GÖZLERİNE İNANMA!

JOEL
TOWMSLEY
ROGERS

POLİSYE
ROMAN

AKBA

**KİTAPLARINI OKUDUĞUNUZ ZAMAN
TÜRKÇENİN NE KADAR GÜZEL
BİR DİL OLDUĞUNU GÖRECEKSİNİZ!**

**HALKIN SESİ
HAKKIN SESİDİR!**

Orijinal adı:
The Red Right Hand!

«Böylesine inanılmayacak bir
gecenin sonunu, yine aynı
ustalıkla bağlayabilmek büyük
bir yazarın işidir.»
MISTERY MAGAZİN

Dizgi, baskı : Hüsnütabiat Matbaası
Kapak baskı: Vahdet Matbaası

GÖZLERİNE İNANMA!

Joel Townsley Rogers

Çeviren :
Bekir KARAOĞLU

ADAM MAC COMEROU : Profesör ....

ELİNOR DARRİE : Sigortacı Paul Riddle'in sekreteri ....

A. M. DEXTER : New-York'da garajcı...........................

İNİS SAİNT-ERME : : Elinor Darrie'nin evleneceği adam ....

JOHN FLAİL: Cadillac'ın ezdiği adam ....

PETE FLAİL: John Flail'in hapisten çıkan kardeşi (2 parmak Pete) ....

HİNTERZEE : Prof. MacComerou'nun komşusu ....
MR. QUELCH : Posta Müvezzii.....................
HARRY N. RİDDLE : New-York'lu operatör............................
PAUL RİDDLE : Operatörün amcası, sigortacı. ....
ROSENBLATT : Komiser.................................
JOHN WİGGİNS : Prof. MacComerou'nun komşusu ....
UNISTAİRE : Prof. MacComerou'nun komşusu ....

Bu kitap 1974 yılında Akba Yayınevi tarafından İstanbul'da yayınlanmıştır.

*

Bu esrârengiz gecede, mutlak surette cevaplanması gereken bir sual var : Bu kısa boylu adam (anlattıklarına göre saçları kahverengi, gözleri kızarmış, bir kulağı yırtık, dişleri kurt dişi gibi sivri ve bacakları çarpık olan bu küçük adam) **İnis Saint-Erme**'i öldürdükten sonra ortadan birdenbire nasıl kayboluvermişti?

Bu birinci sual ... Bir ikincisi daha var: Haydi adamın Polisler ve civar çiftliklerin uşakları tarafından arâzinin durumu dolayısile yakalanamamış olduğunu kabul edelim. Peki cesedin sağ

eli ne olmuştu? Zirâ, bu zavallı Saint-Erme'in şüphesiz bir sağ eli vardı... Şimdi küçük adamı ve bu sağ eli bulmak gerekiyordu.

İşte şu anda karşımda bulunan problemin iki bilinmeyeni... Bunu itinâ ile araştırmak ve vakit kaybetmeden çözmek istiyorum. Çünkü katil; **Mac Comerou**'yu öldürdüğü gibi beni de öldürmek isteyecektir. Meşhur cinâyet mütehassısı Mac Comerou, herhalde fevkalâde bilgisi ile bu problemi çözmüştü. Fakat katil onu tam zamanında susturmuştu. Şimdi şu iki suale cevap bulmam gerekiyor:

1) Nasıl oluyor da katil göze görünmemeyi başarabiliyor?

2) Bu adamın aklının başında olduğunu kabul edersek, bütün bu yaptıklarının gayesi nedir?

Nereye varmak istiyor?

Polis; bu iki sualin, hattâ yalnız bir tânesinin cevâbı bulunursa, cinâyetlere bir son verebileceğini ümit ediyor.

Aslında, meselenin muammâlı taraflârı sâdece bu ikisi değil! Bana göre, izâhı imkânsız olan bir husus daha var: içinde Saint-Erme'in baygın (belki de ölü) yattığı, direksiyonunda şeytan gibi sırıtan bu serseri katilin bulunduğu gri renkli otomobil, akşam üzeri Bataklık Yolunun girişinde durduğum halde, nasıl olup da bana görünmeden yanımdan geçmişti?

Yoksa, gözlerim açık, ayakta mı uyuyordum? **Ben, Harry Riddle**, New-York'lu doktor Harry N. Riddle, dâimâ elinin ustalığı, gözünün keskinliği ve kıvrak zekâsı ile övünen ben nasıl ayakta uyuyabilirdim? Bir an için şuurumu kaybetmiş olmam acaba mümkün müdür? Bataklığa ayrılan yolun başında durmuş, arabamı yeniden çalıştırmaya uğraşıyordum. Bu ölüm arabasının karşımdaki dar ve taşlık yoldan son hızla gelerek Bataklık Yoluna sapmış olması gerekiyor. Bana sürünerek, ayak bileklerime çakıllar sıçratarak yanımdan geçmiş olması lâzım.. Demekki elimi uzatsam katile dokunabilirdim. Fakat, onu görememişdim?

Belki de şuurumu bir an için kaybetmiş olduğumu sanmam doğru değil. Belki de, yanında öldürdüğü kurbanı ile, dişlerini çıkararak gülen bir katilin sürdüğü bu çılgın otomobil hâdisesinde garip ve tabiat üstü bir şey var.

Her ne olursa olsun, ben bu arabayı görmedim. Bunu defâlarca komiser **Rosenblatt** ve yardımcılarına tekrar ettim, bu ifademi değiştirecek değilim. Zannedersem, ihtiyar Mac Comerou da sonunda bana inanmaya ve bu noktaya bir mânâ vermeye başlamıştı. Fakat, korkarım ki polis hâlâ kani olmuş değil.

Bu noktaya lüzumundan fazla ehemmiyet veriyor olmam mümkün, bunu kabul ediyorum.

Fakat, aklım boyuna bundan sonra gözlerime, kulaklarıma ve beynime itimat edip edemeyeceğime takıldığı için dönüp dolaşıp bu noktaya geliyorum.

Komiser Rosenblatt oturma odasından çıkarken masanın üzerinde bir defter bıraktı. Akşam boyunca sorguya çektiği şahısların ifâdeleri bu defterde kayıtlı.. Bâzı ifâdeleri buraya aktarıyorum:

Sual (Doktor Riddle'a). — Cinâyetin işlendiği saatte ve daha sonra bir müddet, bataklığa giden yolun girişinde durduğunuz doğru mudur, Doktor?

Cevap. — Evet.

S. — Otomobili göremediniz mi?

C. — Hayır.

S. — Mister Saint Erme'in nişanlısı **Miss Darrie** ve diğer şahıslar az önce katili târif ettiler.

Bu târife uyan şahsı göremediniz mi?

C. — Hayır. Hatırlayabildiğim kadarıyla, bu adamı ömrümde görmüş değilim.

S. — Bu dediğinizde ısrar ediyor musunuz?

C. — Ediyorum.

Başka ne yapabilirdim ki?

Meseleye mantık gözü ile bakacak olursak, bu otomobili görmüş olup olmamam pek o kadar mühim değil: Bu araba benim yanımdan geçti, bu muhakkak. Bir sürü şahıs bu arabayı, **Kayıp Nişanlı Gölü** ile benim bulunduğum yer arasında gördüler. Onlara göre, bu bir hayâlet değildi.

Yolun ayrıldığı yere gelmeden bir önceki virajda, evine dönmekte olan **John Flail**'e çarparak ezdi. Zavallı adam korkudan bir çığlık atarak yolun dışına kaçmak istediyse de, direksiyondaki iblis kahkahalarla onu yere serdikten sonra kemiklerini çatırtılarla ezdi. Böyle bir arabanın varlığından

nasıl şüphe edilebilir? İhtiyar Mac Comerou da evinin önünden bu arabanın geçtiğini gördü. Bahçede çalış maktaymış, direksiyondaki acâyip adamı tanıyamamış ama onun yanında baygın gibi uzanmış olan adamın Saint-Erme olduğunu görebilmiş. Ayrıca, Miss Darrie bu arabayı New-York'tan buraya kadar yüz kilometreden fazla bir yol boyunca kullanmış olduğunu söylüyor. Yanında seyahat ettiği yakışıklı adam ise nişanlısı Saint-Erme (ölümünün bu kadar yakın olduğunu nereden bilebilirdi ki?) idi ve evlenmek üzere yola çıkmışlardı.

Nitekim, araba bataklık yolunun az içersinde, katilin bıraktığı yerde bulundu. Motörü henüz sıcaktı ve koltuklarından kan damlıyordu. Gri renkte, sekiz silindirli yeni model spor bir Cadillac arabaydı. Plâkası New-York XL 465-297 olup, kapı içersindeki cepde bulunan evraklardan sâhibinin A.M. Dexter, New-York'da Dexter garajı sâhibi (Gece ve Gündüz Hizmetinizde) 14 üncü sokak, 619 New-York'da oturduğu anlaşıldı. Telefonla aranan Dexter, arabanın kendisine âit olduğunu ve Saint-Erme'e ödünç verdiğini söyledi. Gayet muhteşem, bakımlı ve altı bin kilometreden fazla yapmamış güzel bir arabaydı. Bir hayal olmadığı muhakkaktı.

Zavallı Saint-Erme'in cesedi bulundu. Demek ki o da bir hayal değildi. Şimdi eksik olan tek şey var: Kızarmış gözlü, kulağı yırtık, mâvi şapkalı, isimsiz küçük adam... Yâni katil!

İşte bu yüzden, bu otomobilin bana görünmeden nasıl yanımdan geçmiş olduğu sualini şimdilik bir tarafa bırakarak, bütün dikkatimle daha mühim diğer problemi çözmem gerekiyor.

Hem de **DERHAL!**

Şu anda Mac Comerou'nun kırdaki evinin küf kokan oturma odasmdayım. Saint-Erme'in genç nişanlısı yanıba şımdaki bir divanın üzerinde uyumakta... Gece sıcak ve karanlık... Şafak sökmesine çok az bir zaman olmasına rağmen dışarısı zifiri karanlık. Ellerinde fenerler ve elektrik lâmbaları ile polisler ve çiftlik uşakları köşe bucağı ara maktalar... Uzaklarda birbirlerini çağıran seslerini işitebiliyorum. Az önce birkaç tânesi kahve içmek için mutfağa girdiler oturdular. Sivrisineklerin ısırdığı yorgun yüzlerini ve dizlerine kadar bulaşmış olan bataklık çamuruna yapışmış marangozhanenin talaşlarını gördüm. Uyanık durabilmek için kahvelerini içerken, birkaçı kapıdan bana ve uyumakta olan genç kıza baktılar. Gözlerimdeki sual ifâdesine cevap olarak başlarını iki yana sallayıp tekrar dışarı çıktılar. Bir şey bulmuş değildiler, aramaya devam edeceklerdi. Nereden bulup getirdiklerini bilmediğim köpeklerin havlamalarını

duyabiliyorum. Silâhlı adamlar, en ufak bir ses veya harekette ateş etmek üzere civardaki bütün yolları taramaktalar. Ormanda, bataklıkta, tepelerde ve vâdilerde, bir sürü adam bu kısa boylu korkunç adamı arıyorlar. O ise, elindeki kanlı bıçakla karanlıkta sinmiş, sırıtıyor...

Artık sonu pek yakın olan bu kâbuslu gecede, cevabını bulmam gereken bir sual var: KATİL

ŞU ANDA NEREDE BULUNUYOR?

Benden ve öldürdüğü adamla evlenmek üzere olan bu uyuyan genç kızdan pek uzakta olmadığını hissediyorum. Lâmbalar uzaklaşabilir, köpeklerin havlamaları ve adamların bağırmaları kesilebilir, ama onun yeniden öldüreceğinden eminim! Kendisi için bir tehlike teşkil ettiğimi biliyor o... Henüz ben bunu bilmesem bile!

Karanlıkta gezindiğini hissediyorum. Bahçenin zifiri karanlığında, pencere camının gerisinden beni gözetliyor!

Belki daha da yakınımızda. Bu eski, ikiyüz sene önce yapılmış, tahtaları sebepsiz yere gıcırdayan evin içinde...

Onu göremediğim için eğleniyor olmalı. Onun âsap bozucu gülüşünü işitir gözlerinde ölümü görür gibiyim!

Az önce, üst kattaki tavan arasında bir tıkırtı oldu. Herhalde bir sincap veya fâre olmalı. Bu eski evde fâre az değildir. Daha sonra, ihtiyar Mac Comerou'nun bahçe âletlerini yerleştirdiği, kapının arkasındaki küçük bölmenin içinde döşeme gıcırdadı. Kalemimi bırakıp kulak kabarttım.

Gıcırtı tekrarlanmadı. Bu çeşit eski evlerde döşemenin gıcırdaması için üzerinde yürümek şart değil!

Mutfakta, ocağın yanında eski tip bir telefon var. Zili arada sırada çalıyor. Biri telefonla aradığı için değil, elektrik tesisâtınm bir muzipliği...

Bütün bu gürültülerin dikkatimi problemimden ayırmasına izin vermemeliyim. Mâmafih, bu satırları yazarken kalağımı kabartmam ve gölgeyi gözetlemem gerekiyor.

Ben ne profesyonel bir polis, ne de amatör bir detektifim. Cinâi vak'alar beni alâkadar etmez.

Mesleğim dolayısıyla, insanları avlamak yerine, onların hayatlarını kurtarmakla meşgulüm...

Bununla berâber, bir doktor olmak sıfatıyle olanları tarafsız ve soğukkanlı bir şekilde mânâlandırma kabiliyetine sâhip olduğumu sanıyorum. Dâima, hâdiseleri en ufak teferruatıyle gözlemek ve hâfızamın bir köşesinde biriktirmek alışkanlığım vardır.

Şu son birkaç saat içinde toplayabildiğim ipuçları ile, belki de mantıkî bir yoldan, katilin yerini bulabilme imkânım var. Kim olduğunu da çıkarabilmeliyim. Zirâ, onun bir şeytan veyâ insan üstü bir yaratık olmayıp, bir insan olduğu âşikâr. Bunu başarabilmek için, başından sonuna kadar teferruatı (Ehemmiyetsiz görünse bile) ihmâl etmeden hatırlayabilmem lâzım!..

Şimdi tek hedefim bu olmalı... Ortalıkta serbest gezen bir katil var. Onu zarar veremeyecek bir hâle getirmek lâzım. Mesele bu. Tıpkı bir tıbbı teşhis gibi...

Bir operatör gibi teşhis edilenleri ele almak ve bir ameliyâta ihtiyaç olup olmadığına karar vermek lâzım. Biraz güç bir metot ama neticeye götürebilecek tek yol bu. Bir sürü fikir, kıvılcım gibi kafanızdan geçebilir, o anda size berrak gibi görünebilirler. Eğer bir tarafa not etmezseniz az sonra hiçbir şeyin kalmadığını, kafanızın bomboş olduğunu görürsünüz. Kâğıda geçirildiği zaman artık var olmuşlardır. Onları karşılaştırabilir, aralarındaki bağları çıkarabilirsiniz.

Düşünmek istediğim zaman hep bu yolu seçerim. Şimdi de böyle yapıp, fikirlerimi kâğıda dökmeliyim. Eğer zamanım kaldıysa...

İsterse, dışardakiler gecenin karanlığında katili aramaya devâm etsinler, yeni cesetler bulsunlar... Dışardan az önce gelen bağırmalar ve köpek havlamalarına bakılırsa, herhalde yeni bir ceset daha buldular. Fakat ONU bulamadılar. Niçin?

Bu cinâyet oyununda ya bir ipucu eksik, yahut da bir tânesi fazla. Hangisi olduğunu bulabilmem için hepsini toparlamalıyım. Toparlamalı ve öldürülmesinden az önce yolun üzerinde gördüğüm bu zavallı adamın niçin öldürüldüğünü bulmalıyım. Ve katilin (mademki adını bilmiyoruz, ona PARANTEZ diyelim) Parantezin, üstü başı perişân ve sesi benimkine benzeyen bu iblisin nerede olduğunu çıkarmalıyım.

Sesi tuhaf bir şekilde benimkine benziyormuş. Bu noktayı da açığa çıkarmalıyım.

Açığa çıkarmalıyım ki o zaman hepsinden daha mühim olan şu suale cevap verebileyim: KATlL KİM?

Haydi. İşe koyulalım. Önce bulunduğum yerden başlayalım.

Şu anda emekli psikiyatri profesörü, rahmetli Adam Mac Comerounun kırdaki evinin oturma odasındaki yazı masasının başında oturuyorum. Mac Comerou vaktiyle Harvard Üniversitesinde profesörlük yapmış. Bu ev Whippleville ile Stony Falls şehirleri arasında,

Connecticut'un kuzeyindeki dağlık bölgede ve New-York'dan 130 kilometre uzakta bulunuyor.

Saat sabahın üç buçuğu ve günlerden 11 Ağustos Perşembe...

Önümde sarı bir kâğıt ve uçlarını açtığım birkaç kurşun kalem var. Bir gaz lâmbası masayı yazı yazmaya yetecek kadar aydınlatıyor.

Kafamı kaldırdığım zaman karşı duvardaki profesörün kütüphânesinin camlarında kendimi görebiliyorum. Bu yuvarlak yüzlü, kısa kesilmiş kırmızı saçlı adam benim! Ben, Doktor Harry N. Riddle. Kendimi tanıdığımdan beri bildiğim adamım, yâni yirmiyedi seneden beri...

Kütüphânenin camlarının gerisinde duran kitaplardan bâzılarını görebiliyorum. Kırmızı kapaklı bir kitap var: **MEŞHUR AMERİKALILAR ANSİKLOPEDİSİ...** Onun yanında, yeşil ciltli **BAHÇE ÇİÇEKLERİ ELKİTABI...** Ve daha ötede, altı parmak kalınlığında, gri ciltli, Profesörün yazmış olduğu temel kitap duruyor: **CÂNİLERİN PSİKOPATOLOJİSİ.** Defâlarca basılarak artık klâsik olmuş bir eser bu...

Yazı masasının çekmecelerinde bir sürü kâğıt var. Profesörün zaman zaman, yazdığı eserlerde kullanmak üzere aldığı, kısa kısa notlar... Herhalde kitabına ilâve etmek üzere, rastladığı câni tiplerini kaydetmiş. Bir tânesini buraya alıyorum.

A... İyi bir âileden, iyi terbiye görmüş, kafasını kullanabilen birisi, 45 yaşında hâlâ servet yapamamış olması ve para hırsı onu, amcasını öldürerek, servetini ele geçirme yoluna itiyor.

Kâğıtta yazılanlar burada bitiyor. Acaba bu A... dediği adam, tasarladığı cinâyeti işlemiş mi, işledi ise yakalanıp cezâ görmüş mü? Bunu yazmıyor. Artık yazılmayacak olan bir kitabın yarım kalmış bir sahifesiydi bu...

Aynı itinalı elyazısı başka bir kâğıda şunları karalamış: Öğle yemeğinden sonra Barnaby and Barnaby'ye telefon etmeli (Tel. No: 96400).

John Flail'e, evi ve garajı boyadıktan sonra, kuyuyu temizlemesini ve çitleri budamasını söylemeli.

Bakkaldan alınacaklar : Şeker, kibrit, patates, portakal, jambon, çilek, ekmek.

Kırda yalnız yaşayan bir adamın, günlük sâde yaşayışından birkaç satır... Evinin bakımı için lüzumlu işler, alınacak erzak, yayınevi sâhibine veyâ mâli müşavirine edilmesi gereken telefon...

Bütün bunlarda cinâyetle alâkalı bir şey yok!

Lâmbanın yanında bir gazete duruyor. Danbury şehrinde çıkan **EVENİNG STAR** gazetesinin 10 Ağustos Çarşamba tarihli nüshası. Dün öğleden sonra çıkmış bir gazete, geldiğinden beri kimse açıp okumamış. Kimsenin okumaya zamanı olmamış ve artık kimse de okuyamaz.

Yazı masasının üzerinde, Komiser Rosenblatt'ın bıraktığı bloknot duruyor. Az önce, postacı Quelch, John Flail'in ölüsü hakkında onu çağırdığı zaman, acele ile dışarı fırlarken içerde unuttu.

Mâvi üniforması ve kısa, iri gövde siyle, elinde tabanca gidişi gözlerimin önüne geliyor.

Rosenblatt gideli bir saate yakın oldu, fakat hâlâ dönmedi. Unuttuğum bir şey var mı diye defterini karıştırıyorum.

İşte gözümün önünde olan şeyler bundan ibâret! Katilin bu bir yığın kâğıdın veya kütüphânenin rafları arasına nasıl saklanabileceğini anlayamıyorum. Şâyet, göze batan bir taraf varsa, bile yine de bir şey göremiyorum.

Belki de, ihtiyar Adam Mac Comerou, müthiş zekâsı ve câniler hakkındaki derin bilgisiyle, bu adamın esrârını çözmüştü. Eğer bu doğruysa, bir işe yaramadı demektir. Zirâ, katille karşı karşıya geldiği zaman yanında kimse yoktu. Geride bıraktığı kâğıtlar arasında onunla alâkalı bir mesaja rastlamadım.

Şu anda, onun defâlarca oturmuş olduğu ve yeni fikirIer yarattığı bu masada ben de oturmaktayım. Şimdi onu her zamankinden daha iyi anlayabiliyorum. Akşamın alaca karanlığında, bu hayâlet otomobili aramak üzere birlikte çıkıp, yolun kenarında yan yana yürüdüğümüz zaman onu henüz iyi tanımıyordum, ikimiz de, o sırada bir cinâ yet işlendiğini bilmiyorduk. Yanımda tuhaf ve dalgın bir ifâdeyle yürüyordu. Şu anda, bu satırları yazdığım kendi odasında, bana yardım etmeye çalıştığını hisseder gibiyim. Elinden gelebilse bana yardım ederdi.

Sol tarafımda, mutfağın açık kapısından, içerde yanmakta olan odun ateşini görüyorum.

Telefonun zili aralıklı olarak kendi kendine çalıyor. Mutfaktaki saatin tik taklarını duyuyorum.

Bir rafta duran gaz lâmbası dip taraftaki odun deposunun kapısını ve paslanmış kilidini aydınlatıyor.

Oturma odasının sol arka tarafında, yatak odasının kapısı var. Tam arkamda, üst kata çıkan bir kapı var. ikisi de kilitli. Giriş kapısını ise kendi elimle kilitleyip sürgüyü çektim.

Sağımdaki yarı açık pencereden, bahçedeki sarı güllerin, çiğ ile ıslanmış çimenlerin ve toprağın kokusu geliyor. Sivrisinekler sık sık pencerenin camına çarpıp karanlıkta kayboluyorlar.

Yazı masasının yanında, duvara bitişik divanın üzerinde Saint-Erme'in nişanlısı hâlâ derin uykusuna devam ediyor. Sabah saat bire doğru, uykuya dayanamayıp teslim oldu. Bunu, içeri girdiğim sırada defterine yazdıklarını okumakta olan Rosenblatt bana söyledi. Genç kız, bütün sinirlerinin ayağa kalkmış ve dehşetten donmuş olmasına rağmen yine de uyuyabilmişti. Şu anda her şeyi unutmuş gibi, yüzü mâsum bir ifâde almıştı.

Saint-Erme'in cesedinin bulunmuş olduğunu henüz bilmiyor. Uyandığında bunu ona benim söylemem gerekecek. Belki de bu vazifeyi yapmak için ben burada olmayacağım. Yahut da, ona bunu söylemeye ihtiyaç kalmayacak!

Genç kız tamâmiyle sâkinleşmiş görünüyor. Üzerinde mâvi bir rob ile hafif, beyaz bir ceket var. Dizlerini karnına çekmiş, ışığa ters dönmüş olarak yatıyor. Göğsünün inip kalktığı zor anlaşılıyor. Beni ilk defâ gördüğü zaman dehşetten faltaşı gibi açılmış olan mâvi gözleri, şimdi, kirpiklerinin altında kapalı... Parmağına bol gelen nişan yüzüğü neredeyse kayıp yere düşecek.

Onu uyandırmayacağımı bilsem, gidip parmağından çıkaracağım.

Şimdi başını çevirdi. Yüzünü görebiliyorum. Alnı ter içinde, zirâ gece çok sıcak. Bir perçem saç, şakağına yapışmış. Dudakları yarı açık olarak nefes alıyor. Lâmbanın ışığı göğsüne ve yüzünün alt kısmına vuruyor. Gazete ile, gözlerine düşen ışığı perdelemiştim.

Karanlığı arayan adamların sesleri uzaklaştı, şimdi onları işitemiyorum. Tavan arasında, fâre ve sincaplar yürümeyi kestiler. Bir müddettenberi, eski evde gıcırtılar da durdu. Kalemim kâğıt üzerinde sessizce gidip geliyor. Artık genç kızı uyandırabilecek bir gürültü kalmadı.

Tekrar, problemime dönüyorum.

Önce bu genç kızdan bahsedelim. Onun hakkında bildiklerim nelerdir?

Onu ilk defâ, karanlık bastırdığında, buradan on kilometre kadar uzaktaki, göle inen taşlık, küçük yolun üzerinde gördüm. Yokuşu güçlükle tırmanıyor, her adımda sendeliyordu.

Korkmuş ve dehşete kapılmış bir yüzü vardı.

Ben ise, arabam daha önce ârıza yaptığı için, kaybettiğim bir saatlik zamanı tekrar kazanmak maksadı ile, bütün dikkatimle New-York'a giden otoyoluna ulaşmaya çalışıyordum. Girmiş bulunduğum bu küçük yol,

tepelerin arasında yılan gibi kıvrılıyordu. Henüz başka bir otomobille karşılaşmış değildim ve yanlarından geçtiğim birkaç ev, bana boş oldukları fikrini vermişti.

Keskin bir virajı aldığım sırada onu, yolun sağ tarafında, farların ışığı altında gördüm. Beyaz silueti, yolun kenarındaki kayaların önünde tabiatüstü bir yaratık gibi duruyordu. Kollarını, yalvarır gibi bana doğru uzatmıştı.

Soluk yüzünde gözleri kocaman ve siyah görünüyordu. Yüzünde sıyrıklar ve çamur izleri, saçlarında kuru yapraklar vardı. Çimenler elbisesini yer yer yeşile boyamıştı. Ayakkabıları taşlık yolda parçalanmış, bir tekinin topuğu çıkmıştı.

Elleri boştu. Çantasını, Saint-Erme ile birlikte indikleri zaman, arabanın içinde bırakmıştı.

Hakikaten daha sonra arabayı bulduklarında, çantayı da meydana çıkardılar. Fakat, o sabah yola çıkmadan önce bankada Saint Erme'in ona verdiği elli dolarlık banknot yok olmuştu.

Arabamı onun yanında durdurdum. O kadar koşmuştu ki, konuşacak nefesi kalmamıştı.

Zor işitilir bir sesle bana «Yalvarırım, beni buradan uzaklaştırın!» diye soludu. «Bu adam nişanlımı ve arabamızı götürdü. Şu anda beni arıyor! Civarda kimse yok. Bu yoldan hiç bir arabanın geçmeyeceğini sandım.»

Onun bulunduğu taraftaki kapıyı açtım.

— Binin! Sizi polise götüreyim.

Kız geriye sıçradı.

Tatlı bir sesle «Binsenize!» dedim. «Bu hırsızı elbette buluruz. Kim olduğunu biliyor musunuz?»

Bir çığlık attı:

— Aman Allahım! Doktor!..

Gözlerinde bir dehşet ifâdesiyle bana bakıyordu. Onu kolundan tutacağımı sanarak sıçradı.

Birden geriye dönüp kaçmaya başladı.

Peşinden bağırdım:

— Durun! Ne oluyorsunuz?!

Sinir krizi geçiren bir insan karşısında yapılacak tek şey vardır: Kendisini yaralamasına imkân vermemek için onu hareketsiz hâle getirmek. Arabadan inip peşinden koştum.

Bîtap düşmüş ve ayakkabıları parçalanmış olduğu için pek uzağa gidemezdi. Nitekim, birkaç metre gittikten sonra, hıçkırarak yolun kenarına yığıldı.

Onu koltuk altlarından yavaşça tutup doğrulttum.

— Bir tarafınızı incitmediniz ya?

Büyülenmiş gibi bana bakıyordu.

— Siz O değil misiniz? Siz olamazsınız, değil mi? Söyleyin!

Bütün vücudu titredi. Sonra «Hayır! Siz değilsiniz.» dedi. «O sizden daha yaşlı ve daha kısa boylu idi. Onun saçları dağınıktı sakalı uzamıştı. Özür dilerim. Gözlerim biraz zayıftır. Fakat, sesinizi duyunca bana öyle geldi ki...»

Gözleri zayıfmış... Tamamen miyop olduğu muhakkaktı.

Ona «Ben Doktor Riddle'im.» dedim. «New-York'tan Doktor Harry Riddle. Nişanlınızın kaçırıldığını ve arabanızın çalındığını söylediniz. Bu araba, gri renkli, koltukları kırmızı, spor bir Cadillac değil miydi? Plâka numarası XL ile başlamıyor muydu?»

«Ta kendisi!» diye haykırdı. «Bu arabayı görebildiniz mi?»

Sözüme devâm ettim:

— Nişanlınızın adı İnis Saint-Erme değil miydi? Uzun boylu, siyah saçlı ve siyah bıyıklı, gri ceketli ve fötr şapkalı bir adam değil miydi?

Şaşırdı, «Fakat siz İnis'i tanıyor musunuz?» dedi. «Adım **Elinor Darrie**. Vermont eyâletine, evlenmek için gidiyorduk. Danbury şehrinden çıktığımızda, bu perişan kıyâfetli adamı arabamıza aldık. Bu kadar pis ve iğrenç bir adama hiç rastlamamıştım.»

Onun sözünü kestim:

— Bu bahsettiğiniz adam, bir metre altmış boyunda, gözleri kanlanmış, dağınık kahverengi saçlı, sivri dişli ve sol kulağı yırtık birisi değil miydi? Siyah beyaz kareli bir ceket, yeşil bir gömlek ve kenarları kesilmiş mâvi bir fötr şapka giymiş miydi?

— Evet o! Onu tanıyor musunuz? İnis'e bir kötülük yapmış olabilir mi? Yalvarırım söyleyin!

Şu anda İnis'i nereye götürmüş olabilir?

— Bilmiyorum, onu görmedim!

— Yoksa, araba yanınızdan geçerken İnis içinde değil miydi? Demek ki onu öldür...

— Arabanızı da görmüş değilim.

— Ger., görmediniz mi?..

— Hayır. Üzgünüm ama, arabayı da nişanlınızı da görmüş değilim. Bu bahsettiğiniz serseri adamı da görmedim. Mâmafih, bu yolu tâkip etmiş olduğunu ve nişanlınızın da yanında bulunduğunu sanıyorum. Benimle gelin. Buradan birkaç kilometre geride telefonu olan bir ev biliyorum. Oraya gidelim. Zannedersem, polisin bu hâdiseden haberi var. Bu adam daha önce de birini öldürdü. Hayır, nişanlınızı değil! Yolun kenarında yürüyen bir adama çarparak ezdi. Endişe etmeyin. Her şey yoluna girecektir. Uzağa gitmiş olamaz. Nişanlınızı bulacağız...

Onu ön tarafa, yanıma oturtup motörü çalıştırdım.

Arabayı döndürebilecek geniş bir sâha bulmak için daha bir müddet aynı tarafa gitmek zorundaydım.

Kız biraz sâkinleşmişti. Boş ve kuru sözlerle onu yatıştırmayı başarmıştım. Esâsen, bir arabada olmak, karanlıkta yolun üzerinde yalnız kalmış olmaktan kurtulmak bile onu sâkinleştirmeye yeterdi.

Bir çocuk gibi özür dileyerek «Umarım ki sizi rahatsız etmiyorum.» dedi. «Herhalde bu kadar korkmam yersiz. Fakat bu adam Înis'i arabayla götürdüğüne göre, ona bir şey yapmış olmalı! Gerçekten sizi rahatsız etmiyorum ya? Başka bir işiniz var mıydı?»

— İçiniz rahat olsun. Sâdece, Vermont'dan New-York'a dönüyordum.

— Biz Vermont'a gidiyorduk. Orada evlenecektik. Bugün Danbury'de bu işi başaramayınca, Vermont'a geçmeye karar vermiştik. Tam Danbury'den çıkmıştık ki, yolun üzerinde bu serseri adamla karşılaştık...

— Miss Darrie! Yanınızdaki kapı cebinde bir şişe kolonya ve bir havlu var. Belki bir tarak da bulacaksınız. Yüzünüzü yıkarsanız ferahlarsınız. Aynayı size doğru çevireyim. Bu adamı düşünmemeye gayret edin. Göreceksiniz her şey hallolacaktır. Bu işle polisin meşgul olması daha doğru olur.

Arabanın içindeki ışığı yaktım. Sözümü tuttu, küçük bir kedi yavrusu gibi, her tarafını temizledi. Sonra, uzun ve kahverengi saçlarını taramaya koyuldu. Bana kalırsa, bir kadının saçlarını taramasını seyretmek kadar güzel bir şey yoktur.

Bana dönerek «Çok iyisiniz.» dedi. «Adınızın Riddle olduğunu söylemiştiniz, değil mi? Ne tuhaf! Ben de New-York'da, Riddle adında birinin yanında çalışıyorum. Mister Paul Riddle, 44.

sokakta kendi adını taşıyan bir sigorta şirketini idâre ediyor. Demek, siz de New-York'lusunuz?

Hakikaten doktor musunuz?»

— Evet! Saint-John Hastahânesinde operatörüm. Oturduğum yer ise, 11. sokakta, 511 numaralı apartman... Bu bahsettiğiniz Paul Riddle'ı tanımıyorum. Mâmafih babamın kuzenleri arasında, sigortacılıkla uğraşan bu isimde birinin olduğunu sanıyorum.

— Ah! Demek 11. sokakta, 511 numarada oturuyorsunuz? Ne tesâdüf! Ben de aynı sokakta, 514 numarada oturuyorum. Belki dikkat etmişsinizdir, küçük, taş bir binâ... Ne kadar tuhaf, değil mi? Dört aydır orada oturduğum halde, sizi hiç gördüğümü sanmıyorum.

— Ben de sizi görmüş değilim. Mâmafih şaşırmayın. New-York böyledir. Komşu olduğumuz halde, birbirimizi hiç görmeyiz ama, günün birinde, oradan yüz kilometre uzakta, geceyarısı ıssız bir yolda karşılaşırız!

Biraz durduktan sonra, aklına gelen bir şeyi sordu:

— Acaba, sizin apartmanın ikinci katında oturan şahsı tanıyor musunuz?

— Niçin sordunuz? Yoksa, dürbünle sizi mi gözetledi?

Sualim onu şaşırtmıştı:

— Evet! Fakat nasıl bildiniz? Ben bile dikkat etmemiştim. Bunu, bir gün, İnis beni yemeğe götürmek için eve geldiğinde farketmiş. Adam perdenin gerisinden dürbünle benim penceremi gözetliyormuş. O zamandan beri pancurları kapalı tutuyorum.

Gülümseyerek izah ettim:

— Ne zaman bir erkek, karşı evde oturan komşusunun kim olduğunu merâk etmişse, güzel bir kız keşfetmiştir. Aynı suâli bir genç kız kendisine sorunca da, komşusu nun dürbünlü bir erkek olduğunu görür. New-York'da çok yaygın bir spordur bu! Mâmafih, içiniz rahat etsin, ikinci katta oturan şahsı tanımıyorum. Ben öbür cephede, ondördüncü katta oturuyorum.

— Siz olduğunuzu söylemek istememiştim. Bu düşünce aklımdan geçmedi bile.

— Niçin olmasın? Siz güzel bir kızsınız, ben de normal bir erkeğim. Eğer ikinci katta otursaydım ve bir dürbünüm olsaydı, ben de bakardım. Gerçi, meslek icâbı az insan vücudu görmüş değilim. Her neyse, komşu olduğumuzu ve belki de patronunuzla akrabâ olduğumu öğrendik. Sâhi, siz ne iş yapıyorsunuz? Sekreter misiniz?

— Gelen müşterileri kabul etmekle vazifeliyim. Daha doğrusu Vazifeli idim!. Zirâ, evlenmek için, dün işimden ayrıldım. Evlenmek için Danbury'ye gittik. Fakat orada evlenebilmek için, şehirde en az beş gün

oturmak gerekiyormuş. Bunun üzerine Vermont'a gitmek üzere yola çıktık. Yolda bu serseriye rastladık...

Tarağı yerine koydu. Dudaklarının titremesi kesilmişti. Kendine gelmiş olduğunu gördüm.

— Artık iyisiniz. Şimdi anlatın bakalım. Ne oldu?

Hâdise basit görünüyordu. Güneş batmadan az önce, Danbury'nin çıkışında (yâni buraya 60 kilometre mesâfe de) arabalarına serseri bir adamı almışlardı. Kısa boylu ve sevimsiz biriydi.

Saint-Erme ona acımıştı.

Bir müddet yol aldıktan sonra, bir gölün kenarında yemek yemeye karar vermişler ve otoyolu bırakıp, bu küçük yola sapmışlardı. (Nitekim, genç kıza bu yolda rastladım.). Göle geldikleri zaman, adamı erzak ve bagajlarla birlikte arabada bırakıp etrâfı görmek için ikisi de göle doğru inmişlerdi. Bulundukları yerin piknik yapmaya elverişli olup olmadığını görmek istiyorlardı.

Suyun kenarında, Saint-Erme ocak yapmak için taş toplarken, bir ara gözlerini kaldıran genç kız, tepedeki bir kayanın üzerine uzanmış, kendilerini gözetlemekte olan serseriyi görmüş.

Bu adam, arabadan bu yana beşyüz metrelik bir yol boyunca onları tâkip etmişti. Belki genç kız, onun sırf merak ettiği için kendilerini gözetlemekte olduğunu düşünebilirdi (ve düşünmeliydi de) ancak, başından beri bu adam onda bir korku uyandırmıştı, işte bu yüzden, alaca karanlıkta, bu ıssız gölün kenarında, acayip şapkasının altında kanlı gözleriyle kendilerini gözetleyen bu adamı görünce dehşete kapılmıştı. Kendini tutamıyarak olanca gücüyle haykırmıştı:

— Hayır!

O anda, bu adamın kendisi veya nişanlısı için kötü şeyler tasarladığını bilmiyordu. Sâdece, onun uzaklaşmasını istiyordu.

Çığlığı duyan Saint-Erme iki elinde birer taşla doğrulmuştu. Serseriyi yukarda görünce öfkelenmiş, elindeki taşlardan birini ona savurmuştu. Adam geri dönüp yola doğru uzaklaşmış, Saint-Erme, nişanlısını korkutmayı ona pahalıya ödetmek için peşinden koşmuş. Sağlam yapılı ve kuvvetli olduğu için, böylesine ufak tefek bir adamdan korkmadığı belliydi. Halbuki tehlikeye koştuğunu bilmiyordu. Arabada bırakmış oldukları ekmek bıçağı aklına gelmiyordu.

Paniğe kapılan genç kız da peşlerinden koşmuştu. Birden, yolun kenarından tüyler ürpertici bir çığlık yükselmiş, arkasından da, genç kızı

iliklerine kadar donduran şeytanca bir kahkaha ormanı çınlatmıştı.

Sonra, her tarafı yeniden bir sessizlik kaplamıştı.

Serseri, genç kızı yakalayabilmek için ormanı arıyordu. Dehşete kapılan genç kız, ele verir korkusuyla beyaz ceketini çıkarıp yere atmıştı. Bir ara, kareli ceketi ve kenarları kesik şapkasıyla adamı uzaktan görmüştü. Sağ elinde bir şey tutuyordu. Küçük ve kanlı gözleri, bir câni gözlerini andırıyordu.

Katil, iki büklüm, tilki gibi yürüyerek genç kızın on metre yakınından geçmiş, göle doğru inmeye koyulmuştu. Herhalde, kızı orada bulacağını sanıyordu. Fakat, Miss Darrie'nin otomobile yaklaşmasına fırsat vermeden geri dönmüştü. Bir sarhoş gibi kendi kendisine bağırıyor, küfürler savuruyordu. Genç kız, korkusundan saklandığı yerden kımıldayamamıştı.

Adam yerde kızın ceketini görünce eğilip almış, silkeledikten sonra tekrar yere fırlatmıştı.

Uzun müddet kızı aramaya devâm etmiş... Bu arama, genç kıza saatlerce sürmüş gibi gelmişse de, yirmi dakikadan fazla sürmemiş. Zirâ orman artık iyice kararmış. Çalılıklara gizlenerek sürüne sürüne kaçmaya çabalamış fakat katilden yüz metreden fazla açılmayı başaramamış...

Küçük adam sonunda aramadan vazgeçip otomobile dönmüş. Genç kız yola yaklaşarak, Saint-Erme'i görebilmiş. Ön koltukta, kafası kapıya dayalı olarak, hareketsiz yatıyormuş. Adam direksiyona geçip, arabayı, o anda benim gelmekte olduğum tarafa doğru sürmüş.

Yavaş yavaş kuvvetini toplayan Miss Darrie, artık tehlike kalmadığına kanaat getirince, saklandığı yerden çıkmış. Ceketini bıraktığı yerden gidip almış ve yolun kenarından yürümeye koyulmuş.

Bir ev veya bir insana rastlayamamış... Tam kuvvetinin tükendiği anda, uzaktan arabamın farları görünmüş. Durmam için kollarını kaldırmış...

Hepsi bu kadar!.. Daha doğrusu, olup bitenler o anda bu kadardı. Herhalde serseri, SaintErme'i demir bir çubuk veya manivelâ ile bayıltmış olmalıydı. Belki de kafasını yarmış olabilirdi. Bıçak kullanmış olabileceği o anda genç kızın aklına gelmemişti. Bu noktayı daha sonra hatırlayacaktı.

Bana söyledikleri bu kadardı. Bir adam nişanlısını bayıltmış ve arabasıyla birlikte götürmüştü. Bunları anlatırken, ormanda duyduğu korkuyu hâlâ yaşadığı için, biraz mübalâğa ettiğini görüyordum.

Bir kilometre kadar gittikten sonra arabayı döndüre bilecek bir meydan buldum. Yolun sol tarafında çimenle örtülü bir düzlük vardı. Onun arkasında arazi çukurlaşı yor ve göle iniyordu.

Yıldızların gölün suyunda akislerini, ağaçların arasından görebiliyordum.

Genç kız «İşte bu gölün kenarında piknik yapacaktık.» dedi. «Arabamızı burada bırakmış, yokuştan aşağı inmiştik. Suyun kenarında iken, onun bizi gözetlediğini farkettim. Hemen sonra da İnis, onun peşinden koştu.»

El fenerini alıp arabadan indim. Önce yolu gözden geçirdim. Çimenlerin üzerinde tekerlek izleri apaçık belliydi. Arabanın durmuş olduğu yerde koyu renkli ve ıslak bir leke vardı. Önce makine yağı olabileceğini düşündüm. Eğilip elimle yokladım. Kan lekesiydi. Burnu kanayan bir insanın kaybedebileceğinden çok daha fazla miktarda kan vardı. Ancak büyük bir atardamarın kesilmesi bu kadar kan kaybına yol açabilirdi.

Yere çömelmiş, kanlı elim havada bir müddet düşündüm. Bir saat kadar önce, bu yolun üzerinde vahşi bir çığlık işitmiş ve kenarları kesik mâvi bir şapka bulmuştum. Bu şapka bana çok şey hatırlatıyordu. Bu cinayet hâdisesine artık benim de karışmış olduğumu anlıyordum.

Elimi çimene silip doğruldum. Sonra direksiyona geçip, arabanın burnunu çevirdim. Genç kızı buraya, yâni Mac Comerou'nun evine getirdim. Polis bizi orada bekliyordu.

Aslında bu, şeytanca bir cinâyetti. Fakat ilk bakışta alelâde bir cinâyet gibi görünüyordu.

Niçin alelâde? iyi niyetli bir adam onu arabasına alınca tam akıllı olmayan bir serserinin arabayı çalma arzusu dayanılmaz bir şekilde onu tahrik eder. Daha ötesini düşünmez ve öldürür.

Yüz kilometre gidemeden yakalanacağını aklına getirmez.

Her sene, Amerika'nın bütün eyâletlerinde bir sürü adam, bu çeşit budalaca ve hazırlıksız olarak işlenmiş cinâyetler yüzünden gaz odasına veya elektrikli sandalyeye giderler. Bildiğim kadarı ile**, Parantez** de bu amatör katillerden farklı değildir. Fakat hayır. Onlardan bir farkı vardı. Cinâyetini gizlemek için çok akıllıca davrandı ve uğraşmalarının boşa gittiğini görünce, yeniden öldürdü.

Ve şimdiye kadar da, ele geçmemeyi başardı.

Komiser Rosenblatt'ın sorduğu suallerden, hâdisenin gelişme tarzını hiç de beğenmediği anlaşılıyor. Yavaş düşünen, hayal gücü zayıf, fakat mantığı kuvvetli bir adam bu. Onu masaya oturmuş, kaşları çatık, herkesin ifâdesini defterine kaydederken gözlerimin önüne getirebiliyorum.

Sual (Miss Darrie'ye). — Bana kendinizden bahsedin, Miss Darrie. Nerelisiniz? Nerede oturuyorsunuz? Mister Saint-Erme'i ne zamandan beri tanıyorsunuz?

Cevap — Adım Elinor Darrie. Ondokuz yaşındayım. Spardersburg şehrindenim. New-York'da Riddle Sigorta Şirketinde çalışıyorum. 11. Sokak, 514 numarada oturuyorum.

Bu genç kızı tanıyalı ancak birkaç saat oldu, fakat şimdi onun hayâtını kâfi derecede biliyorum. Pennsylvania eyâletinin küçük bir kasabasında doğmuş. Babası gazeteci, annesi hoca imiş... Anne ve babasını bir yangında kaybedince, onu ihtiyar büyükannesi büyütmüş. Orta mektebi bitirdikten sonra evde kalıp, büyükannesine bakmaya başlamış. Bir yandan da gizlice şiirler yazıyormuş. Yalnız büyüyen bütün çocuklar gibi, o da yazar olmak istiyormuş.

Geçen İlkbaharda büyükannesi de ölünce, elinde kalan bir kaç kuruş parayla New-York'a gelmiş. Yazar ve sanatçıların mahallesi olan Greenwich Village'da küçük bir oda kirâlamış. Az zaman sonra da, gazetelerdeki ilânlardan, bir sigorta şirketinde iş bulmuş.

Greenwich Village... Bütün genç taşralılar için bu isim, hürriyet, sanat ve edebiyatı temsil eder. Nedendir bilmem. Ben orada oturuyorum ama, evleri, dükkânları ve pis sokakları ile, onu diğer semtlerden ayıran bir taraf göremiyorum.

İlk defâ doğduğu şehirden dışarı çıkıyormuş. Büyükannesi ona çok sıkı bir terbiye vermiş, bütün genç kızlara tanınan haklardan onu mahrum etmiş. Saint-Erme onun ilk aşkı! Daha hiç bir erkek tanımamış.

Şu halde, bir adamın bu kız yüzünden başka birini öldürmüş olabileceğini düşünmek yersiz.

Ayrıca, **Parantez**'i de şimdiye kadar görmüş değil!

Sual — Zannedersem, oturduğunuz sokakta Doktor Riddle de oturuyor, değil mi?

Doktor Riddle'ın cevabı. — Doğrudur. Evlerimiz karşı karşıya. Fakat, Miss Darrie ve ben ilk defâ bu akşam karşılaşıyoruz.

Sual (Doktor Riddle'a) — Miss Darrie'nin çalıştığı şirketin patronu Riddle ile bir alâkamz var mı?

Cevap — Zannedersem, bu Paul Riddle babamın kuzenlerinden biri olacak. Onu şahsen tanımıyorum. Şirketi ile de bir alâkam yoktur.

S. — Saint-John Hastahânesinde vazifelisiniz, değil mi doktor?

C. — Evet!

S. — Operatör olduğunuzu söylemiştiniz?

S. — Evet. Beyin ameliyatları mütehhassısıyım. Mâmafih, diğer ameliyatları yaptığım da olmuştur.

Sual (Miss Darrie'ye) — Şimdi bana Mister Saint Erme'den bahsedin, Miss Darrie.

Nereliydi? tşi neydi? Onun hakkında neler biliyorsunuz?

C. — Onu iki ay önce, sigorta şirketinin yazıhânesinde gördüm. Bir iş için gelmişti. Esmer, uzun boylu, şık giyinmiş, otuzüç yaşlarında idi. Uzun kesilmiş, dalgalı saçları vardı. Sağ elinde ağır bir şövalye yüzük taşıyordu.

Genç kızın sonradan öğrendiklerine göre, Saint-Erme, Oklahoma'dan New-York'a yeni gelmiş. Babası mâcerâ perest bir adammış. Petrol endüstrisinde kazandığı serveti önce kaybetmiş, sonra yeniden kazanmış, bir daha kaybetmiş... Bu böyle sürüp giderken, bereket versin kasalarının dolu olduğu bir zamanda ölmüş.

O da, Miss Darrie gibi New-York'a yeni gelmiş olduğu için kimseyi tanımıyormuş. Bu benzerlik onları birbirlerine yakınlaştırmış, Saint-Erme elindeki serveti işletebilecek bir yer arıyormuş. Avukat ve iş adamlarından başka kimseleri gördüğü yokmuş. Miss Darrie, fırsat düştükçe onun borsada spekülâsyon yaptığını da tahmin ediyor.

Genç kıza, şimdiye kadar hayâtına hiçbir kadının girmediğini söylemiş. Kadınlardan biraz çekindiğini söylüyormuş. Miss Darrie'ye bakılırsa, kadınlarla pek ilgilenmediği belli oluyormuş

(Evleneceği gün bile, sokaktaki kızlardan gözünü ayıramıyan erkekler vardır. Anlaşılan, SaintErme bu guruba dâhil değil.) bütün ilgisini mâli hususlara ayırmış. Eğlence olarak da, gazete okur veya sinemaya gidermiş. Tabii, kovboy filmlerini tercih edermiş. Kitap okumuyormuş.

Esâsen, gözleri bozuk olduğu için, istese de okuyamazmış.

Gözlerinin bozuk olduğunu anlamak zordu. Zirâ, gözlük yerine, gözkapağının içine yerleştirilen ince camlardan kullanıyordu. Miss Darrie üç dört hafta sonra, bir akşam, lokantada yemek yerlerken onun bu kusurunu keşfetmişti. O zaman, niçin sık sık bâzı yerlere çarptığını, bâzı işleri ters yaptığını anlamıştı. Ancak, Saint-Erme'in bundan bahsetmeyi sevmediğini anlamış ve bilmezlikten gelmişti. Ayrıca, kendi gözleri de (onunki kadar olmasa bile) bozuk olduğu için, bunu saklamak istemesini anla yabiliyordu.

Bence, Saint-Erme gibi atılgan bir iş adamının, sevdiği kadından bile gözlerinin bozuk olduğunu saklaması, onun karakterine uymuyordu. Fakat

bu normaldir. Bâzı generallerin dimdik durabilmek için korse taşıması gibi, her insanda da bir takım tezatlar vardır.

Saint-Erme bir hayat sigortası yaptırmak istiyormuş. Gözlerinin bozuk olması, buna mâni değildir. Zirâ, sigorta şirketinin doktorları gözlerle değil, müşterilerinin kalb ve böbrekleriyle ilgilenirler. Gerçi oftalmoskop âletiyle göze de bakarlar ama sebebi başkadır: Gözün içindeki damarlardan, müşterilerinin daha kaç senelik ömrü kaldığını anlamaya çalışırlar. Fakat bunu tahmin etmeye imkân var mı?

Saint-Erme'i sağlığında ben hiç görmedim. Bu yazdıklarım, bana Miss Darrie'nin arabada dönerken anlattığı ve daha sonra da Komiser Rosenblatt'a verdiği ifâdenin kısaltması oluyor.

Sual (Miss Darrie'ye) — **Parantez** dediğimiz bu adam, yolun kenarında size durmanızı işâret ettiği zaman, Mister Saint-Erme'in gözlerinin yarı kör olduğunu biliyordu ise, bu cinâyeti daha önceden plânlamış olabilir. Nişanlınızın bu kusurunu daha önce başkalarına da söylemiş miydiniz?

Cevap — Hayır! Bunu başkalarından gizlemek istediğini anlamıştım. Bana bile söylememişti. Bu durumda, nasıl başkalarına söyleyebilirdim?

S. — Hiç kimseye söylemediniz mi?

C. — Sâdece birgün patronum Mister Paul Riddle ile konuşurken ağzımdan kaçtı. Ona Mister Saint-Erme'i çok sempatik bulduğumu söylemek istemiştim. Başka hiç kimseye söylemedim!

S. — Mister Saint-Erme'i muâyene eden sigorta doktorunun adı nedir?

C. — Doktor **Burnstetter**! Kırk seneden beri şirkette çalışıyormuş.

S. — Saint-Erme'in gözlerinin bozuk olduğunu anladı mı?

C. — Bilmiyorum. Fakat, verdiği raporda bu noktaya temâs etmemişti. Bunu yazması için, sağlık durumunu tehdit eden bir durumu olması gerekiyordu. Halbuki İnis gayet sağlam bir bünyeye sâhipti.

S. — Fakat, raporuna yazmadığı halde, Saint-Erme'in bu kusurundan başkalarına bahsetmiş olamaz mı?

Doktor Riddle'in cevabı — Bu gülünç bir sual, komiserim. Hastalarının dertlerinden sağa sola bahsetmek doktorların âdeti değildir. Hekimlik yemini ederken, bu hususu iyice anlamışlardır.

S. — Kabul ediyorum, doktor. Fakat, diğer meslek daşlarıyla bu hususu müzâkere etmiş olamaz mı? Doktor Burnstetter'i tanıyor musunuz?

C. — Hayır, ismini dahi işitmiş değilim. Onunla, hastasının miyopluğunu falan müzâkere etmiş değilim. Zâten, bu akşama kadar Mister Saint-Erme'i tanımıyordum.

S. (Miss Darrie'ye) — Mister Saint-Erme'in yaptırmak istediği bu hayat sigortası hakkında neler biliyorsunuz? Mister Saint-Erme'in ölümü hâlinde, sigorta parayı kime ödeyecekti?

Miss Darrie'nin cevâbı — Zannedersem, **Dexter** adında bir garajcı ile ortak olmuşlardı. Yeni keşfettiği bir âletin patentini almak istiyorlardı. Fakat, Mister Dexter'in, înis'in ölümünde bir menfaati yoktu. Zirâ, nişanlım ona milyonlar kazandıracaktı...

Saint-Erme, A.M. Dexter adında bir garajcı ile kuracağı bir iş dolayısile hayat sigortası yaptırmak istiyordu. 14. sokakta bir garaj işleten Dexter kendi çapında bir dâhi idi. Çeşitli buluşları vardı. Saint-Erme onun bâzı icatlarım değerlendirmek ve piyasaya sürmek istiyordu.

Dexter'in kafası çeşitli buluşlarla doluydu ama bunları paraya çevirmesini bilmiyordu.

Aylarca bir mevzuda çalışır, gayesine ulaşacağı sırada, lâzım gelen bir parçayı satın alacak birkaç yüz doları olmadığı için, herşeyi yüzüstü bırakırdı. O zaman, aynı hevesle başka bir mevzuda çalışmaya başlar, bu da yarıda bırakıncaya kadar sürerdi.

Hiçbir buluşu için patent almış değildi. Aslında, başladığı hiçbir şeyi bitirmemişti. Zirâ, çalışmalarını ticâri bir zihniyetle yapmıyordu. Buluşlarının faydalı olabileceğini, kendisine de menfaat getirebileceğini düşündüğü yoktu. Saçları dökülmeye yüz tutmuş, basit bir mekanis yendi o. Her an iflâs etmeye hazır garajında mâvi tulumunu giyerek, kendi icâdı makineler üzerinde saatlerce çalışmaya bayılıyordu.

Birgün, Saint-Erme, onun atölyesini gezerken beş altı tâne buluşunun fevkalâde enteresan olduğunu, para getirebileceğini görmüştü. Dexter'in araştırmaları arasında, radarın denizaltında kullanılması, hafif ve ucuz bir televizyon âleti ve sentetik kauçuk yapmak için yeni bir metot vardı. Bütün bunlar piyasayı altüst edebilirlerdi.

Saint-Erme makinelerden pek anlamazdı ama, buluşlarını geliştirebilmesi için, Dexter'e mâli yardım yapmakla kârlı bir iş yapacağını seziyordu. Dexter'e ortaklık teklif etti. Kâr ederlerse yarı yarıya bölüşeceklerdi. Esâsen, bu iş fazla para yatırmayı gerektirmiyordu. Sonunda, Dexter'in bir şarlatan olduğu anlaşılırsa, zararı pek büyük olmayacaktı.

Bir ortaklık mukavelesi imzâladılar. Saint-Erme, Dexter'e maaş vermeyecek, fakat istediği zaman para çekebilmesi için bankada ona bir hesap açtıracaktı. Bunun ya nısıra, günün birinde ölürse bu adamın

araştırmalarına devâm etmesini sağlamak istiyordu. Avukatlarına danışarak, onların tavsiyesi üzerine bir hayat sigortası yaptırmaya karar verdi.

Saint-Erme'in kendi hesâbına hayat sigortası yaptırdığını Dexter bilmiyordu. Bu hususu, dün akşam, ihtiyar

Mac Comerou onunla telefon görüşmesi yaptığı zaman anladım.

Saint-Erme'i henüz pek iyi tanımadığı anlaşılıyordu. Ortağının New-York'daki adresini bilmiyordu. Elinor Darrie'nin adını da duymamıştı. Mac Comerou ona, Saint-Erme'in yakında evleneceğini hatırlatmasa, aklına geleceği yoktu. Şu anda, bir buluşu üzerinde çalışmakta olup, rahatsız edilmek istemiyordu.

Telefonda sesi o kadar cırlak çıkıyordu ki, Mac Co; merou ile konuşurken ben de kulak misâfiri olmaya mecbur kalmıştım.

— Saint-Erme mi dediniz, profesör? Elbette onu tanıyorum. Beni paraca destekliyor. Çok kibar ve dürüst bir delikanlı. Kafası iyi çalışıyor. Dediklerine bakılırsa, şu anda uğraştığım âletle on milyon kazanacağız... Hayır, onu bugün görmedim. New-York'da bir otelde kalıyor ama, adını hatırlayamıyorum. Bir kız arkadaşı var herhalde, isterseniz ona sorun. Şimdi hatırladım, dün akşam bana telefon edip, arabamı ödünç almak istemişti. Bu kız arkadaşı ile, herhalde birkaç günlüğüne bir taraflara gitmek istiyordu... Nereden telefon ediyorsunuz, profesör? Con necticut'un kuzey tarafından mı?... Belki de gördüğünüz araba benimkidir. Eğer görebildiyseniz, plâka numarası XL-465297 olmalı. Evet, ona ödünç verdim. Arabayı kız arkadaşının kullanacağını söylemişti. Umarım ki başlarına bir kazâ gelmemiştir. Özür dilerim, profesör, ocağın üzerinde bir şey ısıtıyordum. Gidip indirmezsem, bütün garajı havaya uçurabilir. Beni daha sonra arayabilir misiniz?»

Ve cevap beklemeden telefonu kapamıştı.

O anda, Saint-Erme öleli belki de bir saatten fazla olmamıştı. Belki de yaşıyordu. Onun, buradan iki kilometre uzakta, bataklık yolu üzerinde uzanmış yatarken gözlerimin önüne getirebiliyorum. Nefes alıyor, başına gelenleri anlamaya çalışıyor olmalıydı. Küçük adam ise, elinde bıçağı sırıtıyordu.

Bu eve akşama doğru, ilk olarak gelişimi hatırlıyorum. Bataklık Yolu girişinde ârızalanan arabamı bırakıp, tâmir edecek birini bulurum ümidiyle, evin bahçesinden içeri girmiştim.

Mac Comerou ve ben yalnızdık. Yolun üzerinde, kenarları kesilmiş, mâvi şapkayı bulmuştum. O vakit, ikimiz de bir cinâyet işlendiğini

bilmiyorduk. Saint-Erme'in adını henüz duymamıştım, **Parantez**'in varlığından da haberim yoktu. Mac Comerou, evinin önünden fırtına gibi geçen bu gri renkli arabayı görmüştü, fakat ben görmemiştim. Bu işte bir tuhaflık olduğunu Mac Comerou da kabul ediyordu.

Benim merâk ettiğim husus, onu Dexter'e telefon açmaya iten sebeptir. Bu araba hakkında bilmek istediği bir şey vardı. Fakat ne? Mutfaktaki telefonun yanında ayakta duruşu gözlerimin önüne geliyor, ince ve sırtı hafifçe bükülmüş bir adam. Üzerindeki eski iş elbisesini çıkarmamış.

Kocaman cep saatini telefonun yanındaki masaya koyuyor ve rehberde Dexter'in numarasını arıyor. Sonra kolu çevirip, santraldan, şehirlerarası bir konuşma istiyor.

Hat bağlandığı zaman Dexter'e suallerini soruyor. Cevapları dinlerken yüzünün dalgın bir ifâde aldığını görüyorum. Çıplak kafası, zekice bakan mâvi gözleri ile caniler hakkında derin bilgisi olan bu adama hayranlık duyuyorum.

O anda neler düşündüğünü bilemiyorum. Fakat, telefonu kapayıp bana döndüğü zaman, yüzünde, aldığı bilgilerden memnun olduğunu gösteren bir ifâde vardı. Bu dâhi garajcı ile, gözleri kanlı küçük adam arasında nasıl bir bağ kurabildiğini anlayamıyordum.

Zâten bu küçük adamla, başka herhangi bir kimse arasında bağ kurmaya imkân var mı? Sanki gökten inmiş, cinâyetini işledikten sonra da ortadan kaybolmuştu. Bu adamın ne zaman ortaya çıktığını kat'i olarak bilebilmek için, yeniden notlarımı karıştırayım.

Sual (Miss Darrie'ye) — Miss Darrie, Mister Saint Erme ile bu yolculuğu yapmaya ne zaman karar vermiştiniz? Nişanlınız yanında ne kadar para taşıyordu? Nereye gittiğinizi başka bilen var mıydı?

Cevap — Dün, öğle yemeğinde evlenmeye karar vermiştik. İnis'in üzerinde ne kadar para olduğunu bilmiyorum, fakat ikibin beşyüz dolardan az değildi. Nereye gideceğimizi kimse bilmiyordu. Hattâ biz bile bilmiyorduk...

Anlaşılan, benimle karşılaşmasından otuz saat kadar önce, o ve Saint-Erme, evlenmeye karar vermişlerdi.

Genç kızın çalıştığı yerin yakınında, küçük bir lokantada öğle yemeğini yiyorlardı. Güneşli bir gündü. Birbirlerini tanıyalı iki ay kadar olmuştu.

Saint-Erme daha önce evlilikten bahsetmemişti. Genç kız da bunu ümit edemiyordu. Bâzan, bu görüşmelerinin evlilikle biteceğini hayal ediyordu,

fakat bunun mümkün olacağını sanmıyordu. Çünki, aralarındaki yaş farkı ve aynı sınıftan olmayışları buna engeldi.

Zâten, genç kız daha önce gerçekten âşık bir erkek görmemiş olduğu için, Saint-Erme'in kendisini sevip sevmediğini de bilemiyordu.

Fakat, artık küçük bir kasabada değil, New-York'da olduklarını ve Saint-Erme'in de romantik bir âşık değil, atılgan bir iş adamı olduğunu unutuyordu. Bu güzel gün de, New-York'da ve dünyâda yalnızlardı. İki aydır görüşüyorlar, birlikte çeşitli eğlence yerlerine gidiyorlardı. Radio City'yi, Central Park hayvanat bahçesini, Staten adasını defâlarca gezmişlerdi. Genç kız erkek hakkında öğrenebileceği her şeyi öğrenmiş, erkek de genç kızdan öğrenmesi mümkün olan her şeyi öğrenmişti. Şâyet evlenecek lerse, daha fazla beklemeye ne lüzum vardı?

Saint-Erme elindeki kahve fincanını masaya bırakmış, siyah gözlerini genç kıza dikerek, birden konuşmuştu:

— Evlensek nasıl olur? Hem de bugün!

Genç kızın onun hakkında bütün bildikleri, kendi ağzından dinlediklerinden ibâretti. F&kat, genç kızların çoğu da, evlenecekleri erkek hakkında, bundan daha fazla bir şey mi biliyorlardı?

Üstelik hayâta bâzan da güvenmek lâzımdı. Yüreği hoplayarak cevap vermişti:

— Niçin olmasın?

Güzel bir yaz günüydü. İzin almaları gereken, anne veya babaları, haber verecek dostları yoktu. Dünyâda yapayalnızlardı. Bütün dilekleri, gelecekteki günlerinin de o andaki kadar saadet dolu olmasıydı.

Saint-Erme hesâbı ödemiş ve lokantadan çıkmışlardı. Yolda, bir telefon kulübesinden, genç kız büroya telefon ederek işe gelemeyeceğini bildirmişti. Daha sonra da, hiçbir hazırlık yapmadan, metroya binerek Evlendirme Bü rosu'nun yolunu tutmuşlardı.

Maalesef, evdeki pazar çarşıya uymamış, Evlendirme Bürosu'nda onlara, New-York eyâletinde evlenme muamelesinin üç gün sürdüğünü bildirmişlerdi. O zaman Saint Erme Connecticut eyâletine geçmeyi düşünmüştü. New York'da pek yaygın bir yanlış inanca göre, Connecticut'da hemen evlenebileceğini sanıyordu.

Halbuki, uzun zamandan beri, Connecticut eyâletinde evlenme için gerekli müddet beş gündür.

Dâmat bunu bilmediği gibi, gelin hanım da bilmiyordu. Oraya gitmeye karar verdiler. Fakat, bürolar kapanmadan yetişemiyeceklerini anlayınca,

ertesi sabaha kaldılar. Saint-Erme kendi arabasını ve şoförünü New-York'a getirmemiş olduğu için, bir araba bulmak lâzımdı. Dexter'e telefon edip, onun arabasını istemeyi düşündü. Arabayı. Miss Darrie kullanacaktı.

Saint-Erme, gözleri bozuk olduğu için araba kullanmadığını söylemek yerine, öğrenmeye fırsat bulamadığını ba hâne ediyordu. Bereket versin Miss Darrie, ihtiyar büyükannesinin külüstür arabasını çok kullanmıştı. New-York'a geldiği zaman da, ilk iş olarak iki dolar verip bir ehliyet almıştı.

Saint-Erme akşam yemeğinde Dexter'e telefon edip meseleyi halletmişti. Dexter'in gri Cadillac arabasını diledikleri kadar kullanabilirlerdi. Ertesi sabah, Dexter'in garajında çalışan genç bir zenci arabayı Miss Darrie'ye getirdi. Genç kız onunla birlikte arabayı biraz denedi.

Evinin bulunduğu sokakta birkaç tur attı.

Sonra, arabayı, evinden pek uzakta olmayan garaja getirdi. Bir senet filân imzâlamaya ihtiyaç olup olmadığını sormak istiyordu.

Genç zenci «Hayır.» dedi. «Mister Dexter, sâdece arabayı size götürmem için gece bekçisine tembih etmiş. Bir senetten filân bahsetmemiş.»

— Eğer Mister Dexter oradaysa, nasıl araba kullandığımı görmesini isterdim. Bu kadar güzel bir arabayı harap etmeyeceğimi görürse, herhalde memnun olur.

— Mister Dexter henüz gelmedi. Pek nâdir erken gelir! Siz sâdece, vites değiştirirken söylediklerime uyarsanız, mesele kalmaz. Mâmafih, araba kullanmasını iyi biliyorsunuz, içim rahat. Böyle gösterişli bir araba ile kazâ yaparsanız, kaçıp gözden kaybolmanız imkânsız.

Klâkson yerine takılı siren düdüğünü de dinlediniz mi?

Böyle diyen zenci delikanlı kornaya basınca, genç kız uğultudan kulaklarını tıkamak zorunda kalmıştı.

— Ha haa! Bunu duyan her otomobil derhal size yol verecektir! inşallah birgün benim de böyle bir arabam olur. O zaman kızlara yapacağımı bilirim.

Korna sesini duyan kısa boylu, şişman bir adam garajdan dışarı çıkmıştı. Mâvi bir tulum giymişti, kafası dazlaktı. Ellerini tuluma silerek genç kıza uzattı.

— Miss Darrie'siniz, değil mi? Az önce Mister Dexter tekrar telefon ederek, arabayı size götürüp götürmediğimizi sormuştu. Adresinizden pek emin değilmiş. Görüyorum ki mesele kalmamış.

Genç kız gülümseyerek «Ben de sizi Mister Dexter sanmıştım.» dedi. «Ona, çok teşekkür ettiğimizi söyleyi verin.»

Şişko adam bir kahkaha atmıştı:

— Ha haa! Demek beni Mister Dexter'e benzettiniz? O benden iki misli uzun, iki kat daha az nâziktir. Bu arabayı size ödünç verdiğine göre, size çok güveniyor olmalı. Benim adım Gus, benzin deponuzu doldurdum. Balayına mı çıkacaktınız?

Miss Darrie kızararak «Evet.» dedi.

— Ha haa! Sevmek nedir bilirim. Dokuz çocuğum var. İnşallah siz de bana yetişirsiniz! İyi şanslar!

Genç kız oradan ayrıldıktan sonra, Saint-Erme'in kaldığı PRESİDENT oteline uğramıştı. Saint-Erme para çekmek istiyordu, birlikte onun bankasına gittiler. Miss Darrie'nin de aynı bankada ufak bir hesâbı olduğu için, o da fırsat düşmüşken beş on dolar çekmek istiyordu.

Arabayı bankanın kapısına bıraktılar.

Bir Çarşamba sabahı şehrin merkezindeki bütün bankalarda olduğu gibi, burada da elli kadar müşteri vardı. Caddeye bakan bir pencerenin yanındaki masaya giderek çek defterlerini çıkardılar. Saint-Erme ayakta yazarken, genç kız da masada ne kadar çekebileceğini düşünüyordu. Tarih atıp imzâlamış, rakkam hânesini boş bırakmıştı. Saint-Erme'e sordu:

— Söylesene, İnis : On dolar mı alsam, yoksa onbeş dolar mı?

Saint-Erme ona gülümseyerek bakmıştı. Elinor'un banka hesabının bu kadar ufak olması onu eğlendiriyor olmalıydı.

— Bu defâ bir çılgınlık yapıp yirmi dolar al, sevgilim!

O sırada, genç kızın kolunu tutarak birden değişik bir sesle «Aman Allahım! Arabamız!..» diye haykırdı.

Miss Darrie de pencereden sokağa bir göz attı:

— Bir şey yok. Araba yerinde duruyor!

— Evet. Fakat az önce bir adam arabanın etrâfında dolanıyordu. Alıcı gözile bakar gibiydi.

Zannedersem uzaklaştı.

— Anahtarı yanına almamış miydin?

— Evet. Ama ben bagajları düşünüyordum. Valizimde Dexter'in sun'i kauçuk formülü var.

Çalınmasından korkuyorum. Herhalde bu adam sâdece arabamıza hayran olmuştu. Yine de içim rahat değil. Birimiz pencerenin yanında kalıp gözetlese iyi olur.

Genç kız kendi çekini de ona verip pencereden sokağı gözetlemeye koyuldu. înis'in kendi çekine ne kadar para yazdığını görememişti. Herhalde birkaç yüz dolar alacaktı. Gişenin önünde duran Saint-Erme ona gülümsedi. Caddede bir polis, arabanın yanında durup dikkatle bakmaya koyulmuştu. Miss Darrie arabanın tehlikede olmadığını görerek İnis'in yanına gitti. Veznedar Saint-Erme'e elli dolarlık banknotlar saymakla meşguldü.

Veznedeki genç adam saymayı bitirdikten sonra parayı Saint-Erme'e uzattı:

— İşte elli adet elli dolar! Güle güle harcayın.

Sonra Miss Darrie'yi tanıyınca bir kompliman yapmaktan kendini alamadı:

— Görüyorum ki yeni bir hayâta başlamak üzeresiniz, Miss Darrie. İyi bir karar verdiğiniz muhakkak! Tebrik ederim.

Genç kız İnis'in koluna girerek vezneden uzaklaşırken sinirlenmişti.

— Niçin herkes evleneceğimizi duyunca alay eder gibi konuşuyor? Ona evleneceğimizden bahsetmemeliydin. Bundan kimseye, şimdilik bahsetmeyelim.

Saint-Erme gülümseyerek itiraz etti:

— Fakat sevgilim, ona hiçbir şey demedim! Kendisi anlamış olmalı. Mâmafih, hoşuna gitmiyorsa, kimseye bahsetmeyiz.

Bankadan çıkıyorlardı. Saint-Erme cüzdanını ceketinin cebine yerleştirdikten sonra elli dolarlık bir banknotu Elinor'a uzattı:

— Bunu da çantana koy bakalım.

Genç kız elli doları görünce hayretle bir çığlık attı:

— Fakat, İnis, ben sâdece yirmi dolar çekmek istiyordum!

— Evet sevgilim. Ama senin çekini yırtıp attım. Senin paran artık geçmiyor.

— Fakat, bu kadar çok parayla ben ne yapacağım?

— Bilmem. Elli dolarla ne yapılır? Waldorf da bir yemek yenebilir. Veya kendine bir şapka alırsın. Yoksa kadın şapkaları daha mı pahalı?..

Birbirlerine bakıp gülümsediler. Kendilerini mes'ut hissediyorlardı.

Arabaya bindiler. Hiçbir şey eksik değildi. Araba kur calanmışa da benzemiyordu. Polis memuru onlara bakarak, babacan bir şekilde gülümsedi. Dünyâ bu genç çiftindi. Onlara gıpta ediyordu. Sonra, orada fazla oyalandığını düşünerek uzaklaştı.

Yola çıktıkları zaman Elinor zihninden küçük bir hesap yaptı. Demek ki İnis kendi hesâbından ikibin beşyüz dolar çekmişti. Bu miktar genç kızı

korkutuyordu. Demek ki İnis'in para ölçüsü kendisininkinden farklıydı. Buna da alışması gerekiyordu.

Bu sabah yeniden büroya telefon edip işini kat'i olarak bırakacağını bildirmişti. Ne sebeple işinden ayrıldığını söylememekle iyi ettiğini şimdi anlıyordu. Zirâ, dün Evlendirme Bürosunda hayal kırıklığına uğradığını itiraf edemiyecekti.

Bu durumda, Dexter, zenci delikanlı ve Gus adındaki garajdaki işçi hâriç, New-York'dan ayrılacaklarını kimse bilmiyordu.

Başlangıçta, kendileri de Connecticut'a nereden gide çeklerini düşünmeden yola çıkmışlardı.

Karşılarına çıkan yolları güzel veya çirkin oluşuna göre ayırıp, kuzeye doğru rastgele gidiyorlardı. Koca Tanrı Connecticut'u nerede kurmuşsa, elbette karşılarına çıkacaktı. Tenha yollara düşmüşlerdi. Gelip geçen arabalar pek nâdirdi.

Bankada Saint-Erme parasını alırken birinin onları tâkip ettiğini farzetsek bile, bu adamın görünmeyen bir araba ile onların peşinden geldiğini kabul etmek gerekiyordu. Çünki, Cadillac araba saatlerden beri yolun üzerinde yalnız gidiyordu.

Öğleye doğru, yolun üzerinde bir lokantada mola verdikleri zaman, henüz New-York eyâletinden çıkmış değillerdi. Lokanta tenhaydı. îhtiyar, kafası dazlak ve dişsiz bir müşteriden başka kimse yoktu. Fakat bu adam onlardan uzakta bir masaya oturmuş olup kimseyle ilgilendiği yoktu. Miss Darrie bu adamı hatırlıyordu, çünki onu işâret ederek İnis'e, bir gün kendisi de o yaşa geldiği zaman yine karısını sevip sevmiyeceğini sorarak takılmıştı. İkisi de bu şakaya gülmüş geçmişlerdi. Zirâ, başkaları ihtiyar layabilirlerdi ama, onlar hiç ihtiyarlamıyacaklardı.

Dâimâ birbirlerini sevecekler ve bu güzel yaz günü hiç bitmeyecekti.

İhtiyar adam lokantayı onlardan önce terketmiş ve başka bir istikamette uzaklaşmıştı.

Bütün bunlar güzel. Fakat hâlâ, **Parantez**'in nasıl ortaya çıktığını göremiyorum.

Nihâyet, Connecticut eyâletinde Danbury şehrine geldikleri zaman saat üçbuçuktu.

Orada, evlenmek için beş gün beklemeleri gerektiğini öğrendiler. Bürodaki memur, hemen evlenmeleri gerekiyorsa, Vermont eyâletine geçmelerini tavsiye etti.

Bir pastahâneye oturup durumu gözden geçirdiler. Bürolar kapanmadan Vermont'a ulaşmaları imkânsızdı. Sanki gizli bir kuvvet evlenmelerine engeller çıkarıyordu. New-York'a dönmek ise yenilgiyi kabul etmek demek olacaktı. Geceyi bir otelde geçirebilirlerdi, fakat bu fikir ikisine de uygun gelmiyordu. Elinor, aldığı katı terbiyenin tesiriyle bundan utanıyor, Saint-Erme ise otelde ayrı oda istemeleri hâlinde, otel uşaklarının gözünde alay mevzuu olacağını düşünüyordu.

Nihâyet, New-York'a dönmeye boyun eğecekleri bir sırada, Saint-Erme yumruğunu masaya vurarak doğruldu. Kalacakları yeri bulmuştu: Vermont eyâleti hududunun biraz gerisinde ihtiyar **John R. Buchanan**'ın mâlikânesi bulunuyordu. Çelik kralı John R. Buchanan vaktiyle SaintErme'nin babasının çok yakın bir arkadaşı idi. Onları misâfir etmekten memnunluk duyacaktı.

Fakat, şimdi yola çıksalar bile sabah saat bir veya ikiden önce orada olamazlardı. Bütün evi uyandırmak doğru olmazdı. Mâmafih, yavaş giderler ve yolda akşam yemeği için uzun bir piknik yaparlarsa, sabah saat altıda Buchanan'ın köşkünde olabilirlerdi. Hizmetçiler o saatte kalkmış olurlardı. Biraz dinlendikten sonra da Evlendirme Büro su'na giderlerdi. Artık bu defâ tâlihleri ters gitmeyecekti.

Saint-Erme'in anlattıklarına bakılırsa, ihtiyar Buchanan onlara yatacak bir yer temin etmekle yetinmeyecekti. Herhalde, yeni evliler şerefine bir de balo tertiplemek isteyecekti.

Yanlarında bulunan yol haritasını masanın üzerine açıp bir plân yaptılar. Hangi yollardan gideceklerini birer birer tesbit ettiler. Danbury'de piknik için lüzumlu yiyecek ve âletleri satın alacaklardı. Yolun üzerinde bulunan göllerden birinde mola verip yıkandıktan sonra bir ateş

yakıp akşam yemeklerini ayışığı altında yiyeceklerdi. Sonra yeniden yola koyulup dağların arasında tek tek serpilmiş köylerden geçecekler, açık buldukları kahvelerde birer fincan kahve içmek için duracaklardı. Böylece yorgunluklarını hissetmeden sabaha doğru Buchanan'ın evine varmış olacaklar, kahvaltı ettikten sonra yataklarına çekilip biraz uyuyacaklardı. Bürolar açıldıktan sonra da evlenmek üzere şehre ineceklerdi.

Bütün bu plânlar ikisini de karamsarlıktan kurtarmıştı. Kötü bir kaderin onlara musallat olmayı artık bıraktığını düşünüyorlardı. Genç kız Buchanan'ın köşkünde kendi şereflerine verilecek olan balo hakkında nişanlısını sorguya çekmeye koyulmuştu. Saç tuvaletini nasıl yaptırmalıydı? Kimler baloya geleceklerdi? Büyük bir düğün pastası olacak mıydı?

İnis Saint-Erme bunları nereden bilecekti? Zâten, plânlarını kurmakta oldukları şu sırada, ihtiyar John R. Buchanan'ın bir ameliyat masası üzerine uzanmış, gözlerimin önünde can verdiğini nasıl bilebilirdi?

Yiyecek bir şeyler satın almaları gerekiyordu. Pastahâneden çıkıp bir bakkal dükkânına girdiler.

İlk defâ birlikte alışveriş yapıyorlardı. Saint-Erme bundan çok hoşlanmışa benziyordu.

Elinor'un itirazlarına rağmen, gördüğü her şeyden kilolarca almak istiyordu.

Yiyecekleri arabaya yerleştirdikten sonra, yakındaki bir mağazaya geçtiler. Oradan da, bir ızgara, bir kahve pişiricisi, mukavva tabaklar, plâstik çatallar, bir konserve açacağı ve otuz santimetre uzunluğunda, testereli bir ekmek bıçağı aldılar.

Parantez o sırada nerede olabilirdi? Pastahâne salonu küçük bölmeler hâlinde dekore edilmişti. Belki de, onlar masanın üzerine yaydıkları harita üzerinde plânlar kurarken, kanlı, küçük adam da yandaki bölmede oturuyordu. Bir yandan onları dinlerken, bir eliyle önündeki çikolatalı dondurmasını yiyor, öbür eliyle de yırtık kulağıyla oynuyor olmalıydı.

Çikolata sevmediğini kim iddia edebilir? Zirâ, hiçbir şey onun da bizim gibi bir insan olmadığını göstermiyor. Onun da yemeye, uyumaya ve nefes almaya ihtiyâcı var! Bu çiftin Danbury'de yaptığı alışverişin cinâyetle bir ilgisi olabileceğini düşünmek lüzumsuza benziyor.

Halbuki bu fikri de bir kenara atamıyorum.

Onun dış görünüşünü şimdi çok iyi tanıyorum. Boyunu, kilosunu, yaşını, gözlerinin ve saçlarının rengini, hattâ dişlerinin sayısını biliyorum. Kısaca, onunla yanyana yaşamışız gibi herşeyini biliyorum. Fakat, nereden geldiğini ve adını bilmiyorum.

Onu bir defâ bile görmüş değilim. Mâmafih, bu gece sona ermeden onunla karşı karşıya geleceğimden eminim. Şu anda, yakınımda bir yerlerde bulunduğunu muhakkak olarak biliyorum. Niçin bu kadar emin olduğumu kat'i delillerle anlatamam. Fakat buna tamamiyle inanıyorum.

Saint-Erme ve Miss Darrie onu ilk defâ, Danbury'den çıktıktan sonra gördüler. Yolun kenarında ayakta duruyor, parmağıyla kendisinin de aynı tarafa gideceğini işâret ediyordu.

Bildiğim kadarıyla, **Parantez** ilk defâ burada sahneye çıkıyor, varlığını ilk defâ görüyoruz.

Kırkbeş yaşlarında bir adamdı. Bir metre altmış boyunda gösteriyordu. Yanaklarındaki uzamış sakalları gözlerine kadar çıkıyor gibiydi. Küçük ve yassı bir burnu, seyrek ve sivri dişleri vardı. Dağınık ve kırlaşmış saçları ensesinde, acemi bir makas darbesiyle kesilmişe benziyordu.

Sol kulağının memesi ısırılmış veyâ yırtılmış gibi yaralanmıştı.

Başında, kenarları kesik, yağdan kirlenmiş, mâvi bir fötr şapka vardı. Sırtındaki siyah beyaz kareli ceketin dirsekleri yamalı, bütün düğmeleri kopuktu. Sanki, cimri bir ev kadını, ceketi ona vermeden önce, düğmelerini almıştı. Yıkanmaktan yeşil rengi ağarmış gömleğin açık yakasında gevşek duran, kırmızılı yeşilli yeni bir kravat vardı. Bol ve uzun kadife pantolonunu beline bir sicimle tutturmuştu. Uzun 'paçaları ayakkabılarının üzerine körük gibi iniyor bu da bacaklarını dışa doğru kıvrılmış gibi gösteriyordu.

Ona bir isim takmak icâbediyorsa, **Kesik Kulak**, **Sivri Diş** veya **Kanlı Göz** diyebilirdik.

Fakat, Komiser Rosenblatt, komik bacaklarından ötürü, ona **Parantez** adını takmıştı.

Güneş sırtından vuruyordu. Kolunda gri bir şey taşıyordu (bunun ne olduğunu, yanına geldikleri zaman öğreneceklerdi) başka hiçbir şeyi yoktu. Ne bir çanta, ne de bir çuval!..

Otomobil yaklaşırken eliyle işâretler yapıyordu.

Kaderin gönderdiği küçük adam! İşte, perde açılıyor, sahneye giriyorsun. Rolün pek kısa, fakat ne kadar müthiş olacaktı.

O ânı gözönüne getirebiliyorum. Elinor ve İnis ara badalar. Batan güneşin aydınlattığı, etrâfı yemyeşil ormanlık bir yolun üzerinde, az bir süratle gitmekteler. Beyaz tekerlekli, kırmızı koltukları olan muhteşem arabanın üstü açık. Motörü, saat gibi tıkır tıkır çalışıyor.

Onlar ise, bir yaz günü gökte uçuşan iki kelebek kadar tasasızlar... Önlerinde evlilik, balayı ve saadet var. Arabayı genç kız kullanıyor. Uzun, siyah saçları rüzgârda dalgalanıyor. Direksiyon simidini tutan sol elindeki nişan yüzüğü güneşte parlıyor. Nişanlısı yanıbaşında, bir eliyle, uçmaması için şapkasını tutuyor, öbür elini de Elinor'un koltuğunun üzerine atmış gülümsüyor.

Şapkayı tutan sağ elinde, ağır şövalye yüzüğü var.

Onları böyle hayal edebiliyorum. Araba, yolun kenarında duran **Parantez**'e doğru yaklaşıyor.

Bulundukları mıntıkada yol geniş ve düz olduğu için, onu çok uzaktan görebilmiş olmaları lâzım, isteseler, kolayca arabayı çevirip geri dönebilirlerdi. Bu fikir ikisinin de aklının ucundan bile geçmedi.

Uzaktan, adamı bütün teferruatı ile göremeseler bile, sevimsiz olduğunu anlamışlardı.

Elinor'a göre, bu adam daha başlangıçta, onda bir iğrenme hissi uyandırmıştı. Korkmamış, fakat tiksinmişti.

— Şuraya bak, İnis, ne kadar tuhaf bir adam. Görebiliyor musun?

Saint-Erme dikkatle bakmış, «Herhalde, yersiz, yurtsuz bir zavallı olmalı. Fakat neresi tuhaf, anlayamıyorum.» diye sormuştu.

— Her tarafı! Kıyâfetine bak! Bu kadar iğrenç birine daha rastlamamıştım. Fakat o ne? Bize işâret ediyor! Delirmiş mi bu adam? Durup, onu arabamıza alacağımızı mı sanıyor?

— Haklısın, biraz tuhaf bir görünüşü var. Kolunda bir şey tutuyor ama ne olduğunu göremiyorum. Sanki gri bir bez parçası, bir parça kırmızılık da görebiliyorum.

— Fakat bu bir kedi yavrusu!

Ve bu çığlığı atan Elinor, şaşkınlıktan ayağını gaz pedalından kaldırmıştı. Büyük otomobil, ikisi de bunu istemediği halde, küçük adamın önünde durmuştu.

Saint-Erme kolunu uzatıp, motörü durdurdu. Kolunda yaralı bir kedi yavrusu tutan **Parantez**, kanlı ve küçücük gözleriyle onlara bakıyordu.

Saint-Erme'nin bu adamı ne o zaman, ne de daha sonra tanımamış olduğundan eminim. Ona göre, bu adam otostop yapmak isteyen bir serseriydi ve daha ötesini kurcalamaya lüzum yoktu.

Adamın kıyâfeti ve yüz ifâdesi onu endişelendirme mişti. Şimdi anlayabildiğim kadarıyla, Saint-Erme çabuk korkan bir insan değildi. Zengindi ve diğer basit insanlar gibi, patron veya alacaklı korkusunu tatmamıştı. Doğru düşünüşü ve ihtiyatlı oluşu, onun kendine olan güveninden ileri geliyordu. Zengin, iyi terbiye görmüş ve zeki olduğunu biliyor, aynı şansa sâhip olamamış diğer basit insanlardan üstün olduğunu hissediyordu.

Mâmafih, korkusuz olması, cesur olduğunu göstermez. Tersine, en korkak bir hayvanın ümitsiz bir ânında kaplan gibi yırtıcılaşmasını, öldürücü yara almış bir insanın yılmadan dövüşmesini sağlayan cesâretten, Saint-Erme'in yoksun olduğunu tahmin ediyorum. Bu üstünlük hissinin yok

olduğu anda, kendine olan güvenini kaybedip, yüreksiz biri olacağına inanıyorum.

Herneyse, bu pis ve küçük adamdan korkmadığı şüphesizdi.

Bu yüzden, kibarca, ona ne istediğini sordu:

— Bizimle biraz yolculuk mu yapmak istiyordunuz?

Kabul! Size de bir yerimiz var. Fakat, kedinize ne oldu? Niçin yaralı?

Parantez hayvanı sol koluyla göğsü arasında tutuyor, sağ eliyle de onun başını okşuyordu.

Yeni doğmuş bir kedi yavrusuydu bu. Henüz tüyleri kısacık, gözleri mâviydi. Her tarafı kan ve toza bulanmıştı. Ön ayaklarından biri omuz hizâsmdan kırılmış, kafası ezilmişti.

«Evet,» diye tekrarladı Elinor. «Ne oldu bu hayvana?»

— Onu yolun üzerinde buldum. Herhalde, bir kamyon çiğnemiş olmalı.

— Ölmüş mü?

— Evet. Istırap çekmekten kurtuldu.

Kedi yavrusunu ensesinden tutup havaya kaldırdı, bir müddet baktıktan sonra onu yolun kenarındaki çukura fırlattı. Ellerini pantolonuna sildi ve arabaya bindi.

— Durmak nezâketinde bulunduğunuz için teşekkürler. Arabanızı uzaktan görünce beni alacağınızdan emindim. Çok sevimli insanlarsınız. Hayâtımda Cadillac'tan başka arabaya binmiş

değilim. Şimdi bile, başka bir marka verseler reddederim. Sizden önce iki Chevrolet ve bir Dodge geçti ama parmağımı bile kaldırmadım. Görüyorsunuz ya, sabreden muradına erer. Bu eşyâları yan tarafa itmeme izin verir misiniz? Daha rahat yerleşmek istiyorum.

Saint-Erme «Nereye gidiyorsunuz?» diye sordu.

— Nereye olursa! Sizin gittiğiniz yer benim de işime gelir!

Elinor gözucuyla Inis'e baktı. O dalmış, önüne bakıyordu. Çâresiz, genç kız arabayı çalıştırdı.

Bu adamın kendilerini hipnotize edip etmediğini düşünüyordu.

Korkunç, kırmızı gözleri ve ölü bir kedi yavrusuyla hipnotize mi olmuşlardı?

Genç kızın ilk dikkatini çeken şeylerden biri onun sesi olmuştu. Ondan beklenilmeyecek kadar tatlı ve kibar bir sesi vardı. Okumuş biri gibi konuşuyordu.

Aslında, bir insanın ses tonunun, okuduğu mekteplerle hiçbir alâkası yoktur. Birçok uşak, banka odacısı veya yankesici hep kibar bir sesle

konuşurlar. Öteyandan, bir sürü doktor, avukat ve mühendis ise hamallar gibi bağıra çağıra konuşurlar. Güçlü kuvvetli insan yüksek sesle konuşur. Yavaş yürüyen, sâkin insan ise yavaş sesle konuşur. Cüssesi icâbı, sesini yükseltmesi başına iş açabilir.

Elinor onun üniversite görmüş olabileceğine inanıyordu. Fakat, yüksek mevkilerde bulunmuş insanların da, yollarda âvârelik ettikleri görülmüştür. Hapishânelere idam hücresine bile düşebilirler. Bir adamın tahsili, serseri hayâta düşmesine mâni değildir. Tersine, düşüşünü daha da çabuklaştırabilir.

Parantez, fazla konuşarak onları rahatsız etmemişti. Koltuğa yaslanmış, çevreyi seyrediyor, onlarla meşgul olmuyordu. Gayesi arabaya binmekti ve işte binmişti. Artık varlığını unutturmaya çalışıyordu.

Buna rağmen Elinor ve İnis, eskisi gibi rahatça konuşamıyorlardı. Onun varlığını hatırlamaları ve arada bir ona birkaç söz söylemeleri gerekiyordu. İnis ona, rüzgârdan rahatsız oluyorsa camı kapatabileceğini söyledi. O rahatsız olmadığı cevâbını verdi. înis, nereden geldiğini sordu. O «Heryerden ve hiçbir yerden geliyorum.» diye gülümseyerek cevap verdi.

Bir müddet sonra, genç kız ona acıktıysa, paketlerdeki bisküilerden yiyebileceğini söyledi.

Şâyet sabrederse akşama doğru civardaki göllerden birinin kenarında piknik yapacaklardı, o zaman birlikte yiyebilirlerdi.

İnis söze karışarak, Vermont'a gitmekte olduklarını, yollarına gece de devâm edeceklerini söyledi. Küçük adam sevinerek, Vermont'u hiç görmediğini, onlarla birlikte geleceğini, eğer küçük hanım yorulursa direksiyona geçebileceğini bildirdi.

Görünüşte ehemmiyetsiz, havadan sudan konuşmalarla yolculuk devâm ediyordu. Küçük adam bir yandan et râfı seyrediyor, bir yandan da bisküi yiyordu.

Bir tepenin zirvesine vardıkları zaman yol batıya kıvrıldı. Karşılarında, Catskill dağlarının gerisinde batmakta olan güneşin kırmızı ışıkları parıldıyordu.

Elinor arabayı yavaşlatarak «Bakın! Güneş batıyor...» dedi.

Sesinde hüzün dolu bir ifâde vardı. O anda yanındaki İnis'i ve küçük adamı unutmuş gibiydi.

Güneşin batışı ona hep çocukluğunu, anne ve babasının ölümünü hatırlatırdı.

O anda arkasından gelen bir mırıltı duyar gibi oldu:

— Soles occidere et redire possunt...

Genç kızın bütün vücudu bir ürpermeyle sarsıldı. Bu lâtince mısraları küçük adam mı mırıldanıyordu?

Güneşler doğar ve batabilirler...

Bu avare adam lâtin şâiri Catulle'ün mısralarını nereden biliyordu?

— Nobis cum semel occidit brevis lux...

Fakat bizim kısa ışığımız söndüğü zaman...

Genç kız gözlerinde iki damla yaşla başım hafifçe çevirdi ve gözleri kanlı adamın ağzından son mısraı dinledi:

— Nox est una perpetua dormienda!

Geriye, ebedi bir uykunun uzun gecesi kalır!

Lisede okuduğu, lâtinceyi hatırlayan erkeklerin sayısı çok değildir. Kadınlar da öyle...

Mâmafih, Elinor'un tahsil hayâtı pek o kadar gerilerde kalmış değildi ve her neden se Catulle'ün bu şiiri hatırında kalmıştı. Bu yüzden küçük adamın mırıltısını teşhis edebilmişti.

Sesi nasıl olursa olsun unutulacak cinsten değildi. Elinor unutamadı. Şimdilik, onun sesini duyanlardan ancak bu kız hayatta bulunuyor.

Adına gelince... Elbette onlara kendini **Parantez** olarak tanıtmamıştı. Adının Doktor olduğunu söylemişti.

Rosenblatt'ın defterinden, Parantez hakkında yazılı olanları tekrar okuyorum: Sual (Miss Darrie'ye) — Adamın küçük olduğunu söylediniz, Miss Darrie. Yâni sıska mı demek istiyorsunuz?

Cevap — Hayır. Göğsü ve omuzları bana normal boyda gibi göründü. Kolları uzun, bilekleri kalındı. Kocaman elleri vardı. Yalnız, vücudunun çeşitli kısımları birbirine uymuyordu.

Bacakları gövdesine göre kısaydı. Boyu bir metre altmış civârındaydı.

S. — Bacakları dışa doğru kıvrılmış gibiydi dediniz. Bilerek dizlerini bükmüş olamaz mı?

C. — Hayır. Pantolonu onu öyle gösteriyordu.

S. — Bilerek büktüğünü farzedelim. O zaman, doğrulduğunda normal boyda olmayacak mıydı?

C. — Bilmem ama herhalde uzun boylu görünemezdi. Meselâ İnis'in veya Mister Quelch'in boyunda olamazdı.

S. — Ya Doktor Riddle'ın boyunda?..

C. — Evet. Aşağı yukarı...

S. — Yâni bir metre altmışdokuz civarında..

C. (Doktor Riddle tarafından) — İyi tahmin ettiniz, komiserim. Boyum bir metre yetmişbirdir.

S. — Şimdi gözlerinden bahsedin, Miss Darrie.

C. — Griye çalan mâvi renkte gözbebekleri vardı. Fakat gözlerinin akı kanlanmış, göz kapakları da kızarmıştı. Bunu hemen farketmek mümkündü.

S. (Doktor Riddle'a) — Bu bilinen bir hastalık mıdır?

C. — Belki müzmin blefarit'tir. Onu görmeden kat'i bir şey söyleyemem.

S. — Onu hiç görmediniz mi, Doktor?

C. — Hayır, asla!

S. — Bu adamın bir parça tıbbi bilgisi olsaydı, gözlerini bile bile kanlandırabilir miydi?

C. — Bunu yapabilmek için tıbbî bilgiye sâhip olması şart değildir...

Bir de yırtık kulak meselesi var. Rosenblatt buna da çok ehemmiyet veriyor. Bu mesele de, Whippleville kasabası postahânesinde müvezzi olarak çalışan Mister Quelch'in ifâdesi sırasında konuşuldu. Oldukça geveze olan Mister Quelch, katili Kayıp Nişanlı Gölünde aramalarından önce en son gören şahıstı.

S. (Mr. Quelch'e) — Mister Quelch, siz Whippleville postahânesinde çalışıyorsunuz.

Anlattığınıza göre, kendisini Doktor diye tanıtan bu adamı, Mister Saint-Erme ve Miss Darrie'nin bulunduğu arabanın arka koltuğunda görmüşsünüz. Akşam saat yedibuçuğa doğru yanınızda durup, size civarda piknik yapmak için uygun bir yer bilip bilmediğinizi sormuşlar, öyle mi?

C. — Evet! Daha doğrusu saat yedi otuzbeşti. Posta hâneyi kapatmak üzereydim. Gri renkli büyük bir otomobilin geldiğini gördüm. Bu adam arka koltukta oturuyor du. Öğleden sonra Pittsfield'den gelen postayı dağıtmıştım ve yarın sabah Danbury'den gazeteleri getirecek olan posta trenine kadar yapacak işim yoktu. Evime dönmeye karar vermiştim. O sırada bu otomobil geldi. Direksiyonda Miss Darrie bulunuyordu. Mister Saint-Erme bana evlenmek için Vermont'a gitmekte olduklarım, gece de yol alacaklarını ve bir yerde piknik yapmayı düşündüklerini söyledi. Güzel bir köşe bilip bilmediğimi sordu. Ona, bu civarda bir sürü, irili ufaklı göl bulunduğunu söyledim. Bana, az önce yanından geçtikleri küçük yolun nereye çıktığını sordu.

Ona, bu yolun Stony Falls'a çıktığını, taşlık ve bakımsız olduğunu, etrafında ise ihtiyar Hinterzee Baha'nın, arıcı John Wiggins'in ve birkaç

ressam ve profesörün evleri hâriç hiçbir şey bulunmadığını söyledim. Bu yola sapacaklarsa, birbuçuk kilometre ötede güzel bir göl bulunduğunu, piknik, yapmak isterlerse kimsenin onları rahatsız etmeyeceğini bildirdim.

Gerçekten de güzel bir göldür. Asıl adı Tagore Gölüdür ama buralarda ona Kayıp Nişanlı Gölü derler. Bu ismi duyunca Miss Darrie üzüldü, niçin bu ismi koyduklarını sordu. Ona, vaktiyle orada hakikaten nişanlı bir gencin kaybolmuş olduğunu anlattım. Miss Darrie'nin neş'esi kaçtı ama Mister Saint-Erme gülümseyerek, bunun hiçbir şeyi değiştirmiyeceğini söyledi. Sonunda, oraya gitmeye karar verdiler. Mister Saint-Erme bana, gölden öteye devâm ederek Vermont yoluna çıkabilir miyiz, yoksa geri dönüp buradan mı geçmeliyiz? diye sordu. Ona, devâm edebileceğini, ancak yolun çok berbat olduğunu söyledim. Hakikaten, bu yol Stony Falls'a kadar kırk kilometre boyunca hep taşlıktır. Tekerlekleri mahvettiği için herkes bu yoldan kaçınır.

İhtiyar Hinterzee' nin evinden onbeş kilometre uzakta bir yolağzı vardır. Oradan bataklıklara bir yol ayrılır. Bataklık Yolunun kenarında ise Flail âilesinden başka kimse oturmaz. Flail'lerin orada eski bir marangozhânesi vardır. Onların âilesinden de çok kimse kalmadı. Şimdi cinâyet suçundan hapiste olan İki Parmak lâkaplı Pete ile ağabeysi John Flail var. Bataklık yolu bir tarafa çıkmaz. Bütün bunları ona söyledim. Tekrar Whippleville'e dönmelerini tavsiye ettim. Dediğimi yapacaklarını söylediler ve teşekkür edip yanımdan ayrıldılar. Uzaktan, Stony Falls yoluna saptıklarını görebildim.

Sual — Mister Saint-Erme ile yaptığınız konuşmayı bu kadar teferruatıyla naklettiğiniz için teşekkürler, Mister Quelch. Fakat bizi daha çok diğer adam alâkalandırıyor. Bu adamı iyice görebildiniz mi?

Cevap — Elbette! Nasıl görmeyeyim ki? Benimle sekiz dokuz dakika kadar konuştular. Bu adam arka tarafta oturuyordu. Ona dikkatle bakmadım. Ben daha çok Miss Darrie'ye bakıyordum. Doğrusu çok güzel bir kız. Arka tarafta duran adamın onların arkadaşı olmadığını, yolda arabalarına aldıklarını anlamıştım. Siyah beyaz kareli bir ceketi, kenarları kesilmiş eski mâvi bir şapkası vardı. Yüzü traşsızdı. Sivri dişleri ve kanlı gözleri vardı. Oturmakta olduğu için boyunun ne kadar olduğunu bilemiyeceğim. Saçları fazla uzundu..

S. — Bununla neyi kastediyorsunuz? Yoksa, peruk mu takmıştı?

C. — Oh! Perukalar çok güzel yapılıyor şimdi! Vaktiyle Hartford'da berberlik yapmıştım.

Öyle peruklar var ki, berberleri bile yanıltıyorlar. Hayır, bu adamın saçları kendinindi.

S. — Sol kulağına dikkat ettiniz mi? Miss Darrie kulağının yırtık olduğunu söyledi.

S. — Bana yüzünün sağ tarafını dönmüştü. Fakat, şimdi siz söyleyince hatırladım.

Durmadan, sol eliyle kulağını elliyordu. Yırtık olup olmadığını bilmiyorum.

S. — Sesi hakkında ne biliyorsunuz?

C. — Hiçbir şey. Orada durduğu müddetçe ağzını açmadı.

S. — Bu adamı daha sonra gördünüz mü? Cevap vermeden önce iyi düşünün!

(Mr. Quelch bir müddet düşünüyor, göz ucuyla Doktor Riddle'a bakıyor ve sonra hayır cevabını veriyor.)

S. (Doktor Riddle'a) — Siz de o sırada evinize dönmekteydiniz ve bu adamı görmediniz, değil mi?

C. — Bu adamı ömrümde görmedim!

Halbuki bu serserinin varolduğu muhakkak! Onu görenler sâdece Miss Darrie ve SaintErme'den ibâret değil. Mister Quelch de onu gördü. Ayrıca, Saint-Erme'i arabasında kaçırırken, yolun kenarında bulunan bir kaç kişi de gördüler.

Bunlardan biri de ihtiyar Hinterzee idi.

Sual (Hinterzee'ye) — Mister Hinterzee, saat sekize çeyrek kalaya doğru, Stony Falls'a giden yolu tâkip ederek evinize dönüyordunuz. Gri renkte bir otomobil arkadan gelerek yanınızdan geçti. Direksiyonda Miss Darrie, onun yanında Mister Saint-Erme ve arka koltukta da başka bir adam bulunuyordu. Öyle mi?

Cevap — Evet!

S. — Fakat, Miss Darrie ifâdesinde, kimseyi görmediklerini söyledi.

C. — Yolun kıyısındaki hendekteydim. Yere eğilmiştim. Geçen baharda, orada bir dolar düşürmüştüm. Ne zaman oradan geçsem, bu hendeğe bir göz atarım. Bu bayan beni görmemiş

olabilir, fakat ben onları gördüm.

S. — Bu **Parantez** dediğimiz adamı bize târif edin.

C. — Siyah beyaz kareli bir ceketi, mâvi bir şapkası vardı. Pis ve iğrenç bir görünüşü vardı.

S. — Ya sol kulağı?

C. — Onu görmedim. Ben yolun sağ tarafındaydım.

S. — On veya onbeş dakika kadar sonra, oradan beş altıyüz metre uzakta, onları tekrar gördünüz: araba Kayıp Nişanlı Gölüne inen keçiyolunun yakınında, yolun kenarında parkedilmiş duruyordu, Miss Darrie ve Mister Saint-Erme göle doğru gidiyorlardı, **Parantez**'in de arabadan inerek peşlerine takıldığını gördünüz, tamam mı?

C. — Evet.

S. — Onları nasıl tâkip ediyordu?

C. — Sanki görünmek istemiyormuş gibiydi...

S. — Nasıl yaptığını bize gösterin.

(İhtiyar Hinterzee sandalyesinden kalkıyor ve odanın içinde birkaç adım atıyor. Ayaklarının ucuna basarak, elleriyle hayâli çalıları yana iterek, iki büklüm yürüyor.)

S. — Elinde bir bıçak var mıydı? Bir ekmek bıçağı?

C. — Dikkat etmedim.

S. — Sonra ne gördünüz?

C. — Göle doğru indiklerini gördüm. Herhalde suya gireceklerdi. Bu bayanın beyaz ceketini ve yanındaki adamın fötr şapkasını ağaçların arasından görebiliyordum. Arkalarındaki adam da, size gösterdiğim gibi onları tâkip ediyordu. Yürüyüp oradan uzaklaştım...

S. — Ve kırk dakika kadar sonra bu adamı tekrar gördünüz. Evinize dönmüş, yolun kenarındaki kapınızın önünde durmaktaydınız. Araba hızla yanınızdan geçti. Direksiyonda bu küçük adam bulunuyordu. Onun yanındaki koltukta Mister Saint-Erme yığılmış gibi uzanmıştı.

Başı kapıya dayanmıştı, bir kolu pencereden dışarı sarkıyordu. Miss Darrie arabada yoktu.

Yanınızdan geçerken adam siren düdüğünü öttürdü ve güldü.

C. — Evet.

S. — Nasıl gülüyordu?

C. — At gibi.

S. — Taklit edebilir misiniz?

(Hinterzee kişner gibi bir ses çıkarıyor.)

S. — Sonra ne yaptınız?

C. — Hiçbir şey. Ona baktım ve kendi kendime bu adam delirmiş diye düşündüm.

S. — Mister Saint-Erme kımıldamıyor muydu?

C. — Kolu dışarda sallanıyordu. Başı da kapının üzerinde sarsılıyordu. Yol bozuk olduğu için araba çok sarsılıyordu.

S. (Doktor Riddle tarafından) — Bir dakika, komiserim. Mister Hinterzee'ye bir sual sormak istiyorum. Arabadan dışarı sarkan bu kol hangi koldu?

C. — Direksiyondaki adamın sağında oturduğuna göre, elbette sağ kolu olmalı.

S. — Bu kolun nihâyetinde bir el var mıydı?

C. — Dikkat etmedim, fakat herhalde vardı. Bir tuhaflık gözüme çarpmadı...

Bu bana da öyle geliyor. Anormal bir durum olmadığı içindir ki Hinterzee'nin dikkatini bir şey çekmedi. Şâyet eli kesik olsaydı, bunu mukakkak görürdü.

Şu halde, o vakit Saint-Erme'in eli henüz yerindeydi.

Böylece bâzı hususlar açıklanmış oluyordu. Kısacası arabayı durduran küçük adam, kanlı gözleri, ezilmiş kedisi ve tatlı sesiyle onları hipnotize etmiş gibi arabalarına binmeye râzı etmiş

olmalı. Arka koltukta uzanmış, etrâfı seyrediyor, lâtince şiirler okuyor ve sol kulağıyla oynuyordu.

Nihâyet ıssız bir köşede durdular. İki sevgili piknik yapacakları yeri görmek üzere göle doğru indiler. **Parantez** de onları tâkip etti. Niçin? Sırf iki sevgiliyi gizlice gözetlemekten zevk aldığı için mi? Yoksa onları orada öldürüp, cesetlerini göle atmaya karar vermiş olduğu için mi?

Bu adamla karşılaştığından beri Saint-Erme onun varlığını unutmuş gibi davranmıştı. Genç kız ise, başlangıçta korkmuşsa da, sonraları alışmış gibiydi. Bunda bir kabahati yok. Bunu anlayabilmek için o adamı görmek ve kanlı gözlerinin tesiri altında kalmış olmak lâzımdı.

Niyeti ne olursa olsun, adam o anda onlara saldırmaya vakit bulamamıştı. Genç kız onu kayanın tepesinde görünce bir çığlık atmış ve Saint-Erme daldığı uykudan uyanmıştı. Saint-Erme ancak o zaman, yanlarına aldıkları bu küçük adamın zararsız bir serseri olmayıp tehlikeli biri olduğunu görmüştü.

Aslında, sandığından daha da tehlikeli bir adamdı bu. Bunu anlayabilseydi, onun peşinden ihtiyatsızca fırlayıp koşmazdı. Bu adam onu korkutmuyordu. Nişanlısını ürküttüğü için onu cezâlandırmak istiyordu. Kendi gücünden emindi. **Parantez** ise yola doğru kaçıyordu. Hayır, kaçmıyor, Saint-Erme'i arabanın yanına doğru çekiyordu.

Niçin? Bunu kat'i olarak bilmiyoruz ama arabanın anahtarlarını alabilmek için yaptığını düşünebiliriz. Bankaya uğradıkları ve öğle yemeği için durdukları zaman yaptığı gibi, SaintErme arabanın anahtarlarını yanına almış olmalıydı. **Parantez** bunu görmüştü.

Belki de, arabanın yanına, ekmek bıçağını alabilmek için dönüyordu. Önce davranarak arabaya binmiş, pusuya yatmış olmalıydı. Saint-Erme'in tedbirsizce arabanın kapısını açışını gözümün önüne getirebiliyorum. Küçük adam fırlayarak bıçağı havaya kaldırıp indiriyor. Hemen sonra da, Saint-Erme bir çığlık atarak yere yuvarlanıyor.

Şimdi anahtarlar **Parantez**'in cebinde. Ayrıca, bu sabah Saint-Erme'in bankadan çektiği elli adet elli dolara da sâhip... Gayesine ulaştı.

Geriye genç kız kalıyor. Onu da susturmak lâzım. Derhal gölün kıyısına dönüyor, onu en son gördüğü yerde aramaya koyuluyor. Sesini değiştirerek, Saint-Erme'i taklit etmeye çalışıyor ve tatlı sözlerle genç kızı çağırıyor. Aynı zamanda da, Saint-Erme'in ağzından işitilmedik küfürler ediyor, bağırıp çağırıyor. Kızın ceketini yerde bulunca, işlediği cinâyetin görüldüğünü anlıyor ve sesini değiştirmeye artık lüzum kalmadığını anlıyor. Kızı aramaya sessizce devâm ediyor.

Elinde bir bıçak, karanlığın bastırdığı ormanı kanlı gözleriyle tarıyor, fakat aramakla zaman kaybetmemesi lâzım. Vazgeçip arabaya dönüyor. Saint-Erme'in cesedini de arabaya atıp hızla oradan uzaklaşıyor.

Görünüşte basit bir hâdise. Otostop yapan bir serseri, çalınan bir araba ve hesapta olmayan bir cinâyet. Pek çok benzeri bulunan bir vak'a...

Buna rağmen, Komiser Rosenblatt, daha başından beri herşeyin o kadar basit olmadığını düşünüyor.

Ve ben de, Saint-Erme'in öldürülmesinin daha önceden plânlanmış olduğunu düşünüyorum.

Aynı zamanda, Miss Darrie'nin yok edilmesinin de...

Miss Darrie ve Saint-Erme onu gördüler ve işittiler. Mister Quelch ve ihtiyar Hinterzee de onu azçok gördüler. Daha başka kimseler de onu gördüler. Arıcı John Wiggins ve âilesi de bunlardan. John Wiggins, Hinterzee' nin evinden iki kilometre daha uzakta oturuyor. Arıcının bir Senbernar köpeği vardı. Herkese iyi davranan, uslu bir köpek.

Yolun kenarında kıpırdamadan duruyordu. Küçük adam bile bile, sadik bir arzuyla köpeği ezip geçti. John Wiggins, karısı ve altı çocuğu can çekişen köpeğin yardımına koştular. Hayvan kolları arasında can verdi. Bu

basit insanlar, onun niçin böyle yaptığını anlayamıyorlardı. Böyle bir iblisin var olabileceğini düşünemiyor lardı.

Onu görenlerden biri de ressam Unistaire... Resim, müzik ve tiyatro ile uğraşan bu genç, oldukça tuhaf bir adam. Wiggins'lerin evinden birbuçuk kilometre ilerde oturuyor. Otomobili farkettiği zaman odasında, aynanın karşısına geçmiş, kaplan derisinden bir kürke sarınmış olarak, kendi bestelediği bir müziğe ayak uydurmak sure tile modern bir dans denemesi yapmaktaymış.

Otomobilin eve doğru son hızla gelmekte olduğunu görmüş. Herhalde **Parantez**, onun evine ayrılan açıklığı bir yol sanarak sapmış olmalıydı. Hatâsını anlayınca frene basmış, etrâfa çakıllar sıçratarak Unistaire'in bahçesinde bir dönüş yapmıştı. Bu arada bahçede bulunan bir kaç tabloyu da çiynemişti. Unistaire'in inanışına göre tablolar gece dışarda bırakılırsa, üzerlerine düşen çiğ onlara ayrı bir değer ka zandırıyormuş.

Nihayet, **Parantez** oradan dört kilometre ötede, Mac Comerou'yada görünmüştü. İhtiyar Mac Comerou bahçede uğraşıyordu. Direksiyonda küçük adamı, yanında da tanıdığı Saint-Erme'i görmüştü. O sırada bir cinâyet işlenmiş olduğunu anlayamamış fakat anormal bir şeyler döndüğünü sezmişti.

Hepsi de onu gördüler. Demek ki görünmeyen bir adam değildi. Oradan Bataklık Yoluna saptı, evine dönmekte olan John Flail'i ezdi ve arabayı onun evinin ötesinde bıraktı. Oraya kadar gidebilmesi için benim yanımdan geçmiş olması lâzım. Başka türlü yapmış olması imkânsız.

Sual (Doktor Riddle'a) — Cinâyet saatinde Bataklık Yolu'nun girişinde bulunduğunuz doğru mudur, Doktor?

Cevap — Evet.

S. — Otomobili görmediniz mi?

C. — Görmedim.

S. — **Parantez** diye bahsettiğimiz, gözleri kanlı, kendini Doktor diye tanıtan bu adamı görmediniz mi?

C. — Onu hiç bir zaman görmedim.

S. — Yanınızdan geçmediğinden emin misiniz?

C. — Kimse yanımdan geçmedi.

Yine aynı noktaya dönmüş bulunuyorum. Nasıl oldu da, bu adamı göremedim?

Herşeyden önce bu sualin cevabım bulmalıyım. Niçin öldürdüğünü, şimdi nerede saklandığını bulmadan önce, bu cevabı bulmahyım.

Bulamadığım müddetçe, görünmez kalmaya devâm edecektir. Belki de yanıbaşımda...

O halde, dün başımdan geçenleri bütün teferruatı ile yeniden hatırlamaya çalışayım.

Eski bir araba ile New-York'a dönmekteydim. Meşhur John R. Buchanan'ın Vermont'daki evinden geliyordum.

Çarşamba sabahı telefonla béni aramışlardı. John

Buchanan'ın beynindeki habis tümörü ameliyatla almamı istiyorlardı. Doğrusu, bu kadar meslekdaşımın arasında beni seçmiş olmaları koltuklarımı kabartmıştı. Bu beyin tümörü öldürücü olmasına rağmen, bir mucize yapabilirim ümidiyle Vermont'a gelmiştim.

Ne çâreki, Buchanan yetmişdokuz yaşındaydı ve ben geldiğim zaman can çekişiyordu.

Ameliyat masasına uzattıkları sırada kalbi durmuş, nefes almaz olmuştu. Anestezi yapacak olan hemşireye bir baktım, sonra kauçuk eldivenlerimi çıkarıp, âletlerimi çantama yerleştirmeye koyuldum.

Hemşire kız gülümseyerek beni teselli etmeye çalışıyordu:

— Üzülmeyin, doktor! Sanki küçük kedisi ezilmiş bir çocuğa benziyorsunuz! Bu dünyâda kedi yavrularından çok ne varki?!

İyi bir kıza benziyordu. Herhalde bu sözleri, benim gibi başarısızlığa uğramış bütün doktorlara söylemek üzere hazırlamıştı.

Cesetleri hiç sevmem. Onlara asla alışamadım. Bu, bir doktor için tuhaf görünür ama maalesef böyle. Pastör bile mektepte iken iştirak ettiği ameliyatlardan bir çoğunda bayılmış. (Bu husus ona olan saygımı daha da arttırıyor.) Dişlerini sıkacaksın ve devam edeceksin. Buna alışmanın başka yolu yok. Bir doktor olarak canlı dokular üzerinde çalışmayı severim.

Hemşire «Şimdi ne yapacaksınız?» diye sordu.

— New-York'a döneceğim. Burada yapabileceğim bir şey kalmadı.

John Buchanan'ın adamları beni Vermont'a hususi tayyare ile göndermişler, fakat hangi vasıta ile döneceğimi kararlaştırmamışlardı. Köşkü idâre eden kâhya kadına bunu sordum. Henüz vakit öğle sonrasıydı ve gece yarısından önce tren yoktu. Kadına ancak yirmidört saat için izinli olduğumu ve yarın sabah hastahânede bulunmam gerektiğini söyledim. Bana, garajda New-York'da birine teslim edilmesi gereken bir arabanın bulunduğunu söyledi. Bu arabayı geçen ay askerden izinli dönen oğlu elden düşme satın almıştı. İzninin bitmesine yakın, onu New-York'da araba alım

satımıyla uğraşan birine satmış, fakat arabayı teslim edemeden kışlasına dönmüştü.

Annesi arabayı New-York'a götürüp bu satıcıya teslim edecek birini arıyordu. İstersem bu arabayla dönebilirdim. Eski bir araba olduğunu ve rahat kullanamıyacağımı saklamadı.

Zeki ve anlayışlı bir kadındı bu. Emrindeki yirmiye yakın hizmetçiyi idâre edecek otoriteye sâhipti. Adını şimdi hatırlayamıyorum. Belki bana verdiği kartvizitin üzerine yazmıştır. Hem bana yardımcı olmak, hem de oğlunun verdiği sözü tutmasını sağlamak istiyordu.

Garaja inip baktım. Bir düzineye yakın arabanın arasında eski ve külüstür Draco marka bir araba vardı. Karoseri epeyi hırpalanmıştı fakat lâstikler iyi idi. Bu evde gece yarısına kadar beklemektense, bu arabayla dönmenin daha iyi olacağını düşündüm. Üstelik bu bölgede yollar dağlık ve ormanlık araziden geçtiği için yolculuk eğlendirici ve dinlendirici olacaktı. Kâhya kadının teklifini kabul ettim. Şimdi yola çıkarsam, en geç gece saat oniki de New-York'da olabilirdim.

Kadın bana bir kartvizit uzattı:

— Bu kartta arabayı teslim edeceğiniz adamın adı ve adresi var. Ona söyleyin, çeki bana gönderdiği zaman, satış mukavelesini ona göndereceğim. Ayrıca, bu zarfda da ücretiniz bulunuyor. Lütfen kabul edin.

— Bu parayı kazanmış değilim. Kabul edemem.

Kadın itiraz etti.

— Mister Buchanan borçlarını ödemeyi asla gecik tirmezdi. Siz gelmeden önce bana kat'i direktif verdi. Yapılabilecek bir şey varsa, elinizden geleni yapacağınızı biliyordu. Ölse bile bu parayı kazanmış olacağınızı söylüyordu. Reddederseniz beni güç durumda bırakacaksınız. Onun yanında yirmi sene hizmet ettim. Bu son borcunu ödememiş olmayı istemezdi.

Çâresiz kabul ettim. Kartviziti ve zarfı alıp, bakmadan cebime koydum. New-York'a varınca bu satıcıya telefon edip arabasını gelip almasını söyleyecek parayı da bankaya yatıracaktım.

Böylece New-York'a doğru yola çıktım. Âlet çantamı bagaja koymuştum.

Anladığım kadarıyla, hemşire kız da benimle gelmeye itiraz etmeyecekti. Bunu açıkça bana imâ etti, fakat anlamazlıktan geldim. Düşünüyorum da, benimle gelseydi, belki şu anda hayatta olmayabilirdi.

Yol haritasını iyice tetkik etmiştim. Stony Falls'dan Whippleville'e giden ufak bir yol gözüme çarpmıştı. Bu kestirme yoldan gidersem, yirmi kilometre kadar kazanmış olacaktım.

Öğleden sonraki başarısızlığımın tesiriyle olacak, canım sıkılıyor, bir an önce New-York'da olmak istiyordum. Bu yüzden, bu kestirme yola saptım.

Daha ilk ikiyüz metrede yolun ne kadar bozuk taşlı ve dolambaçlı olduğunu anlamıştım.

Lâstikleri düşünerek yavaş gitmeye mecburdum.

İlerde yolun düzeleceğini ümit ederek geri. dönmedim. Terkedilmiş bir yoldaydım. Onbeş

kilometre boyunca birkaç boş evden başka bir şeye rastlamadım. Yolun iki tarafı bâzan ormanlık, bâzan da kayalıktı. Bu Kâbuslarda görülen cinsten ürkütücü bir yoldu. Yarım saat gitmiştim ki motörüm stop etti.

Motör hırıltılar çıkararak bir kaç metre gitti ve durdu. Güneş batalı yarım saat kadar olmuştu.

Gökte hâlâ bir kırmızılık vardı.

Otomobilin durmuş olduğu yerde, sola doğru ufak bir yol ayrılıyordu. Yolun kenarında yılların eskittiği bir tabelâ vardı. Üzerinde yazılı olanları güç belâ okuyabildim. Levhada ondört buçuk kilometre geride Stony Falls'ın, onaltı kilometre önümde de Whippleville'in bulunduğu yazılıydı. Sola ayrılan yol ise Bataklık Yolu idi ve iki kilometre sonra Flail'lerin marangozhânesine ulaşıyordu.

Bataklık Yolu derin çukurlar ve yüksek otlarla kaplıydı. Üzerinden yıllardan beri araba geçmemişe benziyordu. Yol ikiyüz metre kadar ilerde ağaçların arasında kayboluyordu. Arabam durduğu sırada bu yolda bir adam gözüme ilişti. Sağlam yapılı esmer derili bir adamdı. Mâvi gömleği koltuklarında ve sırtında terlemişti. Ceketini koluna atmış, ağır ağır gidiyordu.

Ben arabayı çalıştırmak için motörü zorladığım zaman başını çevirip bakmadı. Yoluna devâm etti ve biraz sonra ağaçların arasından kayboldu.

Bu adamın sâdece benim kafamda mevcut olması mümkündür. Belki de hayal görmüştüm Olabilir. Mesele, hayal veya hakikat olan bu adamı görmüş olmam değil, hakikaten var olan bir otomobili görmemiş olmamdır.

Kontak anahtarını bir kere daha zorladım. Motör döndü, fakat gaza basmama fırsat kalmadan durdu. Tekrar denedim. Netice aynıydı.

Israr ettim. Böyle devâm edersem akünün boşalacağı muhakkaktı. Nitekim öyle oldu.

Bataryada cereyan bitince manivelâyı alıp arabadan indim.

İnatçı bir adamımdır. Başarısızlığa tahammül edemem. Manivelâyı motöre takıp beş altı defâ çevirdim. Motör çalıştığı zaman koşarak kontak anahtarım çeviriyordum. On defa, onbeş defâ tekrar ettim. Netice hep aynıydı. Motör çalışmak istemiyordu. Bir ara yorgunluk ve sinirden olacak, manivelâyı motöre yanlış taktım. Çevirmek için zorladığım zaman elimden fırladı ve havaya sıçradı. Başımı yana çevirmeyi akıl etmeseydim, suratıma gelecekti. Demir çubuk sâdece sol kulağımın memesini yırtarak geçti. Kıkırdağa isâbet etmedi, fakat kanamaya başladı.

Yirminci denemede artık tâkatim kalmamıştı. Üstüm başım kir içindeydi, gözlerimden yaşlar geliyordu. Başım ağrımaya başlamıştı.

Hava sıcaktı. Güneş batmış, karanlık artmıştı, fakat yolun üzerindeki taşlar sıcaktı. Bir ara, arabayla yolu tıkamamın doğru olmayacağını, onu yolun kenarına çekmem gerekeceğini düşündüm. Fakat bunun da lüzumsuz olacağını düşünerek vazgeçtim.

Ayrıca, ben arabayla uğraşırken uzaktan bir siren düdüğü ve motör sesi işittiğimi de hatırlıyorum. Elimin tersiyle alnımdaki terleri silerek doğruldum ve yolu tetkik ettim. Görünürde hiçbir şey yoktu. Belki de bir tren düdüğünü veyâ bir tayyarenin gürültüsünü işitmiştim.

O sırada, yolu tarayan sıcak bir hava dalgası yanımdan geçti. Bundan eminim. Saçlarımı kaldırarak geçip, Bataklık yolundan uzaklaştı. Yoldaki otları yatırarak, peşinden bir toz bulutu kaldırarak gidiyordu. Bir arabanın geçerken yapabileceği gibi. Halbuki görünürde bir araba yoktu. Bu sâdece bir hava dalgasıydı.

Aynı anda da, Çimenlerin arasında, onbeş metre kadar ötede çıngıraklı yılanı gördüm. Yassı kafasını ve beni süzen gözlerini farkedebiliyordum. Bir yirmi boyunda vardı. Saman renginde olup, üzerindeki kahverengi lekelerden dişi olduğu anlaşılıyordu. Ne zamandanberi orada duruyordu? Bilmiyorum. Herhalde ben gelmeden önce de orada duruyordu. Yoksa sürüklendiğini görebilirdim.

Orada bir çıngıraklı yılan bulunması anormal değildi. Yaz aylarında çıngıraklı yılanlara, tepelerin üzerindeki eski yollarda sürüyle rastlamak mümkündür. Yollardaki sıcak çakılların arasına yerleşip deri değiştirmeye bayılırlar. O vakit gözleri iyi görmez ve sık sık arabaların altında kalırlar.

Ölmüş müydü? Bundan emin değildim. Elimdeki demir çubuğu ona doğru fırlattım.

Manivelâ kafasının bulunduğu noktada yere çarptı. Fakat yılan kaybolmuştu. Demekki kör veyâ ölmüş değildi. Belki günlerden beri o köşeye kıvrılmış, her an tetikte bekliyordu. Manivelâyı fırlattığım anda kaçmıştı.

Bataklık yolunda uzaklaşan bir adam silueti, sıcak bir hava dalgasının kaldırdığı toz ve otların arasında bir çıngıraklı yılan... O yerde durduğum müddetçe gördüğüm şeyler bunlardan ibâret.

Saate bakmadım ama orada bir saat kadar kaldığımdan eminim. Kayıp Nişanlı Gölü'nden onbeş kilometre kadar uzaktaydım.

Manivelâ yerde zıplayıp otların arasına düşmüştü. Gidip onu almak zahmetine katlanmadım. Arızanın sebebini öğrenmedikçe manivelâyla motörü çevirmek mânâ sızdı.

Motörün kapağını kaldırıp tetkike koyuldum.

Makinelerden pek anlamam. Fakat bir arabanın motörü tıpkı insan vücudu gibidir. Onunda bir sürü organları ve damarları vardır. Bu organların herbirinin de çalışmasına mâni olan çeşitli sebepler vardır. Şu halde, motörün çeşitli parçalarının vazifesini öğrenmeli, hangisinin vazifesini yapmadığını bulmalıydım. Bir garajcı da ameliyat yapmak istese belki yapamazdı ama, eğer kafasını ve sağduyusunu kullanabilirse, meselâ bir mafsalın nasıl çalıştığını anlayabilirdi.

Demekki, bir garajcı nasıl bir parça ameliyattan anlarsa, ben de motörden anlayabilme liydim.

Motörün bir kaç devirden sonra durduğunu gözönüne alarak, benzin geliş yolunda bir anormallik olacağını düşündüm. Herhalde karbüratör pislikten tıkanmış olmalıydı.

Bu durumda ne yapılacağını bilmek zor değildi. Kar büratörün ağzındaki altı köşeli cıvatayı sökmek ve filtreyi temizlemek lâzımdı. Beş dakikadan fazla sürmeyecek bir tâmir... Yalnız bir şartla: Bir ingiliz anahtarınız varsa...

Âlet kutusunu aradım. Paslanmış bir zincirle, bir krikodan başka bir şey yoktu. Bir pens bile işime yarayacaktı, fakat hiçbir şey yoktu. Çâresizlik içinde durup düşündüm.

Stony Falls'dan bu yana gördüğüm evlerde kimse yoktu. Gerçi Bataklık Yolu'nda bir adam görmüştüm ama yanında bir ingiliz anahtarı olacağı şüpheliydi. İlk rastlayacağım evden istemek üzere yürümeye karar verdim.

Ceketimi arabada bırakıp kontak anahtarını da yerinden almadım. Bu ıssız yoldan birisinin geçebileceği şüpheliydi. Yine de ihtiyaten, John R.

Buchanan'ın kâhyasının verdiği zarfı cebime koydum. Zarf oldukça şişkindi. Herhalde, elliye yakın banknot olmalıydı. Şâyet birer dolarlık banknotlar ise, Buchanan eli açık davranmamış demekti. Fakat onar dolarlık banknotlarla doluysa, hiçbir iş yapmamış bir doktor için iyi bir ücretti.

Eğer ellişer dolarlık banknotlarla doluysa...

Yol bu tarafta da dar ve dolambaçlıydı. Ağustos böcekleri ötüyordu. Beşyüz metre kadar ilerledikten sonra, sağ tarafta, yoldan biraz içerde bir ev gözüme ilişti. Yavaşladım. Ev sâhipsize benziyordu. Pencereleri camsızdı, bacası yıkılmış, kiremitleri bozulmuştu.

Yola devam ediyordum ki ayağıma yumuşak bir şey takıldı. Gözlerimi eğip baktım. Eski, mâvi renkte bir fötr şapkaydı bu. Şapkanın kenarları testere ağzı gibi makasla kesilmişe benziyordu. Herhalde bir çocuğun mârifeti olmalıydı.

Niçin eğilip onu yerden aldım? Hangi kuvvet beni buna itti? Bilmiyorum. Zannedersem, şapkanın rengi dikkatimi çekmişti. Kirli olmasına rağmen farkedilen mâvi rengi nâdir bulunan, benim de hoşlandığım bir renkti. Tıp tahsilimin son senesinde benim de buna benzer bir şapkam vardı. Dört beş sene devamlı kullanmış, ancak sekreterimin ısrârı ile yenisini almaya râzı olmuştum. Fakat eski şapkamı atmamıştım. New-York'daki evimde hâlâ bir köşede durduğunu sanıyorum.

Şapkayı elimde çevirip gözden geçirdim. Eski olmasına rağmen kalite bir şapkaya benziyordu. New-York'daki meşhur bir şapkacının etiketini taşıyordu. Sâhibinin isminin baş harflerini taşıyan işleme sökülmüştü, fakat kirli derinin üzerinde bıraktığı izde açıkça şu harfler okunuyordu: H.N.R.

Evet, bu benim eski şapkamdı! Bunda hiç bir şüphem yoktu. İşte onu New-York'dan kilometrelerce uzakta buluyordum. Onu evimde en son ne zaman görmüştüm? Geçen hafta mı, geçen kış mı? Buna cevap veremiyordum.

Hizmetçim, bana danışmadan onu bir fakire vermiş olabilirdi.

İçimde tuhaf bir his vardı. Sanki eski bir dostuma kavuşmuş gibiydim. Şapka, diğer eşyalar gibi değildir. Sanki şahsiyetinizin bir parçasıdır. Kiralın tacı, köylünün kasketi, Meksikalının sombrerosu gibi, onu taşıyan kimsenin karakterinden bir parça taşır. Bu şapka benimdi ve onu kulağımın üzerine devrik giyerdim.

Şimdi ise, kenarları kesilmiş, bir soytarı şapkasına dönmüştü. Acaba onu en son kim giymişti?

Onu elimde tuttuğum müddetçe, belki de kırk çeşit mikrop elime bulaşmıştı. İğrenerek, onu yolun kenarındaki çukura fırlattım.

Şapkayı yerden aldığım zaman, altında yarı ezilmiş, büyük bir çekirge bulunduğunu farketmiştim. Eğilip onu da avucuma aldım. Hayvan toz içindeydi. Demekki, bir araba tekerleği veyâ bir topuk tarafından ezildikten sonra şapka onun üzerine düşmüştü.

Çekirge ölmemişti. Antenleri kımıldıyor, gözleri parlıyordu. Ezilen bir çekirge ne kadar zaman sonra ölür? Bilmiyorum ama herhalde uzun sürmez. Şu halde, şapka oraya bırakılalı çok zaman geçmemişti. Belki de onu buraya düşüren adam veyâ çocuk düşürdüğünü farkedip geri dönebilirdi. Onu çukura atacağıma yolun kenarında bıraksam daha iyi ederdim.

Çekirgeyi de hendeğe attım. Aynı anda iri bir kurbağanın sesine benzer bir bağırtı işittim.

«Oooah!»

Bir kâç saniye sonra aynı ses tekrar etti.

«Oooah!»

Bu bir insan bağırtısı olamazdı. Hayvanı bir sese benziyordu. Fakat niçin ürperdim? Bu bağırtı niçin dikkatimi çekti?

Bir bağırtıya niçin hayvanı bir sese benziyordu deriz?

Bir sesin hayvan sesine BENZEMESİ için önce onun insan sesi olması gerekmez mi?

Nihâyet bir kilometre kadar ötede, insanların oturduğuna dâir belirtiler görmeye başladım.

Sol tarafımda çitlerden yapılmış bir bahçe duvarı belirdi. Çitlerin gerisindeki elma ağaçlarını görebiliyordum. Yol da nisbeten düzelmiş, genişlemişti. Bu kâbuslu yoldan kurtulmak üzere olduğumu anlayınca ferahlamıştım.

Biraz daha ötede, çitin üzerinden, bir evin kırmızı kiremitlerini gördüm. Aynı anda da, yolun kenarındaki bir telefon direğinden eve uzanan telleri farkettim.

Bu tel sanki beni hayâta bağlıyordu. Nihâyet bildiğim, korkmadığını bir dünyâya kavuşuyordum, isterse en yakın şehir daha çok uzakta olsun, bu telefon teli beni bir lokantaya, bir hastahâneye, bir garaja veyâ polise bağlıyordu. Bu çitin gerisinde benim için hayat vardı.

Acıkmıştım. Bu telefon bana yiyecek getirebilir veyâ beni lokantaya götürebilecek bir taksi çağırabilirdi. Bir garaja telefon ederek yolun üzerinde bıraktığım arabamı tâmir ettirebilirdim.

İnsan ancak bir yolda kaybolduktan sonra bir telefon telinin ne demek olduğunu anlayabilir.

Yüz metre ötede çit bitiyor, bakımlı ufak bir yol ayrılıyordu. Çakıllarında tekerlek izleri bulunan bu yolun sonunda küçük, şirin bir villâ vardı. Tek katlı, çatısı kiremitli, önü çimenli bir binâydı. Yan tarafta bir bahçıvan kulübesi bulunuyordu. Arka tarafında bir bahçe vardı. Daha geride kırmızı beyaz boyalı bir garajın önünde, bir tekerleği inmiş bir araba duruyordu. Sağ

tarafta ise bir kümes ve bir domuz ahırı vardı. İkisi de boştu.

Kısaca, güzel bir sayfiye eviydi bu. Şehirlilerin alıştığı bütün konforu haizdi. Az bir masrafla donatılmış, fakat göz nuru dökülmüştü. Onsekizinci yüzyıl mimarisini andırıyordu. Bu evin sahibinin, kültürlü, sâdeliği ve yalnızlığı seven bir adam olduğundan emindim. Okumayı ve belki de yazmayı seven, bahçe ile uğraşan bir adam olmalıydı. Belki de emekli bir profesördü.

Mektup kutusuna bir göz attım. Üzerinde sâdece bilişim yazılıydı: «A. Mac Comerou».

Bu isim bana birşeyler hatırlatıyordu. Bu bir doktor olamazdı, zirâ meslekdaşlarım isimlerinin başına Dr. ilâve etmeye bayılırlar. Gömleksiz sokağa çıkarlar da bu küçük Dr. den vazgeçemezler. Halbuki bu isim bana mektep hatıralarımla ilgili gibi geliyordu. Birden hatırladım. Doktorluk tahsilimin son senesinde bir kitap okumuştum: CANİLERİN PSİKOPATOLOJİSİ. Yazan: Adam Mac Comerou.

Kitap unutulacak cinsten değildi. Kahverengi kapağını, sık dizilmiş bin ikiyüz seksen sahifesini gözlerimin önüne getirebiliyorum. Kitabın tam ismini de hatırlayabiliyorum: Cânilerin psikopatolojisi ve üstün zekâlı insanlarda şahsiyetin bölünmesi üzerine bir deneme. Yazan: Adam Mac Comerou, Felsefe Doktoru (Chicago Üniv.), Hukuk doktoru (Yale Üniv.), Harvard Üniversitesi Psikiyatri Profesörü. Okuyanlar bu kalın kitabı kısa adıyla Psikopat diye bilirlerdi.

İhtiyar Mac Comerou elden geçirmiş olduğu câni tiplerini hakikaten çok iyi analiz etmişti.

Kitabına bu kadar uzun bir isim koymasının sebebini talebelere şöyle anlatırdı: Bu uzun ismi gören bir kısım titiz hukukçuların cesâretini kırmak istemişti. Aslında kitap çok sürükleyicidir.

Kolay anlaşılır, zevkle okunabilen ve bir insanı câni yapan çeşitli sebepleri açıklayan bir kitaptı.

Klâsik olmuştur.

Bu evde oturan Mac Comerou, benim tanıdığım Mac Comerou olabilir miydi? Profesör çoktan ölmüş, o kıymetli beynini de birlikte götürmüş olmalıydı. Belki de bu evde oturan şahıs onun akrabası bile değildi. Mâmafih bu isim pek yaygın sayılmazdı.

Bir an tereddüt ettim. Hatırladığım kadarıyla Mac Comerou'nun kitabı bana çok tesir etmişti.

Bir çok sahifesini ezbere biliyordum. İmtihanlarda aldığım «Pekiyi»ler de sayısızdı. Mac Comerou benim gözümde büyük bir adamdı.

Buna rağmen, o anda, hakikaten onu görmeyi arzuladığımdan emin değildim.

Bu noktaya daha yakından eğilmeliyim. Niçin bu eve girip de ihtiyar Adam Mac Comerou ile karşılaşmaktan çekmiyordum?

Bir yandan, yorgun olduğum ve başım ağrıdığı için onunla karşılaşmak istemiyordum. Zirâ, böylesine zeki bir adamın, zayıf bir anımda karakterimi analiz etmesine fırsat vermek istemiyordum. Öte yandan, fikrimce bir yazarı eserleriyle mukayese etmemek gerektiğini düşünürüm. Bir adam kendisinde olan en iyi şeyi eserine katar. Eseriyle bir çok ortak şeyi olmasma rağmen kendisi tamâmen farklı çıkabilir.

Bir başka sebep daha var. İhtiyar Mac Comerou kitabında sık sık hekimlere çatıyordu. Kötü bir niyet taşımayan, nükteli tenkitlerdi ama biz doktorları kızdırmaya yeterdi. Kitabın yazıldığı devirde doktorlar ruh hastalıklarından pek bir şey anlamazlar, psikiyatriyi şarlatanlık diye kabul ederlerdi. İhtiyar profesör onlarla bir polemiğe girmekten dâimâ kaçınmış, fakat eserlerinde doktorlarla alay etmekten zevk almıştı. Hele kitabının bir bölümünde ci nâyet işlemiş doktorları tahlil etmişti. İtiraf edeyim ki, bir hayli misal toplayabilmişti.

Fakat sırf doktor olduğum için beni de câniler gurubuna dahil edecek değildi, tabii!

Bahçe kapısından girerken çitin dibinde bir miyavlama işittim. Gri renkli bir kedi yavrusu bana doğru geldi ve bacaklarıma süründü. Başını kaldırarak tekrar miyav ladı. Boynunda çıngıraklı bir kolye vardı.

Boynunda bir kolye olduğuna göre bir sokak kedisi değildi. Herhalde bu evin kedisi olmalıydı. Yavaş sesle hayvanı çağırıp, okşamak üzere eğildim. Fosforlu gözleriyle bana bakıp geri kaçtı. Otların arasında uzaklaşırken hâlâ miyavlıyordu.

Şimdi bu satırları yazarken, **Parantez**'in iki sevgilinin arabasını durdurduğu anda elinde tuttuğu ölü kedi yavrusunu düşünüyorum. Fakat, bana kendini okşattırmayan bu kedi yavrusuyla bir alâkası olabileceğini göremiyorum.

Villânın pencereleri karanlıktı. Fakat içinde insanlar bulunduğu muhakkaktı. Zirâ, kapalı pencerelerin ardında iki kadının konuşmakta olduğunu işitiyordum. Evin arkasındaki bahçeden, halı dövülüyormuş gibi bir ses geliyordu. Evi dolanıp bahçeye girdim.

Burnuma çiçeklerin kokusu geldi. Bahçede bir sürü gül ve krizantem ekiliydi. Kesilmiş çimen kokusunu da duyabiliyordum. Çimenlerin arasında çakıl taşlarından bir yol açılmıştı. Bu yolda ilerledim.

Bir kaç adım önümde, bana sırtını dönmüş bir adam elindeki kürekle toprağı düzeltiyordu.

Uzun boylu, kemikli bir adamdı. Kulaklarının çevresindeki beyaz saçlar hâriç, kafasının tepesi dazlaktı. Kulakları büyük, ağzı dişsizdi.

Gövdesini doğrultmadan, çalışmayı bıraktı ve sağ elini ensesine götürdü. Bir şeyler mırıldanıyordu:

— Defol başımdan, uğursuz hayvan!

Bana hitap etmiyordu. Benim yaklaştığımı duymamıştı. Kendi kendine konuşuyordu.

Daha doğrusu başının etrâfında gezinen sivrisineğe söylüyordu. Nitekim, sağ elini kaldırıp kafasına indirdi.

Sivrisineği dazlak kafasında ezmişti. iki büklüm duruyor, sağ avucundaki kan lekesine bakıyordu. Yavaş bir sesle «Affedersiniz!» dedim.

— Evet?

Yerinden kıpırdamamıştı. Çekinerek devâm ettim:

— Size bir şey soracaktım...

— Nasıl?..

Sesimi işitip işitmediğinden emin değilmiş gibiydi. Hayal gördüğünü sanıyor gibiydi. Bu sesin evde konuşan kadınlara mı âit olduğunu, yoksa toprağın derinliklerinden mi geldiğini sorar gibiydi.

— Arkanızdayım.

— Arkamda mı?

Doğrulmadan geri döndü. İki eliyle küreği tutuyordu. Yüzü güneşten kararmıştı. Kolları ve göğsü beyaz kıllarla kaplıydı. Geniş kulakları onu bir yarasaya benzetiyordu. Mâvi gözlerini bana dikti.

— Nereden çıktınız? Siz kimsiniz?

Ona doğru ilerledim.

— Ben New-York'dan Doktor Harry Riddle'ım. Arabam yolda ârızalandı. Yakınlarda bir tâmirci olup olmadığını soracaktım...

Şaşırmıştı:

— Bir tâmirci mi?

— Aslında, bir tâmirci bulacağımı ümit etmiyorum.

Bir İngiliz anahtarı bulabilirsem, kendim de işin içinden çıkabilirim. Sizde bir pens veyâ anahtar varsa...

Dişsiz ağzı bir gülümsemeyle açıldı. Gözleri parlıyordu.

— Doğrusu kalıbınızdan beklenmeyen, tatlı bir sesiniz var. Beni şaşırttınız. Herhalde aradığınız şeyi evde bulacağımızı sanıyorum. Adınız

Riddle demiştiniz. Doktor Riddle öyle mi?

Ben Profesör Adam Mac Comerou'yum. Adımı mektup kutusunda okumuşsunuzdur.

El sıkıştık. Derisi yumuşak, bileği kuvvetliydi. Çekinerek sordum:

— Meşhur Mac Comerou musunuz?

Bana gücenmiş gibi baktı. Müsbet cevap verirse, kendisini cânilerin psikolojisi üzerinde konuşarak rahatsız edeceğimden kaçınmak ister gibiydi.

— Ben Profesör Mac Comerou'yum. Herhalde bu ismi taşıyanlar pek kalabalık değildirler.

— Sizinle tıp fakültesinin son sınıfında iken tanışmıştım.

— Harvard Üniversitesinde mi? Dersimi tâkip ettiniz demek?

Beni hatırlamadığını belli ederek, şüphelenmiş gibi bakıyordu. İzah ettim:

— Hayır. Ben Güneydeki ufak bir üniversitede okudum. Fakat sizin kitabınızı ders kitabı olarak okuyorduk. Kitabınızın çok faydasını gördüm.

— Anlıyorum. Bu kitapta enteresan şeyler vardı. Zannedersem, okuyucusu çok oldu.

Küreğin tersiyle toprağa bir daha vurup küreği bir köşeye bıraktı:

— Siz de bahçeyle uğraşır mısınız, Doktor?

Başımı hayır mânâsında salladım.

— Haklısınız! Bu bahçe işi hiç bitmez. İşte bahar lâlelerimi yeni ektim. Çok vakit alıyor.

Her neyse, civarda tâmirci olduğunu sanmıyorum, fakat ikimiz işin içinden çıkabiliriz. Arabanızı nerede bırakmıştınız? Stony Falls'a mı gidiyordunuz?

— Hayır, oradan geliyorum. Whippleville'de New-York yoluna geçeceğim.

— Demek Stony Falls'dan geliyorsunuz. O halde epey yürümüş olmalısınız. Bu yolda bir kediye bile rastlanmaz...

Benden bir cevap bekler gibiydi, ama ne olduğunu an layamıyordum. Sonunda o açıkladı:

— Herhalde, içinde iki adamın bulunduğu gri renkli bir arabayla karşılaşmışsınızdır...

— Hayır. Kimseye rastlamadım.

O anda, bu gri arabadan ziyâde benimle meşgul olduğunu zannediyorum. Devâm etti:

— O halde, siz yola çıkmadan önce Stony Falls'a varmışlardır. Yarım saat kadar önce buradan geçtiler.

— Ben güneş batmadan önce Stony Falls'dan ayrıldım. Demekki bir saatten fazla oluyor.

Hiçbir arabaya rastlamadım.

Kaşlarını çattı.

— Bir saatten beri bu yolun üzerinde olduğunuzdan emin misiniz? O halde, gri renkli, New-York plâkalı bir Cadillac'a rastlamış olmalısınız. Direksiyonunda mâvi şapkalı, gözleri kanlı, küçük bir adam bulunuyordu. Yanında da, koltuğa uzanmış, başka bir adam vardı.

— Görmedim! Böyle bir araba yanımdan geçmedi.

— O halde sizinle karşılaşmadan evvel, yoldan ayrılmış olmalı. (Biraz durup düşündü.) Bu arabada bir anormallik var gibi gelmişti bana. Direksiyondaki adamın, sivri dişleri, yırtık kulağı ile şeytâni bir görünüşü vardı. Sâhi, sizin kulağınıza ne oldu?

— Motörü çalıştırmak için manivelâyla uğraşıyordum...

Fakat o benim açıklamamı dinlemiyor gibiydi. Kafasını başka şeyler meşgul ediyordu:

— Yanındaki adam ise Saint-Erme'e benziyordu. Belki tanırsınız, Oklahoma'da petrolden zengin olmuş bir milyonerin oğlu. Böylesine kibar ve sempatik bir adamın diğerinin yanında ne aradığını anlayamıyorum.

Böylece Saint-Erme'in adını ilk defâ işitmiş oluyordum.

— Onu tanımıyorum.

— Ben de onu birkaç aydan beri tanıyorum. Bir gün New-York'da arabamı tâmir ettirmek için A.M. Dexter adında bir garajcıya uğramıştım. Orada tanıştım. Zannedersem ikisi bir ortaklık kurdular. Dexter'in bir takım buluşları varmış.

Biraz düşündü ve ilâve etti:

— İnşallah hasta filân değildir. Başı arkaya devrilmiş, kapıya yaslanmıştı. Benzi sararmıştı, bir şeyler söylemek ister gibiydi... Yanındaki serseri de kahkahalarla gülüyordu.

— Her neyse, bu araba benim yanımdan geçmedi.

— O halde, Bataklık Yolu'na sapmış olmalılar. Halbuki bu yol bir tarafa çıkmaz. John Flail hâriç, o taraflarda kimse oturmaz.

— Buradan iki kilometre kadar uzaktaki otlarla kaplı yoldan mı bahsediyorsunuz? O halde, sizi temin edebilirim ki, arabamda o noktada bir saatten fazla bekledim fakat kimse geçmedi!

Mutfağın kapısına geldik. İçerden konuşan iki kadının sesleri geliyordu. İçeri girince, bu konuşmaların açık duran telefondan geldiğini anladım. Bu ufak kasabada bütün telefonlar paralel bağlı olduğu için telefonunu açan herkes, komşularının konuşmalarını duyabilirdi. Nitekim iki kadından biri ezilen bir köpekten bahsediyordu:

— Zavallı Bobbie! Bobbie'yi ezip geçti..:

— Üzülmeyin, Bayan Wiggins.

İhtiyar Mac Comerou gidip âhizeyi yerine koydu. Kaşları çatılmıştı.

— Demek yolun ağzında duruyordunuz?

— Evet.

— Bir saatten beri mi?

— En azından bir saat!

— Ve kimseyi görmediniz...

— Sâdece Bataklık Yolu'nda ilerleyen bir adam gördüm. Fakat, kat'i surette bir araba görmedim.

— Bu adamı târif edin.

— Esmer, uzun boylu bir adamdı. Terden ıslanmış, mâvi gömleği vardı..

— Bu adam John Flail olmalı. Demek onu bir saat önce Bataklık Yolu üzerinde gördünüz?

— Evet.

— Halbuki, bugün John benimle burada çalıştı. Evine gitmek üzere buradan ayrıldığından on dakika kadar sonra bu araba geçti. Şu halde, en fazla kırkbeş dakika önce burdaydı... Siz ise onu gördüğünüzü söylüyorsunuz. Kafam iyice karıştı!

Karanlık mutfakta keskin gözlerini bana dikmiş, ruhumu okumak ister gibiydi. Acabâ yalan söylemekte olduğumu mu düşünüyordu? Sanmıyorum. Daha çok hayal, görmüş olduğumu düşünüyor olmalıydı. Sonra, bana döndü:

— Biraz bekleyin, elbiselerimi değiştireyim. Birlikte gider, arabanıza bakarız. Belki size yardımcı olabilirim... Fakat daha önce bir yere telefon ederek, bir şeyi kontrol etmeliyim.

Benim bilmediğim bir şeye canı sıkılıyor gibiydi. Mutfaktaki telefonun yanıbaşında duran rehberi açarak, alaca karanlıkta, New-York'daki garajcı Dexter'in telefon numarasını aramaya koyuldu. Ensesi terlemiş, üzerindeki eski elbiseleri değiştirmemişti elleri topraklıydı.

Az sonra hattın öbür ucunda Dexter'i bulabilmişti.

Bu sahneyi de pek iyi hatırlayabiliyorum. Mutfağa yeni girmiştik. Henüz cinâyet lâfı edilmemişti. Saint-Erme'in adını da ilk defâ duyuyordum. Zannedersem, Mac Comerou da onu pek iyi tanımıyordu. Saint-Erme'in nişanlısı Elinor Darrie'yi ise ikimiz de henüz görmemiştik.

Mac Comerou telefonun yanındaki masaya cep saatini itina ile bırakıyor ve âhizeyi alıyor.

Fakat, telefon hattında dört beş kişi hep bir ağızdan konuşmaktalar. Mac Comerou santralı istiyor. Buna rağmen diğerleri konuşmayı kesmiyorlar.

— Ah! Siz misiniz, Mister Unistaire? Ben Bayan Hin terzee! Başımıza gelenleri biliyor musunuz?

Mac Comerou araya girmek zorunda kaldı:

— Bayan Hinterzee! Ben Profesör Mac Comerou. New-York ile çok acele bir konuşma yapmam lâzım. Lütfen hattı terkeder misiniz?

— Oh! Siz misiniz, profesör? Ben de şimdi size telefon edecektim, fakat yine çalışmakta olduğunuzu, her zaman yaptığınız gibi beni başınızdan savacağınızı düşünerek vazgeçmiştim!

Acaba, siz de yoldan geçen gri renkli otomobili gördünüz mü? Direksiyonunda acayip bir adam vardı...

— Evet, bizim evin önünden de geçti!

— Az kalsın kocamı ezecekti. Wiggins'lerin o sevimli köpeğini hatırlıyor musunuz?

Bobbie'yi ezdi ve kahkahalarla gülerek geçti. Yanında da, kafasına bir darbe yemiş gibi görünen baygın bir adam vardı. Bayan Wiggins! Profesöre Bobbie'nin nasıl ezildiğini anlatın!

— Ah! Profesör, Bobbie yolun kenarında hiçbir şeyden habersiz duruyordu. Bu uğursuz araba son hızla geldi. Direksiyonda, maymun gibi bir adam vardı. Sağa doğru direksiyonu kırınca, bizim zavallı Bobbie...

Mac Comerou Bayan Wiggins'in sözlerini yarıda kesmek zorunda kaldı.

— Onu ben de gördüm. Bobbie'nin yerinde çocuklarınızdan birinin olmadığına duâ edin, Bayan Wiggins. Bu canavar onu da aynı şekilde ezebilirdi. Yanındaki adamı tanır gibiyim. Beş

dakikalığına hattı bana bırakırsanız, bâzı şeyleri aydınlatabilirim... Allo, santral? Burası Whippleville 55. Lütfen New-York'da 283150 numarayı bağlar mısınız?

Az sonra, hat bağlandığında, bizzat Dexter profesöre cevap veriyordu.

Evet, araba kendisinindi. Saint-Erme, kız arkadaşıyla bir seyahate çıkmak üzere ödünç almıştı. Arabayı kız kullanacaktı. Başka bir şey

bilmiyordu.

Bu telefon konuşması ve İhtiyar Mac Comerou'dan dinlediklerim sâyesinde, Saint-Erme'in, gözleri kanlı küçük adamın ve bu otomobilin varlığını öğrenmiş bulunuyordum. Nitekim, daha sonra Kayıp Nişanlı Gölü yakınlarında Elinor Darrie ile karşılaştığım zaman, ona bu teferruatı anlatabilmiştim.

Mac Comerou bir yandan Dexter'le konuşurken, bir yandan da rehberden başka numaralar arıyordu. Arabanın Dexter'e âit olmadığını öğrenirse daha başka yerleri de arayacaktı.

Fakat, Dexter'in cevapları onu tatmin etmişe benziyordu. Âhizeyi yerine koyup, rehberi kapadı. Kaşları çatıktı, düşünceli bir hâli vardı.

— Yanılmamışım, bu genç adam Saint-Erme imiş. Dexter'in dediğine bakılırsa, New-York'dan yola çıktığında, yanında bir kız arkadaşı varmış. Bu kızın ne olduğunu merâk ediyorum.

Bana telefon 'konuşmasını nakletmeye çalışıyordu. Fakat, buna lüzum yoktu, zîra kulağım çok hassas olduğu için Dexter'in bütün cevaplarını duymuştum. Kulağım çoğu insanlardan daha hassastır. Aslında yüksek sesle konuşan insanların kulağı ağır işitir. Aksine, iyi işiten kimseler yavaş ve tatlı bir sesle konuşurlar. Ben böyleyimdir. Bildiğim kadarıyla, **Parantez** de bana çekmiş.

Profesöre döndüm:

— Telefon çok faydalı bir icat. Keşke, bu garajcıya, gelip arabamı tâmir etmesini söyleseydiniz. Masraflarını ben...

Sözümü kesti:

— Dexter'e yüzelli kilometre uzaktan gelerek arabanızı tâmir etmesini mi söyleyecektim?

Bu fikri de nereden çıkardınız?

Elinde bir su kabı ile lâvabonun önünde duruyordu. Bu teklifim onun canını sıkmıştı. Çünki, bu sözlerimle ona, tek düşüncemin bir an önce New-York'a dönmek olduğunu anlatmak istiyordum. Bunu anlamıştı.

— Dexter'e böyle bir şey söylemiş olsaydım, bana gülerdi. Onu biraz tanırım. New-York'dan dışarı adımını atmaya korkar. Ikibin beşyüz dolar da teklif etseniz gelmeyi reddederdi!

Eline su döktü. Bir sandalyeye oturdum.

— O halde onu çağıramayız, zîra üzerimde bu kadar para yok!

Bana doğru döndü. Bakışları beni rahatsız ediyordu. Pantolonumun arka cebinde kırk elli dolar kadar bir para ile Buchanan'ın kâhyasının verdiği

şişkin zarf vardı. Eğer bu zarfta elli adet yirmişer dolar varsa, bin dolar ederdi. Ve eğer, ellişer dolarlık banknotlar ise, hiçbir şey yapmadan ikibin beşyüz dolar kazanmış oluyordum.

Mac Comerou'nun ciddi yüz hatları yumuşadı. Tozlu yüzüm, ter içindeki gömleğim, dağınık ve kirli elbiselerimle ben de o anda bir serseriye benziyordum. Böyle derbeder bir adamın üzerinde ikibin beş yüz dolar bulunabileceğini düşünmek onu eğlendiriyor olmalıydı.

Lâvaboya dönerek ellerini sabunlamaya koyuldu.

— Sâkin olun. İkibin beşyüz dolara sâhip olacağınızı sanmıyorum. Görüyorum ki sizin canınızı sıkan şey, arabanızın ârıza yapmış olması. Endişe etmeyin. Onu tâmir edeceğiz!

Markasının Draco olduğunu ve ârızanın karbü ratörde olduğunu söylemiştiniz, değil mi?

Göreceksiniz, bir ustaya ihtiyâcımız kalmıyacak!

Ellerini yıkadıktan sonra avuçlarına aldığı bol suyla yüzünü, boynunu ve büyük kulaklarını yıkamaya koyuldu. Seyredilecek şeydi doğrusu. Her tarafı su içinde bırakarak, suyun içinde komik bir şekilde debeleniyordu. Sonra bir havlu çıkarıp itinayla silindi.

Şimdi rahatlamışa benziyordu.

Mac Comerou yandaki yatak odasında elbise değiştirirken, ben de mutfaktaki musluğa giderek, bir bardak su içtim.

İhtiyar Profesörün evi dağınıktı. Buna şaşmadım. Herhalde bekârdı veyahutta karısından ayrılmıştı ve yalnız başına çiçekleri ve düşünceleriyle başbaşa yaşıyordu.

Biraz düşününce, onun bekâr olduğunu hatırladım. Kitabının baş tarafındaki ithaf yazısını hatırlayabiliyordum: «Kadınlar hakkında bütün bildiklerimi ve bileceklerimi öğrendiğim kızkardeşim Eva'ya». Güzel bir espri ama bunu yazabilen bir adam, evlenecek cinsten değildi.

Bekâr doğup, bekâr ölmeye mahkûmdu.

Mutfak adamın evli olmadığını ilân ediyordu. Bir sürü bulaşık ve yemek artıkları her tarafa saçılmıştı. Bu bende kötü bir intiba bıraktı. İhtiyar Mac Comerou belki büyük bir adamdı ama, zayıf tarafları vardı. Ben de biraz dağınıkımdır, fakat bir operatör olarak temizliği severim.

Dipsomani denilen bir ruh hastalığı vardır. Gayet mazbut yaşayan bir adam bâzı kriz devrelerinde tam bir sarhoşluk ve serseriliğe düşer, sonra da normal yaşamasına döner. Acaba Mac Comerou da bir dipsoman mıydı ve ben de bir kriz sonrasına mı rastlamıştım? Zîrâ bu hastalık çoğu zaman en

seçkin insanlarda görülür. Üniversitede bir hocamız vardı. Her sene, mevsimler gibi muntazaman dört defâ ortadan kaybolurdu. Evine kapanır, kimseyi kabul etmez, telefonlara ise bağırarak cevap verirdi. Sekiz on gün müddetle, doğru dürüst yemek yemeden, yıkanmadan ve traş olmadan, elbiseleriyle bir divana uzanır, viski içip şarkılar söylerdi. Ona acırdık, zirâ çok beğendiğimiz, kibar bir adamdı. Genç yaşta öldü. Her halde, bu çeşit krizler onun boşalması için lüzumluydu. Aksi takdirde, belki bir katil olup çıkabilirdi.

İçtiğim su soğuk ve tatlıydı. Herhalde, bahçenin bir köşesinde gördüğüm depodan geliyordu.

Mac Comerou yatak odasından çok değişmiş olarak çıktı. Temiz, mâvi bir gömlek, gri bir pantolon ve beyaz keten ayakkabılar giymişti.

Ne düşündüğümü anlamış olacakki, gülümseyerek bulaşıkları gösterdi:

— Sizi bu dağınık yerde kabul ettiğim için özür dilemeliydim, doktor. Aslında, evimin temizliğiyle John Flail'i vazifelendirmiştim. Başında durmadığım zamanlar elinden geldiği kadar az çalışır. Bugün işim başımdan aşkın olduğu için onunla meşgul olamadım, inşallah temiz bir bardak bulabilmişsinizdir.

— Bir bardak çalkaladım. Suyunuz çok nefis.

— Haklısınız. Altmış metre derinliğinde bir kuyum var. Suyu çok soğuktur. Şâyet daha kuvvetli bir içecek arzu ederseniz, kendim kullanmam ama tıbbî ihtiyaçlar için bir köşede saf alkol bulunduruyorum, isterseniz gidip getireyim...

Teşekkür ederek teklifini reddettim. Az miktarda alınırsa alkol zararlı değildir, hattâ bâzan ferahlık verir. Fakat bir doktor, diğer insanlar gibi alkolden medet um mamalı...

Yalan söylediğini sanmıyordum. Mac Comerou'nun da bir dipsoman olabileceğine inanmıyordum. Zîrâ, içkiye düşkün olanlarda içki mutlaka iz bırakır, onu yıpratarak olduğundan yaşlı gösterir. Halbuki Mac Comerou sağlam yapılı çökmemiş bir adamdı. Gerçi dişleri kalmamıştı, fakat bu hususu gözönüne almazsak kırkbeş yaşından fazla göstermiyordu. Halbuki yazdığı kitap otuz senedir meşhur olduğuna göre en az altmışbeş yaşında olmalıydı.

Sobanın yanında, tekerlekli bir masa üzerinde bir teyp vardı. Yola çıkmadan önce Mac Comerou onu bir dolaba kapattı. Cânilerin psikopatolojisi adlı kitabının bir devâ mını yazıyormuş. Yazı makinesi

kullanmak yerine, sesini banda alıp New-York'daki yayınevine gönderiyormuş.

Mutfak kapısından çıktık. Bana arabasını gösterdi. Tekerleği patlamıştı. Yedek lâstikte de hayır yokmuş. John Flail bugün onu tâmir edecekmiş, fakat garajın kapısı önüne çıkarıp bırakmış. Mac Comerou ilâve etti:

— Mâmafih, târif ettiğinize göre pek uzağa gidecek değiliz.

Ona, arabamı Bataklık Yolu girişinde bırakmış olduğumu tekrar ettim.

Mutfak kapısının yanıbaşında, büyükçe bir kesekâğıdı içinde bakkaldan alınmış erzak vardı, içinden bir muz aldım. O anda, sabahtan beri hiçbir şey yememiş olduğumu hatırladım. Başımın ağrısı belki açlıktan ileri geliyordu.

İhtiyar Mac Comerou hâlâ, hiçbir şey görmemiş olduğuma inanamıyordu. Sözümden şüphe ediyor değildi. Yalnız, bana inanamıyordu. Ona göre, bir şey görmüş, fakat unutmuştum.

Sonunda, muhakkak hatırıma gelecekti.

Yanına bir el feneri almıştı. Yolun taşlı zemini üzerinde ışığı gezdiriyordu.

— Lâstik izlerini görebiliyor musunuz? İzler henüz, tâze...

Durup yere eğildim, «Nerede?» diye sordum.

— Şurada...

Parmağıyla bir yeri işâret ediyordu. Sesinde bir kızgınlık vardı:

— Ve şurada da... Görmüyor musunuz? Yoksa gözleriniz bozuk mu? Her neyse, mühim değil..

Yola tekrar koyulduk. Hakikaten gözlerimin bozuk olduğunu ve bile bile gözlük kullanmadığımı mı düşünüyordu? Gerçi doktor değildi, fakat bir göz doktoru kadar bilgisi vardı.

Gözlerim gayet sağlamdır, bundan eminim. Halbuki lâstik izlerini görememiştim. Fikrimce, profesör lâstik izi göreceğine o kadar inanmıştı ki, şuuraltından gelen bir telkinle onları gördüğünü sanıyordu.

Nihâyet eski şapkamı bulduğum yere geldik. Mac Comerou feneriyle yolu tarıyordu. Birden, yerde kan izleri gördük. Önce damla hâlinde, daha ilerde ise geniş birikintiler hâlindeydi. Mac Comerou bir kan birikintisinin önünde durdu. Uzun uzun baktıktan sonra bana döndü. Kan birikintisinin orta yerinde bir ayak izi vardı.

Bu iz benim ayakkabımın izi olmalıydı.

Farkında olmadan kan izlerinin üzerinden geçmiştim

Kan izleri yolun kenarındaki yüksek otlarla örtülü bir hendeğe doğru gidiyordu. Onları tâkip ettiğimizde John Flail'in cesedini bulduk.

Sırtüstü uzanmıştı, açık gözleriyle bize bakıyor gibiydi. Uzun siyah saçları ensesinin altında bir yastık gibi yayılmıştı. Onu güneş batmadan önce, Bataklık Yolu'nda ilerlerken gördüğüm zaman sırtında bulunan terli, mâvi gömleği yine sırtındaydı.

Mac Comerou «Ona dokunmayın, doktor!» dedi.

Böyle bir şeyi düşündüğüm yoktu. Adli tabibin vazifesini yapacak değildim. Bununla berâber, elimi Flail'in göğsüne koyarak ölmüş olup olmadığını kontrol ettim.

— Kim bu adam? Flail mi?

— Onu tanımadınız mı? Oh, elbette tanımazsınız! Az once, size ondan bahsetmiştim. Evet, bu John Flail'dir. Bahsettiğim araba evimin önünden geçmeden on dakika önce, John evine doğru yola çıkmıştı. Bu iblis onu bilerek ezmiş olmalı!

Doğruydu. Adam o kadar şiddetli bir darbe yemiş olmalıydı ki, kemiklerinin yarısı kırılmıştı.

Gömleğinin üzerinde lâstik izleri görülüyordu.

Böyle bir darbeden sonra otuz sâniye yaşayabilmiş olması bir mûcizeydi. Halbuki, yolun üzerinden bu hendeğe kadar sürünebilmeyi başarmıştı. Yarım saat önce ölmüş olmalıydı. Yâni, benim buradan geçtiğim sırada! Belki de, işittiğim o hayvânî bağırtı onun son nefesiydi. Bir bağırtı işitmiş, fakat bir hayvan sesi sanmıştım.

Tekerlekler üzerinden geçmişti. Bu belki bir cinâyetti, fakat bunu henüz bilmiyorduk. Henüz bıçakla işlenmiş cinâyetleri, talaş yığınları altına gömülmüş cesetleri öğrenmemiştik. Bu korkunç geceyi henüz yaşamamıştık...

Hâsılı, zavallı bir adam ezilmişti. Başka ilâve edecek bir şey yoktu.

Mac Comerou «Polise haber vermek lâzım.» dedi. «Ona arabayı ve içindeki küçük adamı târif etmeliyiz. Sizin de ifâdenizi alacaklar, doktor. Bu cesedi nasıl bulduğumuzu onlara anlatacaksınız. Bu adamı daha önce görmediğinizi söyleyebilirsiniz.»

— Fakat onu Bataklık yolu üzerinde ilerlerken gördüm. Bundan eminim!

Mac Comerou cesedin üzerine eğilmişti. Başını kaldırarak bana baktı:

— Hayal görmüş olduğunuzu başkalarının bilmesi akıllıca bir iş midir sanıyorsunuz, doktor?

Ayağa kalktı, fenerin ışığını hendekte gezdirerek devâm etti:

— Fikrimce, hayal mahsulü şeyler polisi ilgilendirmez. Huzursuz bir ânımızda görmüş

olduğumuzu sandığımız şeyler onun işine yaramaz. Sizinle burada John Flail'in cesedini bulduk ve ona dokunmadık. Bu, polisin aradığı cinsten bir bilgi. Bundan netice çıkarmak ise polisin işi...

Biraz durduktan sonra ilâve etti:

— Tabii, onun işini kolaylaştıracak bir şeyler bulursak, bunu polise bildirmek elbette vazifemizdir.

Az sonra fenerinin ışığı eski, mâvi şapkayı yakalamıştı ve bırakmıyordu!..

MacComerou otlar arasında ilerleyerek şapkanın yanına geldi. Bu acayip şapkaya şaşkınlıkla bakıyordu. Sonra başını kaldırıp beni uzun uzun süzdü. Kaç numara şapka giyebileceğimi düşündüğünü anlamıştım.

— Bu şapkanın burada ne aradığını, doğrusu merak ediyorum.

— Onu oraya ben attım.

— Siz mi?

— Evet. Yolun üzerinde buldum. Geçerken gözüme çarpmıştı. Eski şapkalarımdan biri olduğunu farketmiştim.

Mac Comerou'nun dudakları kımıldadı, fakat ağzından söz çıkmadı. Ne diyebileceğini pekâlâ biliyordum. Sormadığı suali cevaplandırdım:

— Bu şapkada ismimin baş harfleri bulunuyor. Onun bana âit olduğunda şüpheniz olmasın.

Belki hizmetçim onu bir dilenciye vermiş olabilir. Mâmafih, onun burada ne aradığını size izah etmekten âcizim...

Uzun müddet bakıştık. Mac Comerou şaşırmış gibiydi. Sonra doğruldu:

— Gidelim! Önce arabanızla meşgul olalım. Daha sonra da polise haber vereceğim!

Araba bıraktığım yerde duruyordu.

Yol boyunca Mac Comerou feneriyle çevreyi araştırmaktan geri durmamıştı. Herhalde lâstik izleri onun zihnini meşgul ediyordu. Arabamın yanına geldiğimizde, bütün dikkatini ona çevirdi.

Araba eski tabelânın yanında, yolu tamâmen kapatmış olarak duruyordu. Ne taraftan gelirse gelsin, hiçbir arabanın geçmesine imkân yoktu. Mac Comerou da bunu görüyordu.

Bir iki dakika sessizce düşündü. Ben de onun dikkatini dağıtmamak için sesimi çıkarmıyordum. Arabanın kapısını açıp farları yaktım. El fenerimi alıp motörün kapağını açtım.

— Belki de, bu noktada durduğunuz zamanı pek iyi hatırlamıyorsunuz, doktor.

Bu ihtimale kendisi de inanmıyormuş gibiydi. Nitekim, eski cevabımda İsrar ettiğimi söyleyince şaşırmadı.

Yanına almış olduğu İngiliz anahtarını bana verdi. Karbüratörün altı köşeli vidasını söktüm.

Sonra eğilerek dudaklarımı benzin gelen boruya dayayıp üfledim. Az: sonra benzin akmaya başladı. Filtreyi çıkarıp temizledim. Nihâyet herşeyi yerine taktım ve kaputu örttüm.

— İşte oldu! İnşallah bu akşamki dertlerim bitmiştir.

Ona anahtarı uzatıp teşekkür ettim.

— Çok beceriklisiniz, doktor. İsterseniz, anahtar sizde kalsın, belki yine lâzım olabilir...

Karanlıkta böcekler uçuşuyordu. Bataklık tarafında bir yerde bir baykuşun öttüğünü işittim.

Fenerin ışığını yolun kenarında gezdirerek, çıngıraklı yılana fırlattığım manivelâyı aramaya koyuldum. Az sonra onu ve yılanı gördüm. Demekki kaçmamıştı, onu öldürmüştüm. Kafası ezilmişti.

Eğilerek manivelâyı aldım ve geri döndüm. Mac Comerou arkamda duruyordu. Sağ elinde büyük bir taş parçası tutuyordu.

— Lüzumu yok, dedim. Yılan ölmüş.

Rahat bir nefes alarak taşı hendeğe fırlattı.

Ormanın içinde baykuş uğursuz uğursuz ötmeye devâm ediyordu.

Direksiyona geçip kontağı açtım. Manivelâyı o kadar çevirmiştim ki, bataryalar yeniden dolmuştu. Motör çalıştı ve saat gibi işlemeye başladı.

Manivelâyı dizlerimin üzerine alıp Mac Comerou'ya yanımda yer açtım. Yola koyulduk. John Flail'in cesedinin bulunduğu yerden geçtik, sonra Mac Comerou'nun evinin önünde arabayı durdurdum.

Mac Comerou, Stony Falls'dan otuz kilometre ötedeki Readsfield'de bulunan Federal Polise telefon edeceğini söyledi. John Flail'in cesedini bulduğumuzu söyleyecek, bu arada polise Dexter'in arabasını ve küçük adamı da târif edecekti. Polis iki saate kadar burada olurdu, fakat hemen New-York'a dönmek istiyorsam, adresimi bırakıp gidebilirdim.

Bu teklifi kabul ettim. Mesuliyetten kaçan bir adam değilim, fakat benim vereceğim ifâde onunkinden farklı olmayacaktı. Üstelik, bu küçük adamı görmüş değildim. Beklemek, zaman kaybından başka bir işe yaramıyacaktı.

Ona adresimi bırakıp vedâ ettim. Arabamla uzaklaşırken geri dönüp baktım. Mac Comerou yolun kenarında kımıldamadan duruyor uzaklaşan arabamı seyrediyordu.

Sanki, hâlâ onun varlığından şüphe ediyormuş gibi...

Dört beş kilometre ötede, yolun kenarında çatısı düz bir villâ gördüm. Geniş pencereleri ışıklıydı ve içerden müzik sesi geliyordu. Çakıllı bir yol eve doğru uzanıyordu.

Burasının bir kahve veyâ gazino olabileceğini düşündüm. Belki burada bir fincan kahve ve bir sandviç bulabilirdim. Çakıllı yola saptım. Karanlıkta, lâstiklerin altında levhaya benzer bir şeyler çatırdadı. Sonra evin terasında kaplan derisine bürünmüş biri bağırarak bana yumruğunu uzattı ve içeri koştu.

Yanılmış olduğumu anladım. Durmaktan vazgeçip kapının önünde arabanın burnunu çevirip bahçeden dışarı çıktım. Tekrar yola çıktığımda evdeki acayip adam elinde bir tüfekle yeniden terasta göründü, iki el ateş ettiğini farkedince, can havliyle gaza bastım.

İki kilometre daha ötede, yolun kenarında bir takım karaltılar duruyordu. Ben yaklaşırken yoldan uzağa kaçtılar. Bir ses bana bağırdı. Yavaşladım. Yolun sağ tarafında, bir penceresi aydınlık, eski bir ev vardı. Kapının yanında ayakta duran bir adamın etrâfını dört beş çocuk almış, ona sarılıyorlardı. Adam onları korumak ister gibi kollarını iki yana açmıştı. Bana kımıldamadan bakıyordu. Sanki, bilinmeyen bir tehlikeye karşı çocuklarını korumak istiyor gibiydi.

Ona «Whippleville Yolu ne tarafta?» diye bağırdım.

— Doğru gidin!

Bu, bir târiften çok yalvarmaya benziyordu. Adam oradan gitmem için bana yalvarır gibiydi.

Bu kâbuslu yolda ilerlemeye devâm ettim. Üç kilometre ötede, yolun sol tarafında harap bir ev farkettim. Ben yaklaşırken kapısı açıldı. Işığın altında şişman, yassı burunlu, saçları dağınık bir adam iri bir köpeği tasmasından tutuyordu. Ben geçerken köpeği peşimden saldı. Üçyüz metre boyunca köpek arabamın peşinden havlayarak, dişlerini tekerleğe geçirmeye çalışarak koştu. Derler ki, köpekler, çocuklar ve deliler insanların hakiki hüviyetini hemen anlarlar. Bu korkunç köpek, şâyet fikrini söy leyebilseydi, herhalde Karındeşen Jack olduğumu söylerdL

Belki de havadaki kan kokusunu almıştı ve bunun için saldırıyordu. Flail'in kanı, Wiggins'lerin köpeğinin kanı ve Saint-Erme'in kanı geceye

sinmişti...

Evet, kâbuslu bir yol... Yıkık evler, başı ezilmiş çıngıraklı bir yılan, bana ait eski bir şapka, hendeğin içinde uzanmış ölü, kaplan derisine sarılmış adam, çocuklarını yiyecekmişim gibi bana bakan baba, elinden gelse beni. parçalayacak olan köpek... Bütün bunlar bir kâbustan başka ne olabilirdiki?

Fakat, tekerleklerimin altındaki bu yol bir rüyâ değildi. Bunu kabul etmek lâzımdı.

Sonunda köpek beni kovalamaktan vazgeçmişti. Ortalığı yeniden bir sessizlik kaplamıştı.

Whippleville'e varınca bu lânetli yoldan kurtulacağımı, evime dönebileceğimi düşünerek ferahlıyordum.

Halbuki, o zamana kadar beni dehşete düşürecek açık bir şey olmamıştı. Sırıtan küçük bir adamın kullandığı gri otomobil, ezilmiş bir köpek, çiğnenmiş tablolar... Mac Comerou ile berâber bulduğumuz John Flail'in cesedi hâriç,, hepsi bu kadardı. Saint-Erme'e gelince, profesör onun ölmüş olduğunu kat'i olarak söyleyemezdi. Onun kim oldu ;ğunu da, benim önümde New-York'daki Dexter'e telefon ederek öğrenmişti.

Bütün bunların korkutucu olduğunu kabul ediyorum. Yalnız, dehşet daha sonra başlayacaktı.

Bıçaklanmış bir adamın cesedi bulunduktan sonra...

Ancak o zaman, korkunç hakikatten şüphe etmek im kânsızlaşacaktı. Evlerinin önünden geçtiğim bu adamlar henüz bir çok şeyden habersizdiler. Çok geçmeden hepsi alârma geçip, bütün araziyi taramaya koyulacaklardı. Ellerinde tüfekleriyle, bir kısmı ormanda, bir kısmı yollarda, küçük adamın izine düşeceklerdi. O adam ki, çelimsiz olmasına rağmen, Saint-Erme'i bıçakladıktan sonra neşterle cesedini parçalamış, Mac Comerou'yu marangozhânedeki talaş yığını arasında öldürmüş, ressam Unistaire'i, belki de Polis Stone'u, Mister Quelch'i ve komiser Rosenblatt'i da öldürmüştü.

Hakikat, ancak Saint-Erme'in cesedi bulunduktan sonra bütün dehşetiyle ortaya çıkacaktı.

Köpek peşimi bıraktıktan sonra üçyüz metre kadar gitmiştim ki, yolun kenarında bir genç kızın beyaz silûetini gördüm. Yüzü sararmış, yanakları çizilmişti, gözleri yaşlıydı.

Arabamı durdurdum. Bir adam nişanlısını ve arabasını alıp gitmişti...

Arabama binmesini söylediğim zaman ürküp kaçmak istedi. Peşinden gidip onu yatıştırmaya çalıştım. Biraz sâkinleştikten sonra bana hikâyesini

anlattı. İnis Saint-Erme ile Vermont'a evlenmek üzere gidiyorlardı. Yolda bir serseriyi arabalarına almışlardı. Bu adam Saint-Erme'e saldırmış, kendisini de ormanda tâkip etmişti. Sonra arabayı alıp, benim gelmekte olduğum tarafa gitmişti. Ona rastlamış mıydım?

Ona, böyle bir araba görmediğimi söyledim. Fakat kendisini polise götürebileceğimi, polisin şu anda haberdar edilmiş olduğunu bildirdim.

Arabayı Kayıp Nişanlı Gölü yakınında bir düzlükte çevirdim. O yerde bir kan birikintisi vardı.

Sonra da, genç kızı buraya, Mac Comerou'nun evine getirdim.

Evin önünde bir polis arabası duruyordu. Arabamı arka taraftaki mutfak kapısı önüne bıraktım. Anahtarları, bu defâ, cebime koydum. Mac Comerou'nun arabası, hâlâ garaj kapısının önünde, lâstiği patlamış olarak duruyordu.

Mutfakta bir gaz lâmbası yanıyordu. Oturma odası da aydınlatılmıştı. Mutfağa girdik.

Sarışın, genç bir polis memuru telefon etmekle meşguldü. Bizi başıyla selâmladı. Konuşması bitince kendini tanıttı:

— Ben Polis Stone'um. Size ne gibi bir yardımım olabilir?

Bizi oturma odasına götürdü. Genç kız bir divan üzerine oturarak hikâyesini tekrar etti.

Anlattıklarında, bana söylemediği bâzı teferruat da vardı.

O bitirince, polis memuru Stone izah etti:

— Arabanız bulundu. Mister Saint-Erme içinde değildi. Bu iyiye alâmettir. Çünki, eğer yaralı veyâ.. ölü olsaydı, bu Doktor onu arabanın içinde terkederdi. Herhalde, bıçak tehdidiyle nişanlınızı, yanında götürmüş olmalı. Fakat, pek uzağa gidemezler. Etrâfın sarılı olduğunu görünce teslim olacaktır. Şu anda, Komiser Rosenblatt, Profesör Mac Comerou ve komşulardan ressam Unistaire ile birlikte onu arıyorlar. Ben telefonie takviye kuvvetleri istemek için buraya döndüm.

Ona «Araba nerede bulundu?» diye sordum.

— Bataklık Yolu'nun sonunda. John Flail'in evinden ötede. Buradan iki kilometre kadar uzakta, terkedilmiş bir yoldur bu...

— Biliyorum.

Stone, Miss Darrie'ye döndü:

— Siz burada kalın, Miss Darrie. Yapabileceğiniz tek şey, ümidinizi kaybetmeden beklemektir. Burada oturup dinlenin. Radyo çalmıyor herhalde, ama okuyacak bir şeyler bulun.

Yanılmıyorsam, masanın üzerinde Danbury gazetelerinden biri var. Size bir de kahve yapayım.

Stone'un ısrarı üzerine genç kız eski bir mecmuayı karıştırmaya koyuldu. Fakat okuyamıyordu, zirâ gözlüklerini arabada bırakmıştı. Onu yalnız bırakarak, mutfakta Stone'un yanına gittim.

Kahveyle uğraşan Stone bana «Siz de mi buralarda oturuyorsunuz, Doktor Ridder?» diye sordu.

Ona adımın Ridder değil, Riddle olduğunu söyledim ve New-York'da oturduğumu bildirdim.

«Vermont'dan geliyordum. Bu arabaya nerede rastlamış olabileceğimi düşünüyorum.»

— Onu gördünüz mü?

— Zâten kafamı karıştıran da bu ya! Onu görmedim!

Profesör Mac Comerou Readsfield polisine telefonla Flail'in ölümünü bildirdiği sırada, Stone ve şefi Komiser Rosenblatt çoktan yola çıkmışlardı. Ben buradan ayrıldıktan yarım saat sonra gelmişlerdi. Fakat gelmelerinin sebebi başkaydı.

John Flail'e kardeşi Pete hakkında bir takım sualler sormak istiyorlardı. Pete, üç senedir, adam öldürmek suçundan yattığı Wethersfield hapishânesinden onbeş gün önce serbest bırakılmıştı. Fakat kendisine muntazaman polise görünmesi bildirilmişti. Pete ise buna uymamış, ortalıktan kaybolmuştu. Bu mıntıkada görüldüğünün bildirilmesi üzerine polis, tahkikat yapmak üzere Komiser Rosenblatt ve polis Stone'u buraya göndermişti. Arabalarındaki telsiz âleti bozuk olduğu için Readsfield polisinin John Flail'in ölmüş olduğunu haber aldığını bilmiyorlardı.

John'un evine gitmişler, onu orada bulamayınca Profesör Mac Comerou'nun evine gelmişlerdi.

Ona, bu civarda Pete Flail'i görüp görmediğini sormak istiyorlardı.

Profesör, Pete Flail hakkında bir şey bilmiyordu. Evinde çalışan John şu son zamanlarda kardeşi hakkında hiçbir şey söylemediğine göre, Pete bu taraflara dönmemiş olmalıydı.

Daha sonra, profesör onlara, John Flail'in ölümünü haber vermişti. Readsfield polisi profesöre, Komiser Rosenblatt ve yardımcısının o taraflara gelmekte olduğunu bildirmiş, onlara yardımcı olmasını istemişti. Profesörün hazırladığı kahveyi içtikten sonra, hep birlikte cesedi görmeye gitmişlerdi.

Cesedin yakınında yumruk kadar büyük bir taş parçası bulmuşlardı. Üzeri kanlı olan taşa saç parçaları yapışmıştı. Mac Comerou ve ben bu taş parçasını görememiştik. Bu taş bulunmuş, John Flail'in kazâra değil, bilerek öldürüldüğü anlaşılmıştı. Ensesinde bulunan büyük yarayı bir arabanın açmış olması imkânsızdı. John Flail yürürken, arkadan saldırıya uğramış olmalıydı.

Araba ile daha sonra ezilmişti.

Etrâfı daha fazla arayan polisler eski şapkamı ve kan ve kan birikintisi içindeki ayak izini de gördükten sonra, cesedi Flail'in kalmakta olduğu, marangozhânenin bitişiğindeki kulübeye götürmüşlerdi.

Lâstik izleri marangozhâneden ötede devâm ediyordu. İzleri tâkip ederek, yolun bittiği çamurlu arazide Dexter'in gri Cadillac arabasını bulmuşlardı.

Arabanın kırmızı koltukları ve sağ kapısı kan içindeydi. Saint-Erme'in yeni fötr şapkası çamurların arasında duruyordu. Yerde ise, Flail'in evine gidip gelen ayak izleri vardı, izler şekilsizdi. Sanki katil ayaklarını beze sarmıştı.

Stone konuşmasına devâm etti:

— Kızın sağ olması bir mûcize. Saint-Erme'in şu anda ölmüş olduğunu sanıyorum. Katil herhalde cesedi atacak bir yer arıyordu, kestirmeden gideceğini sanarak, yanlışlıkla bu yola girdi.

Bu adam herhalde buralı değil veyâ uzun zamandır burada olmadığından yolları unutmuş olmalı.

Dümdüz gitseydi, alârm verilmeden önce Stony Falls'a ulaşıp kendini kurtarabilirdi. Tabii arabayı muhakkak bulurduk ama, şehirde onu bulmak daha da zor olurdu. Herhalde SaintErme'in cesedini iyi bir yere saklamıştır. Onu yakaladığımız zaman bu cinâyetini isbat etmemiz zor olacak. Fakat, John Flail'i öldürmüş olduğu su götürmez!

Stone bana yeni bir şey öğretmiyordu. Kayıp Nişanlı Gölü yakınında, yerdeki kan izini gördüğümde, bir cinâyet işlenmiş olduğunu, Saint-Erme'in sağ olma ümidi kalmadığını anlamıştım. Ve şâyet, Mac Comerou ile bulduğumuz cesedi ters çevirmiş olsaydık, daha o anda katilin ikinci bir cinâyet işlemiş olduğunu bilecektik.

Stone kahve pişiricisini masasının üzerine koydu ve büfeden fincanları çıkardı. Bulaşıkların yıkanmış, mutfağın temizlenmiş olduğuna dikkat ettim. Stone bana döndü.

— Ne tuhaf, adınızın Ridder olduğunu sandım. Buralarda eskiden yaşayan bir Ridder âilesi vardı. Bu ev ihtiyar Henry Ridder'e âitti. Oğlu Harry yedi sene önce bütün âilesini balta ile öldürüp ortadan kayboldu. Rivâ yete göre Bataklığa düşüp gömülmüş... Belki de bunu gazetelerde okumuşsunuzdur?..

Biraz durduktan sonra devâm etti:

— Bu ev uzun müddet sâhipsiz kaldı. Uğursuz diye, kimse satın almak istemiyordu.

Nihâyet, geçen Mart ayında meşhur cinâyet mütehassısı profesör Adam Mac Co merou tarafından satın alındığını işittik. Anlattıklarına göre profesör evi görmeden, sâdece New-York'da fotoğraflarına bakarak satın almış. Doğrusu, profesör evi çok iyi bir hâle getirdi. Çatıyı tâmir ettirdi, her tarafı yeniden boyadı. Ev şimdi çok güzel ama, bana milyon verseler burada oturmam.

Belki birgün Harry Ridder çıkar gelir. Adınızın Ridder olduğunu sanmam ne tuhaf değil mi?

— Belki. Fakat benim adım Riddle. New-York'dan Doktor Harry Riddle.

Çakıllı yola bir araba girerek benim arabamın yanında durdu. İçinden çıkan ince, uzun boylu adam mutfağa girdi. Saçları dökülmüştü. Siyah bir kravat takmıştı.

Adının Mister Quelch olduğunu, Wippleville postahânesinde çalıştığını söyledi.

Postahânedeki santraldan dinlediği telefon konuşmalarından, gri renkte bir araba aradığımızı öğrenmiş, bu konuda bildiklerini söylemeye gelmişti. Akşam saat yedi otuzbeşte böyle bir araba postahâ nenin önünde durmuştu. İçinde genç bir kız, fötr şapkalı esmer bir adam vardı. Arka koltukta da pejmürde biri oturuyordu. Civarda piknik yapılabilecek bir yer sormuşlardı. Ön tarafta oturan adamı İkiparmak Pete'e benzetmişti. Yalnız bu şık giyinmiş ve daha asil birine benziyordu.

Stone ona, bu adamın Pete Flail değil, Saint-Erme adında biri olduğunu söyledi.

Mister Quelch, onun Pete olmadığını elbette bildiğini söyledi. Arabadaki adam Pete'den daha yaşlıydı. Doğrusu kız arkadaşlarını seçmesini bilen bir adamdı. Direksiyondaki kız bir içim suydu.

Stone ona, bu genç kızın yandaki odada , olduğunu söyleyince, Mister Quelch konuşmayı bıraktı, kravatını düzeltip, kafasındaki dört tel saçı eliyle

yatırdıktan sonra oturma odasına geçti.

Daha sonra, Komiser Rosenblatt herkesin ifâdesini aldı. Mister Quelch konuşmayı o kadar seviyordu ki, posta hâne önünde Saint-Erme ile yaptığı konuşmayı bütün teferruatı ile anlattı.

Bütün bunlar Rosenblatt'ın defterinde yazılı. Anlattıklarının tek mühim yanı, Saint-Erme ile en son konuşan adamın o olmasındaydı.

Mister Quelch **Parantez**'i de iyi görmüş ve târif etmişti. Kıyâfetindeki acayiplikler onun da gözüne çarpmıştı. Sâdece, öbür tarafta kaldığı için yırtık kulağını görememiş ve boyunu tahmin edememişti.

Kahvelerimizi içtikten sonra Stone, Komiser Rosenblatt'i bulacağını sonra onunla birlikte Bataklık Yolu üzerinde bulunan Profesör Mac Comerou ve Mister Unistaire'in yanma gideceklerini söyleyerek ayağa kalktı. Ben de onunla beraber gitmek istedim. Miss Darrie'yi burada Mister Quelch ile berâber bırakabilirdik. Tavırları komik ve konuşkan biri olan Quelch tam da genç kızı oyalayacak bir adamdı.

Dışarı çıktığımızda genç kızın güldüğünü işittim. Herhalde Quelch ona komik bir şey anlatmıştı. Korkunç hakikati henüz bilmiyordu.

Ve hâlâ da bilmiyor. Uyanıncaya kadar bilmeyecek.

Ve benim elimde olsa, bunu asla öğrenemiyecek.

Katil, John Flail'in arkasından sessizce yaklaşarak kafasına bir taşla vurmuş, sonra da arabasını cesedin üzerinden geçirmişti.

Katil, Saint-Erme'i de Kayıp Nişanlı Gölü kenarında, bir ekmek bıçağıyla yaralamış veyâ öldürmüştü. Sonra onu arabaya atıp, Bataklık Yoluna götürmüş, cesedi bataklığa atmadan önce sağ elini kesmiş, bir neşterle yüzünü parçalamıştı.

Katil kendisini yakalayacağını anladığı anda Mac Co merou'yu da ortadan kaldırmış hemen sonra da bu cinâyetini bize haber vermeye gelen Unistaire'i öldürmüştü.

Herhalde şu anda Mister Quelch'i de öldürmüştür. Onun az önce John Flail'in evinin yakınında bağırdığını işittim. Belki de Komiser Rosenblatt'i da öldürmüş olabilir. Mâmafih, az önce komiser bu feryadın ne olduğunu anlamak için dışarı fırladığında, elinde tabancası vardı.

Onun daha bir çok insanı öldürmediğini kim iddia edebilir? Dışarda köpeklerin havladıklarını işitiyorum. Korkarım ki, bu cesur hayvanlar da bir işe yaramayacaklar.

Ressam Unistaire ile Bataklığın orada görüşmüştüm. Komiser Rosenblatt ve Mac Comerou'ya yardım ediyordu. Fransız asıllı, mâvi gözlü,

siyah saçlı genç bir adamdı. Normal bir görünüşü vardı ama, ipe sapa gelmez şeyler söylüyordu:

— Dostlarım, sürrealist bir cinâyetle karşı karşıyayız! Bu cinâyette bir dehâ, bir sembolizm var! Siz, komiserim, polisin köhnemiş metotlarıyla âciz durumdasınız! Katilin bu cinâyetten bir menfaati olduğunu düşünerek hareket ettiğiniz için, bir şey anlamıyorsunuz! Onun psikolojisini anlayabilmeniz için, bir kaplan derisine bürünüp, meh tapda dans etmelisiniz! Siz, doktor, hayal gücüne sâhip değilsiniz. Hayâletlere inanmadığınız için, gördüğünüz şeyler sizi şaşırtıyor! Size gelince, profesör, artık John Flail'i bizim eve göndermeyi bıraktınız. Halbuki, cins ineğimin sütü bir filozof için en yararlı gıdadır!

Bir müddet güldükten sonra devâm etti:

— Evet, bu sürrealist bir cinâyettir ve ancak sürrealist biri bunu çözebilir! Bana bir karnıbahar, bir peruka, eski bir şemsiye ve MEİN KAMPF kitabını getirirseniz, size bu muammâyı derhal çözebilirim!

Unistaire tam mânâsıyla keçileri kaçırmıştı.

Bir hayvan ölüsü etrâfmda nasıl sinekler uçuşursa, bir cinâyet işlendiği zaman da ortalıkta bu çeşit adamlar peydâ olur. Katilin nasıl bulunacağını polisten daha iyi bildiklerini size uzun uzadıya anlatırlar. Unistaire de onlar gibiydi. Belki de deli değildi de hakikaten bu cinâyeti sürrealist bir şekilde aydınlatacağını düşünüyordu.

Her ne olursa olsun, bu sözler **Parantez**'in de kulağına gitti. Bu adamın ulu orta konuşmasıyla riske giremiyece ğini düşünmüş olmalı ki, marangozhânedeki talaş yığınları arasında Mac Comerou'nun boğazı kesilmiş cesedini bulduktan az sonra da Unistaire'in cesedi bulundu.

Daha doğrusu, ben buldum.

Rosenblatt beni düşüncelerimden ayırdı:

— John Flail'in cesedi bulunduğunda, Profesör Mac Comerou'nun yanında idiniz, değil mi, doktor?

— Evet, kan izlerini tâkip ederek hendekteki cesedi bulduk. Bu adamı tanımıyordum. Yalnız, daha önce aynı yerden geçerken bir bağırtı işitmiş, fakat bir hayvan sesine benzetmiştim. O sırada başım ağrıyordu ve o uğursuz şapkayı düşünüyordum. Cesedi daha sonra Mac Comerou ile berâber bulduk.

Rosenblatt yüzüme uzun uzun baktı.

— O uğursuz şapka demekle, yolda bulduğunuz ve size âit olan şapkayı mı kastediyorsunuz?

— Evet.
Yüzünü buruşturdu:
— Hımmm.. Açık konuşursak, bu şapkanın size âit olduğunu bilmemeyi tercih ederdim.
— Keyfinizi kaçırdığım için üzgünüm!
— Doğrusu, cesetleri bulmakta herkesten önce davranıyorsunuz, doktor. Saint-Erme'in cesedini de siz buldunuz, değil mi?
— Evet. Lâkin o olduğunu bilmiyordum Onu canlı iken hiç görmemiştim.
— Biliyorum. Bunu defâlarca söylediniz. Saint-Erme'i ve küçük adamı hiç görmediniz, cinâyet müddetince Bataklık Yolu'nun girişinde durdunuz ve yanınızdan geçmesi gereken bu arabayı da görmediniz!..
— Evet. Maalesef bu dediğimde ısrar etmek mecburiyetindeyim.
— Belki de bu saçma şeyi zapta geçirip, tahkikatımı burada kesmeliyim! Mesele kapanmış olur. Doktor Riddle bu Doktor denilen adamı görmedi. Daha ne istiyoruz?..
Saint-Erme'i benim bulduğum doğrudur. Fakat sağ eli hâriç...
Bataklığı arıyorduk. Şimdi daha da kalabalıklaşmıştık. Yanımızda Rosenblatt, Stone ve sonra gelen diğer polislerle berâber, Mac Comerou, Unistaire ve diğer komşular vardı. Yolun sağında ve solunda bir hat üzerine dizilmiş olarak ilerliyorduk. Yüksek otların arasında, fenerimin ışığı çamurdan dışarı doğru uzanmış bir kolu aydınlatmıştı. Bağırdım:
— Bir şey görüyorum!
Arabadan pek uzakta değildik. Katil cesedin iyice gömüldüğünden emin olmak zahmetine katlanmamış veyâ zamanı kalmamıştı. Cesedi sırtına yüklemiş ve yoldan birkaç metre ötede bataklığa atmıştı. Çamurlar bütün cesedi örtmüş, fakat bir kolu açıkta kalmıştı.
Diğer adamlar bana doğru geliyorlardı. Cesedi elinden tutup dışarı çekmek için eğildim. Eli yoktu! Müthiş bir mide bulantısı hissettim. Böyle bir bulantıyı ne John Flail'in cesedini bulduğumuz zaman, ne de Mac Comerou'nun altında kaldığı talaş yığınından çekip çıkardığım Unistaire'in cesedi karşısında hissetmemiştim.
El yoktu. Saint-Erme'in sağ eli yoktu. Rosenblatt'ın adamları onu omuzlarından tutarak dışarı çıkarmama yar dim ettiler. Yolun kenarına götürüp Cadillac'ın farlarının altına uzattılar.
Açık renk bir ceket giymişti. İpek gömleğinin kollarında manşet düğmeleri vardı. Cüzdanı cebindeydi. Fakat içinde evrak veyâ para yoktu.

Pantolunun arka cebinde New-York'da President Otelinde bu sabah hesabını ödediğine dâir bir kâğıt vardı. Herhalde, Miss Darrie'nin arabayla kendisini almaya gelmesinden önce ödemiş olmalıydı. Sâdece bu kâğıt katilin gözünden kaçmıştı. Cesedin kim olduğunu belirten tek ipucu bu kâğıttı.

Sağ eli yoktu, taşıdığı şövalye yüzükle berâber kaybolmuştu.

Fakat dehşet bununla kalmıyordu. Cesette sağlam bir tek kemik kalmamıştı. Araba altında ezilmişe benzemi miyordu, fakat demir bir çubuk veyâ sopayla insafsızca dövülmüştü. Ve aldığı yaralara bakılırsa, kemikleri kırıldığı zaman henüz ölmemişti.

Fakat, en korkuncu cesedin kafasıydı. Alnının derisi bir neşterle yüzülmüş, ve gözlerinin üzerine kıvrılmıştı. Ağzının ve kulaklarının etrâfında daha başka yaralar vardı. Kafatasının bütün kenarına neşterle, yuvarlak bir iz yapılmıştı. Sanki kafatasını çıkarmak istemişlerdi.

Hâdiseyi bütün dehşetiyle öğrenebilmemiz için Saint Erme'in cesedini bulmamızı bekleyecektik.

İşte şimdi, bu da olmuştu.

Orada bulunanların içinde tek Doktor ben olduğum için ilk teşhisi ben yapmaya mecbur oldum. Cesedin üzerine eğilerek, mâruz kaldığı iğrenç muameleyi onlara bir bir sıraladım.

Rosenblatt bir parça hekimlikten anlıyordu. Mac Comerou ise meslekdaşlarımm bir çoğundan daha da bilgiliydi. Dediklerimi başlarını sallayarak dinlediler. Zâten herkes, normal bir adamın iki eli olacağını bilir. Saint Erme'in bir eli vardı. Diğeri bilek hizâsından kesilmişti.

— Birisi kafatasını çıkarmaya çalışmış. Zannedersem, bu işe mahsus trefin denilen bir âlet kullanmış olmalı.

— Trefin nedir, doktor?

— Hekimlikte kafatası açmakta kullanılır. Gördüğünüz gibi kafatası etrâfında dâire şeklinde bir yol açar. Mâmafih, bunu yapan adam acemi olmalı. Ben araba tâmirin den ne kadar anlıyorsam, o da hekimlikten o kadar anlıyordu herhalde. Saint-Erme'i öldürdükten sonra, sanki kafasının içindeki bir fikri de zorla çıkarmak istemiş..

Rosenblatt beni durdurdu:

— Bu trefin denilen âletten sizde var mı, doktor?

— Olmasaydı, vazifemi hafife almış olurdum!

— Gelelim sağ eline. O ne oldu?

— Ben nereden bileyim?.. Herhalde civarda bir yerde olmalı.

— Nasıl kesildi demek istemiştim, doktor.

— Herhalde bir ameliyat testeresiyle kesilmiş olmalı.

— Tabii sizde böyle bir âlet vardır...

— Elbette. Arabamın bagajındaki çantamda ameliyat için lüzumlu her âlet vardır. Daha doğrusu orada olmalıdırlar...

— Arabanız yol ağzında durduğu zaman da bagajda duruyorlar mıydı?

— Elbette.

İnsanın pantolonunun arka cebinde neler taşıyabileceği çok enteresandır. Kimi hüviyetini, ehliyetini orada taşır, kimi de bir ayna, bir viski şişesi veyâ tabancasını oraya koyar. Ben ise o cebime bâzan kâğıt para koyarım. Fakat bir otel faturasını oraya koymak aklıma gelmezdi. SaintErme bunu yapmasaydı, belki de onun kim olduğunu asla öğrenemiyecektik. Yahut da, Mac Comerou birkaç ay önce Dexter'in garajında Saint-Erme ile tanışmasaydı, evinin önünden arabayla geçtiğinde onu tanıyamıyacak, ve bu cesedin kime âit olduğunu yine bilemeyecekti.

Mac Comerou Saint-Erme'i tanımaya muvaffak olmuşsa da, Dexter'in yanında bir defâ görmüş olduğu için, tabii o olduğundan emin değildi. Ölmüş olduğunu da söyleyemezdi. Ancak, arabayla, küçük adamın yanında geçerken yüzü sarı ve anormal bir görünüşte olduğu için en dişelenmişti. Şâyet polise haber vermekte gecikseydi, ceset belki de hiç bir zaman bulunmayacaktı.

Ama şimdi bulunmuştu!

Cesedin yanında eğilmiş dururken birden, ihtiyar Buchanan'ın kâhyasının bana vermiş olduğu şişkin zarfın pantolonumun arka cebinde olmadığını farkettim. Arabamı ârızalı olarak yol ağzında bıraktığım zaman zarfı bu cebime koymuştum. Ya tekrar arabanın içine düşmüştü,, yahut da Stone ile Mac Comerou'nun oturma odasında kahve içerken düşürmüş olmalıydım. Zirâ, Miss Darrie'yi Kayıp Nişanlı Gölü yakınında bulduğum zaman bu zarfın cebimde olduğunu hatırlıyorum.

Bu husus beni endişelendirmiyordu. Bu zarf ya bulunur, ya bulunmazdı. Bu parayı kazanmamıştım. Hattâ içinde ne kadar para bulunduğunu bile bilmiyordum.

Bununla berâber, Saint-Erme'in üzerinde ne kadar para bulunduğunu öğrendikten sonra, bu zarfın içinde elli tane elli dolarlık banknot bulunduğundan emin olmuştum. îki kere ikinin dört ettiğinden ne kadar eminsem.

Arabanın yanında durduğumuz sırada postacı Quelch yanımıza geldi. O anda, Mac Comerou'nun evinde genç kızı yalnız bıraktığını düşünmedim.

Kafam o kadar karışıktı ki, genç kızın ne olduğunu, başında kimin beklediğini düşünemiyordum. Bu parçalanmış ceset beni hasta etmişti. Quelch'in geldiğini gördüğüm zaman, sâdece kendi kendime «Bak hele, bozuk pikap yine geldi!» diye düşündüm.

Beyaz gömleği ve kravatı ile vakur durmaya çalışan Quelch'in komik bir görünüşü vardı. Bu lâf değirmeni burada oldukça Rosenblatt'ın sual sorması güçleşecekti.

Gerçi Rosenblatt'ın sualleri beni rahatsız ediyor değildi. Cinâyet saatinde nerede olduğumu biliyordum. Şu son saatin her dakikasında ne yaptığımı da biliyordum. Şâyet Rosenblatt ve Mac Comerou bana inanmak istemiyorlarsa ne yapalım?.. Saint-Erme'in sağ elini cebimde bulmuş olsam bile dediğimden dönecek değildim.

Quelch ihtiyar profesöre yaklaştı, gülümseyerek elini uzattı:

— Zannedersem, siz Profesör Mac Comerou'sunuz? Hatırlarsanız, sizinle, kasabamıza ilk geldiğiniz gün karşılaşmıştık. O gün öğleden sonra arabanızla postahânenin önünde durmuş, gelecek olan mektuplarınız hakkında direktifler vermiştiniz.

Mac Comerou ilgisiz bir tavırla uzatılan eli sıktı. Nâzik bir takım lâflar ettikten sonra ilâve etti:

— Geçen gün telefonda size karşı sert davrandığım için özür dilerim. Telefonu birden kapatmak âdetim değildir ama, o gün çok meşguldüm, kitabım üzerinde çalıştığım zamanlar telefonla rahatsız edilmekten hoşlanmam. Bana telefon eden sizdiniz, değil mi?

Bahçesinde çalışırken rastladığımdan bu yana, ihtiyar Mac Comerou bir hayli yumuşamışa benziyordu. Artık sık sık homurdanmıyordu. Takma dişlerini taktığından beri sesi de güzelleşmişti.

Quelch yolun üzerine uzatılmış olan Saint-Erme'in cesedine bakıyordu.

— Sizi anlıyorum, profesör! Düşündüğüm zaman ben de rahatsız edilmekten hoşlanmam.

Evet, size telefon eden bendim. Zannedersem, dokuz gün kadar önce, bir Pazartesi akşamıydı.

New-York postasından size taahhütlü bir mektup çıkmıştı. Gerçi bize kat'i emir vermiştiniz: Mektup vesaire ile sizi rahatsız etmeyecektik. Mektup kutunuza attığımız mektupların günlerce orada kalmasının mahzurlu olmadığını söylemiş şehre indiğiniz zaman pos tahâneye uğrayıp mektuplarınızı toptan alacağınızı bildirmiştiniz.

«Yalnız, bu mühim bir mektuba benziyordu. Zannedersem New-York'daki noterinizden geliyordu, zirâ zarfın üzerinde **Barnaby and Barnaby** yazılıydı. Bu mektuptan sizi haberdar etmekle iyi edeceğimi düşünmüştüm. Zarfın içinde bir çek görür gibi olmuştum. Kısacası, size telefon ederek çekinizin geldiğini söylemek istiyordum. Fakat, siz telefonda hiddetlenince, ısrar etmedim!

— Mâmafih, alâkanıza teşekkür ederim. Evet, kitabımın geliri üç ayda bir, noterim vasıtası ile bana gönderilir. Bu yakında geleceğini unutmuştum. Bir ara posta hâneye uğrayıp alırım.

— Sizi bu zahmetten kurtaracağım, profesör. Zirâ, mektubunuz ve kayıt defterim yanımda.

Şuraya bir imzâ atarsanız...

Mister Quelch cebinden bir zarf ile eski bir defter çıkardı. Fakat ihtiyar Mac Comerou yeniden hiddetlenmişe benziyordu:

— Beni şimdi bununla rahatsız etmenin zamanı mı, edepsiz herif!

— Nee, edepsiz mi?.. Sen., seni gidi pis domuz! Seni..

Quelch uğradığı hakarete verecek cevap bulamıyordu.

Neredeyse birbirlerinin yakasına yapışacaklardı. Quelch vakur bir tavırla cevap verdi:

— Ben bu hükümetin bir memuruyum, beyefendi! Benimle kimse bu şekilde konuşamaz!

Demek öyle ha...

İhtiyar Mac Comerou da kendine hâkim olmuştu. Soğuk bir şekilde cevap verdi:

— Barnaby and Barnaby'nin çeki yanılmıyorsam 829 dolarlık olacak. İsterseniz zarfı kendiniz açıp bakın, mâ demki bu, sizi o kadar ilgilendiriyor!

Quelch de yumuşadı:

— Çok nâziksiniz, profesör! Fakat, bu taahhütlü mektubu size teslim etmeden önce, siz ricâ etseniz bile benim açmam kanuna aykırı olur. Sizin gelirinizi merâk ediyor değilim, beni yanlış anladınız. Herkesin hususi hayâtı kendisini ilgilendirir. Her neyse, bu zarfı, keyfiniz yerine gelinceye kadar muhâfaza edeceğim. Sırası gelmişken sorayım, anneniz hanımefendi nasıllar?

Hâlâ sizinle mi kalıyorlar?

Bu suali işiten Mac Comerou'nun kulakları dikildi. Anlamamış gibiydi.

— Bunu da nereden çıkardınız? Annem öleli yirmi seneden fazla oluyor! Onu hiç görmemiş

olduğunuzdan eminim. Böyle bir suali ne maksatla soruyorsunuz?

— O halde hanımınız olmalı. Yahut da bir erkekti o. Buraya ilk geldiğiniz gün postahâneye uğradığınızda, arabanızın içinde, battaniyeye sarılı yaşlı biri oturuyordu. İri mâvi gözlü, yüzü kırışık, gülümseyen biriydi. O gün yağmur sağanak hâlinde yağdığı için pek iyi farkedemedim.

Şimdi hatırladım, kırmızı bir kravatı vardı. O halde, bir erkekti.

O zaman Mac Comerou hatırladı.

— Tamam, şimdi hatırladım. Uşağım Squibbs olmalı. Çok eskiden beri hizmetimdedir.

Şimdi seksen yaşını aştı Yazı burada geçirmek için onu yanımda getirmiştim. Fakat evde yapılacak çok iş olduğu için rahat edemedi. Bir hafta kalmadan tekrar New-York'a geri gönderdim.

Biraz durdu ve ilâve etti:

— Ben yalnız bir adamım, Mister Quelch. Kitapları ve çiçekleriyle yaşayan ihtiyar bir bekârım. Yanımda tek arkadaş olarak, evimde çalışmaya gelen John Flail vardı. Şimdi o da öldü.

Gençliğimde bir çok defâ evlenmeyi düşünmüştüm. Fakat, her defâsında bir engel çıktı, evlenemedim.

— Siz de benim gibi yapın. Bir kedi besleyin. Ben kedimle konuşurum. Yanınızda gelen bu Mister Squibbs çok .sevimli bir adama benziyordu. Arabada kucağında gri bir kedi vardı. Onunla konuşuyordu. Tabii kedi besleyince, .süt almak lâzım. Mister Squibbs'in gittiğine üzüldüm...

Ancak Mister Quelch gibi geveze biri, böyle bir zamanda etrafındakileri rahatsız ettiğini anlamadan konuşabilirdi. Ayaklarımızın ucunda yatan cesedi unutarak, Mac Comerou'nun âsâbını bozduğunu anlamadan ağzına gelen herşeyi söylüyordu.

Mâmafih, onun gevezeliğinden şikâyetçi değildim. Bana cesedi daha yakından tetkik etmek imkânını veriyordu. İblisin bu ölü adamın beyninden ne istediğini anlamaya çalışıyordum.

... Ve genç kız o sırada geldi! Saint-Erme'i sevmiş olan kız! Onunla artık evlenemiyecek olan kız!.. Cesedin etrâfındaydık ve kız yolda göründü.

Onu burada görmek, benim için cesedi bulmaktan daha korkunçtu.

Cadillac'ın ışığı altında, yere uzatılmış Saint-Erme'in cesedi başında kümelenmiştik.

Sadik bir katilin insafsızca kemiklerini kırdığı, yüzünü parçaladığı ceset yerde yatıyordu. Yeni kostümü çamura bulanmış, ipek gömleği bataklığın suyundan simsiyah olmuştu. Onları Vermont'a götüren arabada genç kızın omuzuna sardığı sol eli katılaşmıştı. Sağ eli ise yoktu...

Genç kızı düşündüğüm yoktu. Cesedi tetkik etmeyi bitirmiştim. Otopsi yapmadan öğrenilebilecek ne varsa tes bit etmiştim. Otopsiye lüzum kalmıyacaktı. Yanımda çömelmiş olan Mac Comerou Mister Quelch ile konuşuyordu. Rosenblatt ise, kasketini geriye itmiş, benim hareketlerimi tâkip ediyordu. Mister Quelch hâriç, diğerleri susmuşlardı.

Mister Quelch, cesede baktığı zaman onun postahâne de canlı olarak gördüğü zamankinden daha genç göründüğünü söylüyordu. Mac Comerou ona, ölümün insanları zamanın tesirinden kurtardığı cevabını verdi. Öğrenmek istediğim her şeyi öğrenmiş, ayağa kalkıyordum. Birden genç kızın çığlığını işittim:

— İnis!

Herhalde bu Quelch budalası, arabasıyla genç kızı da buraya getirmişti!

Onu diğer arabalarla birlikte yolun kenarında bırakmış, genç kıza uslu uslu oturmasını tembih ederek yanından ayrılmış olmalıydı. Fakat, genç kız içini kemiren korkunun tesiriyle arabada duramamış veyâ bir şey bulduğumuzu işitmiş olmalı ki arabadan inerek yanımıza gelmişti.

— İnis! Neredesin?

Oh, Tanrım! Genç kız Cadillac'ın tam gerisindeydi ve arabayı dolanmaya hazırlanıyordu.

Beyaz ceketini, körler gibi öne doğru uzattığı ellerini görüyordum. Karşımda duran Mac Comerou dişlerini sıkarak genç kızın yaklaşmasını .seyrediyordu. Yüzü sararmıştı. Rosenblatt da durumun ciddiyeti karşısında ne yapacağını şaşırmış gibiydi.

Diğerleri ise, başka yapacak bir şey yokmuş gibi yana çekilerek kıza yol açıyorlardı! Genç kız çağırmaya devâm ediyordu:

— İnis! Orada olduğunu biliyorum! Bana cevap ver! Niçin susuyorsun?..

Evet, onu çağırıyordu! Sâdece sol eli kalmış bir ölüyü çağırıyordu! Bir daha doğrulmamak üzere uzanmış bu adamı...

Mac Comerou bana bir şeyler yapmamı ister gibi baktı. Ben de Rosenblatt'ın gerisinde duran Stone'u aradım. Fısıldayarak «Onunla meşgul olun, Stone! Onu buradan uzaklaştırın! Çabuk!» dedim.

Sonra, yüksek sesle kıza hitap ettim:

— Siz misiniz, Elinor? Stone'un dediği gibi arabanızı bulduk! Bagaja bir bakın, çantanız orada duruyor mu?

Stone ile birlikte, kızın yolunu keserek karşısına dikildik.

— Bir takım izler keşfettik, Elinor. Ümidinizi kesmeyin! Belki nişanlınız yaralı olabilir, fakat endişeye mahal yok.

Genç kız ellerini bana doğru uzattı.

— Doktor Riddle, onu bulmadınız, değil mi? Yalan söylemiyorsunuz, değil mi? Yalvarırım söyleyin! Az önce onu bulduğunuzu işitir gibi oldum. Bana hakikati söyleyin!

— Onu bulamadık, Elinor. Yanlış duymuş olmalısınız. Herhalde sağ olmalı.

— Yemin edin!

Herkes elini vicdânına koyarak, yaptıklarının hesâbını başka bir dünyâda verecek şekilde hareket eder. «Yemin ediyorum!» dedim.

— Onun sesini duyar gibi olmuştum ve bana cevap vermek istemiyor sanmıştım. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum. Beni buradan götürür müsünüz?

Onu Stone'un arabasına bindirdik. Bir sinir krizi geçirmek üzereydi. Geçirdiği bu korkunç saatlerden sonra buna şaşmamak gerekirdi. Ona tatlı bir sesle, belki de İnis Saint-Erme olarak tanıdığı adamın ölmüş olduğunu, onu bir daha göremiyeceğini söyledim.

Fakat, başka bir şey ilâve etmedim.

Stone'a, onu götürmesini işâret ettim. Yola çıkmadan önce genç kız elini uzatarak elimi sıktı.

Hiçbir sebep olmadığı halde!..

Flail'in kaldığı kulübede bir yatak daha bulduk.

Flail'in yattığı yer tam mânâsıyla bir ahırdı. Yerde battaniyeler sürükleniyordu. Masanın üzerinde bulaşık tabaklar, bir kaç patates vardı. Odadaki iki sandalyeden biri devrilmişti.

İki yataktan birine John Flail'in cesedi uzatılmıştı. Üzerine örtülmüş çarşafı kaldırmaya cesâret edemedim. İkinci yatağa da Saint-Erme'in cesedini uzattık. John Flail'in buna itiraz edeceğini sanmıyorum.

Saint-Erme bulunmuştu. Şimdi sağ eli ve küçük adamı bulmak gerekiyordu.

Bu adamı bulmak kolay olmalıydı. Etrâfı arayan yüzden fazla insan vardı. Bükük bacakları, sivri dişleri, kanlı gözleri ve yırtık kulağı ile onu bulmak zor olmamalıydı.

Bu adamı çok düşündüm. Onu kendim kadar iyi tanıyorum. Nasıl gülümsediğini, kulağını nasıl ellediğini, ölü kedi yavrusunu nasıl okşadığını ve sesinin ne kadar tatlı olduğunu biliyorum.

Mırıldandığım duyar gibiyim.

Güneşler doğar ve batabilirler.

Fakat, bizim kısa ışığımız söndüğü zaman,

Geriye ebedî bir uykunun uzun gecesi kalır.

Bu küçük adam ne çok şey biliyordu! Görünüşte basit bir serseri, fakat gerçekte ne kadar farklı bir adam. İnsanların çoğu gibi...

Onu iyi tanıyorum. Şu anda çok yakınımda olduğunu biliyorum. Saklandığı yerde tetikte bekliyor. Onu göremiyorum, fakat burada olduğundan eminim. Belki üç metre yakınımda...

Bu gece sona ermeden onu göreceğimi biliyorum.

Onunla karşılaşmaya can atıyor değilim ama onu görmem lâzım. Kaderimde bu yazılı.

Yerinden kımıldamıyor **Parantez**... Uyuyormuş gibi yapıyor. Halbuki onu uyandırmam lâzım. Bana hangi kişiliğiyle görünecek? Elinor ve Saint-Erme'e yolda göründüğü çelimsiz hâliyle mi, yoksa bir katil olarak mı?

Mac Comerou onun çok yakınma geldi, bundan eminim. İhtiyar profesör cânileri iyi tanıyordu. Lüzumundan fazla iyi tanıyordu.

Yine bataklıktaki geceyi gözlerimin önüne getiriyorum. Uzaklarda el fenerlerinin ışığı karanlıkta kımıldıyordu. Adamlar birbirlerini çağırıyorlardı. İhtiyar Mac Comerou, ressam Unistaire ve ben geride kalmıştık. Maran gozhânenin etrâfında dağ gibi yığılmış talaşların yanından geçiyorduk. Derin bir çukurun kenarına yıllardan beri yığılarak bırakılmış, çürümeye yüz tutmuş tonlarca talaş yığını. Üçümüzün de elinde bir fenerle, bir sopa vardı. **Parantez**in talaş yığınları arasına saklanmış olabileceğini düşünerek yokuşun kenarında ilerliyorduk.

Birden ayaklarımın altındaki talaş yığınının kaymakta olduğunu hissettim. O anda birbirimizden epeyce uzaklaşmıştık. Herbirimiz bir köşeyi ararken, farkında olmadan aramızdaki mesâfeyi açmıştık.

O sırada Mac Comerou'nun fenerinin sönmüş olduğunu gördüm. Bağırdım:

— Mac Comerou!.. Profesör!..

Cevap alamadım. Dizlerime kadar talaşların içine gömülmüştüm. Fenerimi söndürerek bekledim. Yakınımdan, elinde bir bıçakla birinin geçtiğini görür gibi oldum. Tekrar bağırdım:

— Mac Comerou!.. Cevap versenize!..

Bana Unistaire'in sesi cevap verdi:

— Ne oluyor, Harry?.. Neredesiniz?

Unistaire'in fenerinin ışığı kımıldadı. Mac Comerou'nun ışığının söndüğü yerden pek uzakta değildi.

— Fenerinizi söndürün, Unistaire!.. Mac Comerou'nun ışığını göremiyorum!..

Unistaire birden bir çığlık attı:

— Harry! Burada bir şey görüyorum!.. Tanrım, bu bir ceset!.. Buraya kadar inip bana yardım edin!

Çukurun alt tarafmdaydı. Işığının bulunduğu yere doğru, düşmemeye çalışarak yürüdüm.Gözlerimle karanlığı arıyordum.

— Kimmiş, Unistaire?.. Mister Quelch olmasın?.. Veyâ Rosenblatt?..

— Hayır! Kafası dazlak biri, sâdece birkaç beyaz saçı var! İhtiyar bir adam!.. Tanrım! Mac Comerou'nun cesedi bu, Harry!..

Fenerinin ışığının bana doğru ilerlediğini gördüm. Ben de fenerim sönmüş olarak ona doğru yaklaşıyordum. Boğazım kurumuştu. «Dikkat edin, Unistaire! El fenerinize dikkat edin!» diye bağırdım.

— Ölmüş, Harry! Talaşların arasına gömülmüş! Harr...

Sözünü bitiremedi. Fenerinin söndüğünü gördüm. Benden yedi metre kadar uzaktaydı.

Ortalığı bir sessizlik kapladı.

Fenerimi yaktım, ışığını etrâfımda gezdirdim. Talaş yığını ağır ağır çukura doğru çöküyordu.

Hemen alt tarafta, talaşlara yarı gömülmüş olarak Unistaire yatıyordu. Boğazı bir uçtan bir uca kesilmişti ve kan içindeydi.

Yanına gittim. Boğazından kan fışkırıyordu. Açık gözleri bana bakıyordu. Ölmüştü.

Baş ucuna çömelerek fenerimin ışığını etrafta gezdirdim ve bekledim.

Katil niçin o zaman beni de öldürmeye teşebbüs etmedi? Bilmiyorum. Belki o da beline kadar talaş içindeydi. Yahut da, beni öldürüp kaçacak zamanı olmadığını düşünmüş olabilir.

Belki de beni, tetikte olmadığım bir zamanda yakalamayı tercih ediyordu.

El fenerimi söndürdüm. Unistaire'in cesedini ayaklarından tutarak yan tarafa sürükledim.

Çukurun dibinden henüz kurtulmuştum ki, talaş yığını birden aşağı çöktü.

Sonra, bağırarak yardım istedim...

Şimdi, bir sürü insan küreklerle talaş yığınını deş mekteler. Fakat, Mac Comerou'nun cesedi en dipte, tonlarca rütubetli talaşın altında olmalıydı. O fevkalâde beyni de..

Küreklerle onu bu yığından çekip almak, denizi kaşıkla boşaltmaya benziyordu. Üstelik, onlara Mac Comerou'nun cesedinin yerini tam olarak târif edememiştim. Unistaire cesedi bulduğunu söylediği zaman ben daha uzaktaydım. Onu oradan çıkarmak belki de günlerce sürebilir.

Unistaire'in cesedi başında beklerken yardımıma koşan polisler bana Komiser Rosenblatt'ın bir de emrini getirdiler. Komiser benim, Mac Comerou'nun evine dönerek, orada beklememi istiyormuş. Herhalde aramalara benim katılmamı istemiyor, beni gözaltında bulundurmayı tercih ediyor olmalıydı.

Ve şimdi buradayım.

Rosenblatt bir saat kadar önce, Stone! diye bağırarak dışarı fırladı. John Flail'in kulübesi civarından, Quelch'in sesine benzeyen bir çığlık işitmişti. Evin arka tarafında, bataklığa ve John Flail'in kulübesine kestirme giden bir keçiyolu vardı. Bataklık Yoluna bu taraftan gidilirse, yol iki misli kısalıyordu. Rosenblatt koşarak kapıdan çıktı ve bu keçiyolunda koşmaya başladı. Dün akşam John Flail bu kestirme yoldan gitmiş olsaydı, belki de şimdi hayatta olurdu.

Herhalde, karanlıkta hayâletlerden korkuyor olmalıydı ki, öbür yolu tercih etti.

Rosenblatt, yardımcısı Stone'un, yatak odasında ufak bir uyku çektiğini sanıyordu. Kapıdan çıkarken ona bağırdı:

— Kızla meşgul ol, Stone!.. Bu namussuzu bu defâ elimden kaçırmayacağım!

Stone gibi vazifesine düşkün bir polis, bu emri aldıktan yarım dakika sonra yattığı yerden kalkmış olmalıydı. Uykuya ne kadar ihtiyâcı olursa olsun, hemen kalkıp tabancasını almalı ve yatak odasından çıkmalıydı.

Bu uyuyan kızı korumak, onun başında bir bekçi köpeği gibi durmak için uyanmalıydı.

Gerekli bütün tedbirleri almalı, katil ortaya çıktığında onu karşılamaya hazır olmalıydı. Böyle bir iblisle başa çıkabilmek için iki kişi çok sayılmazdı.

Rosenblatt giderken arkada Stone'u bıraktığını sanmakla hatâ etti. Ona bunu hatırlatmadığım için ben de kabahatliyim. Stone'un görünmediğini farkettiğimde Rosenblatt'i geri çağırmalıydım.

Stone'un görünmesini bekliyordum. Oturma odasında, Mac Comerou'nun yazı masasında oturmuş, bu satırları yazmakla meşguldüm. Yandaki odada Stone'un kımıldadığını işitir gibi olmuştum. Herhalde lâmbayı yakmıştı ve kıyâfetini düzeltmekle meşguldü. Birazdan yatak odasından çıkacaktı.

On dakika, yirmi dakika bekledim. Bir taraftan da yazıyordum. Kalemimi bırakıp bir dakika daha bekledim. Sonra, Stone'un orada olmadığını anladım. Başımdan aşağı buz gibi sular dökülmüş gibi oldum.

Kızı uyandırmamaya çalışarak yavaş bir sesle çağırdım: «Stone!» Fakat onun orada olmadığını biliyordum.

Kalkıp kapıya gittim. Bütün cesâretimi topladım ve kapıyı açtım. Orada kimse yoktu.

Yatak boştu. Pencerelerden biri açıktı. Odaya ışık girebilmesi için kapıyı aralık bırakarak bir kaç adım attım. Sağıma soluma bakarak, her an bir saldırışa hazır olarak pencereyi kapadım ve odadan çıktım.

Stone'un nasıl bertaraf edildiğini açıkça anlıyordum. Camda ufak bir tıkırtı işiten Stone uyanıyor. Pencerenin gerisinde katil var. Tabii bu yüz **Parantez**'in değil. Aramalara katılan, cinâyet saatinde başka yerde olduğunu is bat etmiş biri bu. **Ölümün yüzü!..**

Stone'a nasıl bir masal uydurmuş olmalı?

Stone, sen misin? Yabancı değil, benim Komiser Rosenblatt beni gönderdi. SaintErme'in kesik elini Kayıp Nişanlı Gölü yakınında bulmuşlar. Kendisi içerde uyuyan Miss Darrie'nin başında bekliyor. Kızı uyandırmamak için sizin oraya gidip gerekeni yapmanızı istiyor. Yavaşça pencereden çıkıp gitmelisiniz!

Yahut da:

Stone, sen misin Komiser Rosenblatt gidip SaintErme'iıı şapkasını almanızı ve bu şapkanın aramalara katılanlardan hangisinin başına uyduğunu kontrol etmenizi istiyor.

Miss Darrie'ye haber vermeden gidecekmişsiniz.

Evet, buna benzer, inandırıcı bir masalla Stone'u kandırmış olmalı. Stone Komiserin az önce Quelch'in çığlığını işiterek dışarı çıktığını bilmiyor. Onu genç kızın yanında bekliyor biliyor. Ve içi rahat gidiyor...

Tabancasını kılıfına koyarak, iki eliyle pencere çerçevesine tutunuşunu, bahçeye atlayışını görür gibiyim. Katil onu rahatça avlamış olmalı.

Her neyse, Rosenblatt'ın düşündüğünün aksine, Stone orada yoktu. Belki komiseri de evden çıkaran sebep asılsızdı.

Bu evde kendimi müdafaa edebileceğim bir silâh yok.. Az önce mutfağı aradım. Bir ekmek bıçağı bile bulamadım. Şöminenin maşası da kaybolmuştu. Sanki, bir delinin elinde silâh olabilecek ne varsa ortadan kaldırılmıştı. Ağır, mâdeni bir şey göremiyorum. Sâdece kitaplıktaki kalın, kitaplar var. Kalın bir telefon rehberi veyâ Mac Comerou'nun bin ikiyüz sahifelik eseri işime yarıyabilir. Yok bu kitap bile onu durduramaz.

Az önce arabamdaki manivelâyı almak için dışarı çıktım. O da kaybolmuştu. Ameliyat âletlerim de bagajda yoktu. Bagajı kilitli tutmadığım için, ne zaman çalınmış olabileceklerini bilmiyorum.

Başka bir silâh bulabilmek için karanlıkta uzaklaşmaya cesâret edemedim. Garaja veyâ bahçeye gidemem. Genç kızı yalnız bırakmaya korkuyorum. Ayrıca, katille karanlıkta başa çıkamıyacağımı, onun benden atik davranacağını biliyorum. Gözlerim keskin olabilir, fakat onunkiler de iyi...

Oturduğum yerin arka tarafındaki, hole açılan kapı kilitli. Evin önündeki giriş kapısı da öyle.

Yatak odasının penceresini az önce kapadım. Mutfaktan dışarı açılan kapıyı da kapadıktan sonra arkasına tencere ve tabakları, yığdım. Açıldığı takdirde buradan duyarım.

Yazı masasının üzerindeki lâmba kâfi derecede aydınlık yapıyor. Evdeki diğer bütün lâmbalar sönük...

Telefonun zili aralıklı olarak, kendi kendine çalıyor. Halbuki, katilin telleri çoktan koparmış olduğundan eminim.

Mutfaktaki iskemlelerden birinin ayağını kırdım Şimdi kucağımda bir iskemle ayağı ile yazıyorum. Pek ağır değil, bir bıçak karşısında gülünç bir silâh. Fakat, insan avucunda bir şey tuttuğu zaman kendisini daha kuvvetli hissediyor.

Elbette, katil karanlığın içinden bana ateş edebilir. Bunu da hesaba kattım. Lâmbayı söndürüp tahtaları gıcırdayan bu evde, hiçbir şey göremeden, uyuyan bu kızı müdafaa etmeye çalışmalı mıyım? Hayır.

Tabancası olduğunu sanmıyorum. Ateşli silâhlar gürültü çıkarır. Kurşunun hangi tabancadan çıktığını, el ve bilekteki barut izine bakarak kimin ateş ettiğini polis gayet rahat anlayabiliyor.

Hayır, katil kendinden çok emin. Dâima sessizce iş görmeyi seviyor. Kullandığı silâhlar da sâhibini ele vermeyen cinsten. Bir taş parçası veyâ bir ekmek bıçağı.

Halbuki, bu ekmek bıçağını dün sabah Danbury'de kendisi satın almış olmalı. Öldürmeye karar verdiği bu genç kızdan pek uzakta olmamalıydı o vakit.

Şimdi lıerşeyi yazmış bulunuyorum.

Ve bu gecenin sonuna geldiğimi biliyorum. Netice karsımda!

Bir sürü fikir şimşek hızıyla kafanızdan geçebilir, bir anda herşeyi aydınlatabilirler. Sonra her şey yeniden karanlığa gömülür.

Bu fikirlerden sakınmak lâzım. Bu akşam, defâlarca aklımdan şöyle bir fikir geçti: İhtiyar, Adam Mac Comerou, geniş kulakları, küçük gözleri ve câniler hakkında o kadar şey bilen yaşlı bir beyni olan bu adam beni öldürmek istiyordu. Meselâ, Bataklık Yolu ağzında, arabamın yanında olduğumuz ânı düşünüyorum: Ona ingiliz anahtarını uzatmjştım, o da bana «İsterseniz, siz de kalsın. Belki lâzım olur.» cevabını vermişti. Uzakta bir baykuş ötüyordu. Çıngıraklı yılana fırlattığım manivelâyı aramak için birkaç adım atmıştım. Yılanın başına isâbet ettirdiğim demir çubuğu yerden alıp doğrulmak üzereydim. Arkama döndüğümde, Mac Comerou elinde bir taş

parçası ile başıma dikilmişti. Taşı yere atmadan önce bir an tereddüt ettiğini zanneder gibi oldum. Bu yüzden, onu evine getirirken kucağımdan manivelâyı ayırmamıştım.

Aynı şekilde, onu ilk defâ bahçesinde gördüğümde, neden bilmem, beni öldürmekten zevk duyacakmış gibi geldi bana. Daha başka durumlar da oldu. Bilhassa, talaş yığınları arasında ilerlediğimiz sırada, feneri sönmeden az önce de beni öldürmek istediğini sanmıştım.

Elbette ki, bu adam meşhur CÂNÎLERİN PSİKOPATOLOJİSİ kitabı yazarı büyük Adam Mac Comerou idi. Fakat, isterse dünyânın en büyük âlimi olsun, delirmiş olamaz mıydı? Bu kadar fevkalâde bir beyin nasıl ârıza yapabilirdi? Öte yandan, onun uzun zamandanberi burada oturduğunu, kitapları ve bahçesi arasında sâkin, sıhhatli ve tam bir filozofa yakışır şekilde yaşadığını bilmiyor muydum?

Evet, bu fikirler sizi aydınlatabilirler. Fakat, kör de edebilirler. Şimdi, mühim olan her şey önümde yazılı duruyor. Hiçbir noktayı ihmal etmeden kâğıda geçirmiş durumdayım. Bütün bunlardan çıkan netice şu: Başından

beri bu hâdisede bir tek kişi katil olabilir. O da İnis Saint Erme adındaki adam. Başkası olamaz.

Onunla Dexter arasındaki hayat sigortası meselesi daha başından beri bana şüpheli görünmüştü. Dexter kirli işlerde suç ortaklığı edecek tıynette bir adama benziyor. Pek zeki biri olmasa gerek. Saint-Erme onu keşfettiği zaman kafasında bir plân hazırlıyor. Bir sigorta şirketini dolandıracaklar. Saint-Erme, Dexter lehine kendini sigorta ettiriyor, sonra da ölmüş olduğu süsü vererek ortadan kayboluyor Dexter'e de sigorta primini cebe atmak kalıyor. Bu paranın yüzde on veyâ yirmisini Dexter'e vâdet miş olmalı.

Saint-Erme gözüne kestirdiği bir sigorta şirketine müracaat ediyor. İyi tanınmış, fakat ihtiyar biri tarafından idâre edilen bir şirket bu. Babamın kuzenlerinden Paul Riddle, şüpheci olmayan, tam onun aradığı cinsten bir adam...

Sigorta şirketinin yazıhânesinde genç, güzel ve utangaç bir kızla karşılaşıyor. Bu kızın ne akrâbası, ne de bir erkek arkadaşı olmadığını görüyor. Erkekler bunu hemen anlarlar. Kıza daha ilk günden kur yapıyor, onu yemeğe dâvet ediyor. Daha sonra, yaptığı plânlarda bu kızdan da istifâde edebileceğini anlıyor. Meselâ, şirket müdürü Paul Riddle'ı ikna etmekte kullanabilirdi.

Paul Riddle ile Miss Darrie arasında geçen konuşmayı gözümün önüne getirebiliyorum:

— Fakat, kim bu genç Saint-Erme, Miss Darrie? Bizde yirmibeş bin dolarlık bir hayat sigortası yaptırmak istiyor. Benimle konuşmasından anladığım kadarıyla, onunla tanışıyormuşsunuz.

— Doğrusunu isterseniz, onu pek iyi tanımıyorum, Mister Riddle. Zannedersem, babasının Oklahoma'da petrolden kazandığı servet, ölünce ona kalmış. Fakat, bundan bahsetmeyi pek sevmiyor. Borsa'da spekülâsyon yapıyormuş. Bu arada para getirecek her şeyle ilgileniyor.

Meselâ, Dexter adında bir garajcının buluşlarını değerlendirmek istiyor. Meselenin teknik teferruatını pek iyi anlayamadım ama, Dexter'in bâzı buluşlarını piyasaya sürebi lirse, milyonlarca dolar kazanacağını söylüyordu.

— Hımm.. Hakikaten bana da Mister Dexter ile olan münâsebetlerinden bahsetti. Zâten sigortayı da Mister

Dexter lehine yaptırmak istiyor. Böylece, her ihtimale karşı Dexter'in çalışmalarına devâm etmesini sağlayacakmış. Gerçi Dexter'in ticârî

referansları pek iyi değil ama, sigorta olacak olan o değil, Mister Saint-Erme. Onun hakkında biraz daha bilgi edinmekten memnun oldum.

Teşekkür ederim, Miss Darrie. Lâf aramızda, bu delikanlıya âşık mısınız?

— Oh, hayır, efendim! Bana hep takılıyorsunuz! Bir kere o benden çok yaşlı, şey., yâni otuzüç yaşında. Sâdece, bir iki defâ birlikte yemeğe çıktık...

Ve böylece, bu kız sâyesinde Oklahoma'lı bir milyonerin mirasçısı înis Saint-Erme hüviyetini sağlamlaştırıyor ve sigorta isteği kabul ediliyor. Şimdi geriye, bendini öldürmek ve primin Dexter'e ödenmesini sağlamak kalıyor.

Plânı hazır. Kendisini nasıl öldüreceğini biliyor. Dexter'in o gösterişli arabasıyla yola çıkacak. Yolda arabasına bir serseri alacak. Ne kadar pejmürde birini bulursa o kadar iyi. Yol boyunca etraftakilerin ikisini yan yana görmesini sağlayacak. Sonra, ücrâ bir köşede bu zavallıyı öldürecek, elbiselerini onunkilerle değiştirecekti. Akşam karanlığı basarken arabayı yolda çılgın gibi sürecek, geçtiği yerlerde panik yaratacaktı. Görenler direksiyonda kahkaha atan bir serserinin bulunduğuna yanında baygın gibi uzanmış, şapkası yüzünü örten, iyi giyimli biri olduğuna yemin edebilirlerdi.

Ertesi gün polis ufak bir kasabanın yakınında terkedilmiş, koltuklarında kan izi bulunan arabayı keşfedecekti. Arabanın içindeki evraklardan sâhibinin kim olduğunu anlamak zor olmayacaktı. Anlaştıkları şekilde, Dexter polise arabasını Saint-Erme'e ödünç verdiğini, bir daha da ondan haber alamadığını söyleyecekti.

Polis arabanın geçtiği yollarda bir tahkikat yapacaktı. Herkes direksiyonda çılgın bir serserinin bulunduğunu, yolu üzerinde rastladığı her şeyi ezdiğini söyleyecekti. Buradan, SantErme'in yolda arabasına bir serseriyi aldığı neticesine varmak zor değildi. Bu serserinin kim olduğunu ise tesbit etmelerine imkân yoktu. Serserileri kim arayıp sorardı ki? Ne bir akrabâsı, ne de bir dostu olabilirdi. Belki de bu zavallı şimdi herhangi bir uçurumun dibinde yatmaktaydı.

Saint-Erme'e gelince, onun da izi bulunamıyacak, muhtemelen öldürülmüş olacağı düşünülecekti. Aradan bir müddet geçtikten sonra, yine anlaştıkları üzere, Dexter bir nehirde uzun zaman kalmış, tanınmayan bir cesedi Saint-Erme olarak teşhis edecek, sigorta primine hak kazanacaktı.

Her şey plânlanmış ve her şey birbirini tutuyor... Oldukça zor bir oyun bu. Dexter'in rolü bir hayli nâzik. Çelimsiz, zavallı bir serseri bu oyunda

hayâtını kaybedecek, ama bundan daha zor oyunlar da muvaffak olmuştu. Bu bir cinâyet oyunuydu.

Zavallı **Parantez**! Seni yolun kenarında beklerken görebiliyorum. Kucağında tuttuğun kedi yavrusunun ölümü seni ne kadar üzmüş olmalı? Cadillac'lara binmeyi ne kadar da seviyordun!

Zavallı **Parantez**! Zavallı ihtiyar Doktor!

Fakat, bu oyunda kızın rolü ne?

Böyle güzel, genç ve mâsum bir kız bu oyunda ne arıyor? Katil, onun sâyesinde Sigorta şirketine dürüst bir adam olarak görünmeyi başardı. Niçin onu terketmiyor? Bu kızı sevmediği apaçık belli. Erkekleri tanımayan bu kız bile, onun kadınlarla pek alâkadar olmadığını anladı.

Aşk ve kadınlar bu adamı ilgilendirmiyor.

O halde niçin kızı bırakmıyor

Sebep ortada: Kız ona bankada ufak bir hesâbı olduğunu söylemişti, iki bin beşyüz dolar kadar bir parası var. Büyük annesinin evinin satışından kalmış. Sigorta şirketinden dolandıracağı paranın yanında lâfı bile edilemez. Fakat, katil bu parayı da cebe indirmenin kolay olacağım anlıyor. Çok kolay.

Bu parayı kızdan ödünç isteyemez, çünkü ona kendisini zengin bir adam olarak tanıttı. Bu rolü sonuna kadar oynaması lâzım. O zaman başka bir plân kuruyor: Genç kız hesâbmdan ufak bir para çekeceği sırada onunla berâber bankaya gidecek.

Genç kız bankada çek defterini doldururken önce tarih ve imzâsını atıyor, sonra da ne kadar çekebileceğini düşünüyor. Kızın her zaman böyle yaptığını biliyor. Kendi hesâbının da aynı bankada olduğunu söyleyerek birlikte bankaya gidiyor. Genç kız çekini yazarken, o da çek doldurma numarası yapıyor. Sonra, kız tarih ve imzâsını atıp, rakkam hânesini dolduracağı sırada, bir bahâne uydurarak kızın dikkatini başka bir yere çekiyor, elinden çekini alıyor, vezneye kendisi götürüyor.

Nasıl mı? Kıza, arabanın yanında şüpheli birini gördüğünü söylüyor. Ona arabayı gözetlemesini, her iki çeki kendisinin vezneye götürebileceğini söylüyor. Kız pencereden caddedeki arabayı gözlerken, o da yarım kalmış çeke 2500 Dolar yazıveriyor. Yâni Miss Darrie'nin bütün parası!..

Genç kızı tanıyan bir veznedarın bulunduğu gişeyi seçiyor. Veznedarın duraklaması üzerine, genç kızı tanıdığını göstermek maksadıyla uzaktan ona gülümsüyor. Veznedar, kızın bütün parasını çekmek istemesini başka

türlü mânâlandırıyor. Öyle ki, birazdan yanlarına geldiğinde, ona takılmaktan kendini alamıyor:

— Görüyorum ki yeni bir hayâta başlamak üzeresiniz, Miss Darrie. îyi bir karar verdiğiniz muhakkak. Tebrik ederim!

Saint-Erme'in cüreti o kadar fazlaydı ki, aldığı paradan bir elli doları da kıza vermiş, «Senin çekini yırttım. Senin paran artık geçmiyor!» diyebilmişti. Fakat, genç kız hakkında düşündükleri burada bitmiyordu. Bu kız, çok geçmeden aldatıldığını anlayacak ve plânlarını tehlikeye sokabilecekti. Buna müsaade edemezdi. İlk fırsatta onu da öldürüp cesedini ortadan kaldırmalıydı.

Annesiz, babasız ve arkadaşsız bir kızı kim arayıp sorar? Öldüğünden bile, kimsenin haberi olmayacaktı.

Sâdece, onu ücrâ bir köşeye götürmek gerekiyordu.

Şeytanî zekâsı buna da bir çâre buldu.

O gün, güzel bir öğle yemeği yemişlerdi. Birden, aklına gelmiş gibi: «Evlensek nasıl olur?

Hem de şimdi!..» diye bağırdı.

Bu teklifi, genç kıza hazırlıksız bir ânında yapmalı ve düşünmesi için zaman bırakmamalıydı.

Bunun hemen mümkün olmadığını bal gibi biliyordu.

Sanki dünyâlar kızın olmuştu. Başka türlü olmasına imkân var mıydı? Reddetmesi için SaintErme'in tiksindirici olması lâzımdı!

Hemen Evlendirme Bürosuna koştular. Orada, hemen evlenemiyeceklerini, üç gün beklemeleri gerektiğini öğrendikleri zaman, Saint-Erme kızın hevesinin sönmesine müsaade etmiyor:

— O halde, bir araba bulup Connecticut Eyâletine gidelim! Orada derhal evlenmemiz mümkün. Balayına çıkmış gibi oluruz!

Kız o gün için bunun imkânsız olduğunu söylediyse de, Saint-Erme onu ertesi gün yola çıkmaya râzı etti. Derhal, bir telefon kabininden Dexter'e telefon edip, arabasını ödünç istedi.

Tabiî ona genç kız hakkında tasarladığı şeyden bahsetmiyor. Sâdece, arabayı kızın adresine göndermesini ricâ ediyor.

Dexter ertesi sabah arabayı kıza gönderiyor. Miss Darrie de arabayla, Saint-Erme'i kaldığı otelden alıyor ve birlikte bankaya gidiyorlar. Orada Saint-Erme mâlûm komediyi oynayarak kızın parasını cebe indiriyor. Şimdi ver elini Connecticut!

Connecticut Eyâletinde Danbury şehrine geç vakit ulaşıyorlar. Bunun böyle olmasını kendisi plânladı. Orada da hemen evlenmelerinin imkânsız olduğunu öğreniyorlar. «Öyle mi?.. O halde Vermont'a gideriz! Geri dönmemiz çok yazık olur, değil mi sevgilim?»

Ve biraz düşünür gibi yapan Saint-Erme ilâve ediyor:

— Şimdi hatırladım! Vermont'da babamın arkadaşlarından John R. Buchanan'ın köşkü var.

İhtiyar John bizi misâfir etmekten memnun kalacaktır. Böylece, otellerde alay mevzuu olmaktan kurtuluruz. Yanımıza da yiyecek alır, yolda piknik yaparız!

Kurnaz adam. Başlangıçta kıza Vermont'a gidelim demiş olsaydı, çok uzak olduğunu düşünerek kız reddedecekti. O halde onu, derece derece Vermont'a götürmeliydi. Önce Connecticut'a, oradan Vermont'a. Daha doğrusu bu ıssız ormandaki gölün kıyısına... Karanlık sularında, taş bağlı bir cesedin ebediyen kalabileceği bu göle..

Bu kızı öldürmeyi nasıl düşünebilirdi? Böylesine güzel ve mâsum bir çocuğa nasıl kıyacaktı.

Bir insan bu kadar gaddar olabilir miydi? Hangi ana bu canavarı karnında taşımıştı?

Yoksa daha önce de başka kızlara kıymış mıydı? Zirâ Miss Darrie'ye verdiği yüzük parmağına bol geliyordu.

Kimbilir?

Danbury'de piknik için lüzumlu yiyecek ve çatal, kaşık satın aldılar. Ekmek bıçağını da...

Sonra yola çıktılar. Yolun sonunda ölüm vardı.

Şehirden çıktıktan az sonra, yolun kenarında bekleyen küçük adamı gördüler. Saint-Erme o zamana kadar sâdece kızı öldürmeyi plânlamıştı. Kendisini öldürme numarasını daha sonra tatbik edecekti. Fakat, bu çelimsiz, gülünç kıyâfetli serseriyi gördüğü zaman, bir daha ele geçmeyecek bir fırsat yakaladığını anladı. Bir taşla iki kuş vuracaktı. Bir taşla mı? Hayır, bir bıçakla.

Zavallı küçük adam! Zavallı ihtiyar Doktor! Kibar tavırları, tatlı sesi, bir kedi yavrusunun ölümüne dayanamayan yufka yüreği ve lâtincesiyle, nereden geliyordu? Hakikaten doktor muydu? Bunu kim bize söyleyebilir? Tahsil, bir adamın serseri hayâta düşmesine mâni midir?

Gölün kenarında durdular. Önce, kızı öldürmek için göle doğru götürdü. Küçük adamı arabada bıraktı. Onunla daha sonra meşgul olacaktı.

Gölün kenarında, kızı öldürebileceği irilikte bir taş parçası yakaladı. Tam o sırada kızın çığlığı yükseldi:

— Hayır!

Saint-Erme, bir an için kızın, hakikî maksadını anlamış olduğunu sandı. Fakat, tepedeki bir kayanın üzerinde duran adamı görünce rahat bir nefes aldı. Küçük adam bir şeylerden şüphelenmiş olacaktı, peşlerinden gelmişti. Aslında bu zavallı katilin maksadını anlamıştı.

Bu adam artık tehlikeli bir şâhit olmuştu. Onu da ortadan kaldırması şarttı. Kızı gölün kenarında bırakarak, küçük adamın peşinden koştu. Nihâyet arabanın yanında onu yakaladı ve orada öldürdü. Genç kız, küçük adamın çığlığını işittiği zaman arabadan bir hayli uzaktaydı.

Saint-Erme hiç vakit kaybetmeden elbiselerini ölününki lerle değiştiriyor. Bundan böyle, canlı olarak sâdece, eski ceketi, kenarları kesik şapkasıyla bir serseri görecekler. Ölü ise fötr şapkalı, şık giyinmiş biri. Ölünün bol elbiseleri ona uyuyordu. Şapka biraz büyük geliyordu ama, yüzünü kapatmak için şarttı. **Parantez**'i arabanın ön tarafına yerleştirip, fötr şapkasını yüzüne kapadı.

Bu değiş tokuş yarım dakikadan fazla zaman almadı. Sonra, genç kızın hesâbını görmek üzere, göl kenarına geri döndü. Fakat, kız elinde bir bıçakla gelen bu adamın maksadını anlamış ve saklanmıştı.

Karanlığın çökmekte olduğu ormanda, katil ikinci kurbanım arıyor. O zamana kadar takındığı kibarlık maskesini atarak küfürler ediyor, bağırıp çağırıyor. Genç kızın beyaz ceketini yerde buluyor. Oradan pek uzakta olmayan kız, saklandığı yerden, kalbi çarparak olanları seyrediyor.

Sesinden, bu adamın Saint-Erme olduğunu anlayamıyor.. Onu hiç küfür ederken görmemişti.

Bu adamın, Saint Erme'i taklit etmeye çalışan serseri olduğunu zannediyor. Belki de, elbiseleriyle birlikte, sesinde de bir değişiklik olmuştu. Kimbilir?

Her ne ise, genç kız katili tanıyamıyor. Zâten gözleri miyop... Kendisini arayan bu adamın **Parantez** olduğunu zannediyor. Başka bir ihtimali düşünecek durumda değil.

Fakat, zaman ilerliyor. Katil daha fazla zaman kay bedemez. Onu araba ile yolda dehşet saçarken görmeleri lâzım. Gece olursa kimse bir şey göremez. Bu yüzden kızı aramaktan vazgeçiyor.

Şimdi, hazırladığı plânla meşgul olması lâzım. Şâyet, kız tekrar ortaya çıkar, kendisini öldürmek istediğini iddia ederse, saçmaladığını herkese

kabul ettirebilirdi. Zâten, birazdan kendisi de **ölmüş** olacaktı. Bundan kimsenin şüphesi olmayacaktı.

Çılgın bir otomobil yola fırlıyor. Kulakları sağır eden bir siren düdüğü, direksiyonda kahkahalarla gülen bir canavar, onun yanında koltuğa yığılmış, iyi giyimli bir adam. Ezilen bir köpek, çiğnenen tablolar... ve Mac Comerou'nun evinden biraz ötede, yolun üzerinde bir adam.

Arabayı üzerine sürerek onu da eziyor. O sırada şapkası uçuyor, fakat aldırmadan yoluna devâm ediyor. Maksadı, oradan yetmiş seksen kilometre ötede bir şehir kenarında arabayı bırakmak ve cesedi saklamak. Arabanın hemen bulunması lâzım. Fakat, cesede gelince, polisin biraz daha sabretmesi gerekiyor.

İşte o zaman, bir yanlışlık yaparak Bataklık Yolu'na dalıyor. Halbuki bu yol bir tarafa çıkmıyor. Herhalde, bu civarın yabancısı olmalı.

Hazırladığı plân suya düştü. Şimdi o civarda Saint Erme'in cesedinin bulunması şart. Yoksa, onun öldüğüne kimseyi inandıramaz. Şu halde, Saint-Erme yerine geçebilecek bir cesede ihtiyâcı var.

Böyle birini buldu ve öldürdü. Bu adam John Flail veyâ **Parantez** değil. Başka biri. Öyle bir adamki, bilinmeyen bir sebepten sağ elini kesmek zorunda kaldı...

Parantez'in cesedini ne yaptı?

Bataklıkta bulduğumuz, yüzü gözü parçalanmış bu cesedi nereden buldu?

Ve şimdi kendisi nerede bulunuyor?

Nihayet Bataklık Yolu'nun girişinde duran ben, nasıl oldu da onun geçtiğini göremedim?

Basit: Çünki yanımdan geçmedi de ondan! Bu yola sapmadan az önce John Flail'i ezip şapkayı oraya atmasının sebebi, **Parantez**'in oradan geçtiğini ve bu cinâyeti onun işlediğini sanmamızı istemesidir. Sonra ortadan kayboluyor. Şâyet yoluna devâm etseydi, yol ağzında durduğumu elbette görecekti.

Kim bu Oklahoma'lı înis Saint-Erme? Uzun boylu, siyah saçlı, siyah gözlü, esmer, şık giyinmiş bir adam. Fakat, bu neyi ifâde eder? Yazın herkes esmer görünür. Her dört kişiden birinin saçları siyahtır. Elbiseler bir şey ifâde etmez. Boyunun uzunluğuna gelince, bu akşam bir sürü uzun boylu adam gördüm. Ben ve Rosenblatt kısa boyluyuz ama, Stone veyâ Quelch uzun boylu sayılırlar.

Gelelim gözlerine. Onu görenler siyah gözlü olduğunu söylüyorlar. Aslında, siyah göz diye bir şey yoktur. Koyu kahverengi gözlere siyah deriz. Ayrıca, bu adam iyi görmüyor. Sık sık ayağı takılıyormuş.

Siyah gözlü olması imkânsız... Ancak...

Ancak, göz içine takılan siyah camlardan kullanıyorsa.

Belki de bu camları çıkardığında, gözleri mükemmel görüyor.

Yerine geçirmek istediği bu cesedin yüzünü gözünü, benim ameliyat âletlerimle parçalarken çok beceriksiz davranmıştı. Bir operatör bunu yapmış olmakla doğrusu övünmezdi. Anatomi bilgisi olan ihtiyar Mac Comerou bile daha iyisini yapardı. Araba tâmircisi olmadığım halde, bir doktor olarak ben, arabamın motörünü tâmir etmekte doğrusu ustaca davranmıştım. Fakat o, bir araba tâmircisi olarak...

Tanrım! Bu son cümleyi yazmak nereden aklıma geldi?..

Onun bir araba tâmircisi olduğunu da nereden çıkardım?

Mutfaktaki telefon kendi kendine çalıyor. Arabanın sâhibi garajci Dexter'i düşünüyorum.

A.M. Dexter, «gece ve gündüz hizmetinizde», 14. sokak. Buradan kilometrelerce uzakta, New-York'da. Bu eve ilk defâ geldiğimde Mac Comerou onu telefonla aradı ve cevap aldı. Şu halde niçin kafamı onunla yoruyorum?

A. M. Dexter ve İnis Saint-Erme...

Bu iki adamı kim, ne zaman yanyana gördü?

Miss Darrie, o sabah garaja uğradığında Dexter'i görmedi. Uzun boylu, dazlak kafalı biri olduğunu Saint-Erme'den öğrendi.

Halbuki, Quelch'in dediği gibi, herkes bir peruka satın alabilir, berberleri bile yanıltabilirdi.

O halde çekinmeden yazıyorum: Saint-Erme ve Dexter aynı şahıstır!

A. M. Dexter. Bu A ve M harfleri neyi temsil ediyor?

Farzedelimki, şimdi yerimden kalkıp mutfaktaki telefonun başına gideyim ve santraldan, New-York'daki Dexter'in numarasını bağlamasını isteyeyim. «Allo, orası 28350 mi?»

Ve telefondan «Ben Dexter.» cevabı geldiğini farze delim. O zaman «Ben Profesör Mac Comerou. Sizi Whipple ville'den arıyorum.» desem. Karşımdaki ses de bana «Ne istediniz, profesör?» cevabını verse.

Bütün bunları yaparken, önümdeki masanın üzerinde duran cep saatime ve rehbere baksam...

Fakat, karşımdaki «Ben Dexter.» dediği zaman, iki sâniye susup ona «Times Meydanında arpa yetişiyor mu?» veyâ «Lây lây lây!» desem ne olurdu?

Ya, buna rağmen o, «Ne istediniz, profesör?» diye cevap verseydi?..

Ya, bu telefonla, yandaki odada bulunan teyp aleti arasında bir bağlantı varsa? Her kim bu evi ararsa, teyp otomatik olarak çalışmaya başlıyor ve «Ben Profesör Mac Comerou! Beni rahatsız etmeyin! Çalıştığım bir sırada rahatsız edilmekten hiç hoşlanmam! Anlaşıldı mı?» diye cevap veriyorsa?

Şimdi bu denemeyi yapamam, çünki katil telleri kopardı.

Fakat, A.M. Dexter'in tam adı Adam Mac Comerou Dexter olamaz mı?

O zaman, profesörün dosyasında bulduğum kâğıt parçasını hatırlıyorum. Bütün gece elimin altında durdu. Onu çıkarıp, ihtiyar Mac Comerou'nun itinâlı yazısını tekrar okuyorum: **A... İyi bir âileden, iyi terbiye görmüş, kafasını kullanabilen birisi. 45 yaşında hâlâ servet yapamamış olması ve para hırsı onu, amcasını öldürerek, servetini ele geçirme yoluna itiyor.**

Rastladığı câni tiplerini not etmeyi âdet edinmiş olan ihtiyar profesör, hangi «A» dan bahsediyordu. Burada bahsedilen amca kendisi olamaz mıydı? «A» dediği adam da kendisi gibi

«Adam» adını taşıyan bir yeğeni olmalıydı.

Ayrıca, masanın üzerinde duran bloknotta şunlar yazılıydı: **Öğle yemeğinden sonra Barnaby and Barnaby'ye telefon etmeli (Tel. No. 96400) John Flail'e, evi ve garajı boyadıktan sonra, kuyuyu temizlemesini ve çitleri budamasını söylemeli.**

Bakkaldan alınacaklar : Şeker, kibrit, patates, portakal, jambon, çilek, ekmek.

Öğle yemeğinden sonra telefon... Hangi öğle yemeği? Ne kadar zaman önce? Mayıs ayında buraya geldiğinde yanında yeğeni de vardı. Berâberinde getirdiği yeğeninin kendisini öldüreceğini anlamıştı. Noteri Barnaby'ye telefon ederek, belki de vasiyetnâmesini değiştirmeyi düşünüyordu.

Postacı Quelch o zaman arabada battaniyeye sarılı yaşlı birinin oturmakta olduğunu söylemişti. İhtiyar adam arabada dururken, yeğeni postahâneye gitmiş ve kendisini Profesör Mac Comerou olarak tanıtmıştı! Mektuplarının eve getirilmesini istemiyordu. Profesör'ün mektup kutusunun anahtarını bulamamış olacaktı, kutuya atılan mektupları alamıyacağının bilinmesini istemiyordu.

John Flail evi ve garajı boyamıştı. Herhalde kuyuyu da temizlemiş olmalıydı. Fakat, çitlerin budanmadığını ben de görmüştüm. Demekki, John Flail bu işi yapmak için emir almamıştı.

Kendisini John'a Profesör Mac Comerou olarak tanıtan yeğen bunu istemiyordu.

Böylece, İhtiyar Mac Comerou kendisinin yerini almış olan yeğeninin yanında, her an öldürüleceğini bilerek yaşıyordu. Kimse onun imdâdına yetişemezdi. John Flail de, bir zamanlar bütün âilesini doğramış olan Harry Rid der'in hayaletinden korktuğu için eve girmekten kaçınıyor olmalıydı. İhtiyar profesör, ölümünün yakın olduğunu bildiği için, evde tehlikeli âlet olarak ne varsa saklamıştı. Şimdi benim burada silâhsız olduğumu bilse, bu yaptığı na pişman olurdu. Fakat, o artık yaşamıyor. Zavallı ihtiyar Mac Comerou!

Unistaire marangozhânedeki talaş yığınları arasında onun cesedini bulduğu zaman hakikati anlamış olmalıydı. Bulduğu ceset orada aylarca kalmış, dazlak kafalı ihtiyar profesörün cesediydi! Bu yüzden onun da ölmesi lâzımdı. Nitekim, az sonra karanlıkta Unistaire'i öldürüyor ve talaş yığınını devirerek profesörün cesedinin bulunmasına mâni oluyordu.

Masanın üzerinde duran bloknotta yazılı olanlar bile bana hakikati gösterebilirdi. Zirâ, yapılması gerekli şeyleri yazdığı bu kâğıt parçası, ihtiyar profesörün bu masanın başına en son ne zaman oturduğunu gösteriyordu.

«... çilek, ekmek...» Ağustos ayında çileği nerede bulacaktı?..

Ya mutfaktaki o dağınıklık?

New-York'dan buraya döndüğünde, tekrar profesörün hüviyeti altında yaşamaya başlayacaktı. Fakat, gelirken bir takım erzak getirmeliydi. Bu yüzden Danbury'de bir sürü yiyecek satın aldı.

Bu yiyecekler mutfak kapısının yanına bırakılmıştı. Arabamı tâmir etmek için dışarı çıktığımızda, kesekâğı dımn yanından geçerken eğilip, içinden bir muz almıştım. O zaman başım o kadar ağrıyordu ki, bu yiyeceklerin oraya ne zaman gelmiş olabileceğini düşünmemiştim.

Mac Comerou'nun yazısını ve imzâsını taklit edemiyordu. Bu yüzden, Quelch noterden gelen çeki ona vermek istediği zaman bunu reddetti. Quelch'in defterini imzâla mak istemiyordu.

Akşama doğru onun evine geldiğimde, yoldan geldiğimi ve hiçbir şey görmediğimi söylediğimde onu şaşırtmıştım. Çünki, John Flail'i

öldürdükten sonra, arabanın Mac Comerou'nun evinden DAHA ÖTEYE gittiğini göstermek için cesedi yolun üzerinde bırakmıştı.

John Flail'in yolun kenarındaki çukura sürüklenecek gücü bulduğunu bilmiyordu!

Öte yandan, John Flail bu evde çalıştığı günlerde, bir ara evin içine girerek, içerde kapalı tutulan ihtiyar adamı görmüş olabilirdi. Bu yüzden de ölmesi lâzım geliyordu.

Fakat hayır! Hendekte cesedini bulduğumuz adam John Flail olamazdı. Bir saat kadar önce onu, Bataklık Yolu'nda ilerlerken görmüştüm. Dexter'in arabasıyla ezdiği adam John Flail değil, kardeşi Pete Flail olmalıydı.

Diğer adıyla iki Parmak Pete...

Dexter hatâsını çabuk anladı. Fakat yanında ben vardım.

— Ona dokunmayın, doktor!

Dokunsam ne mi olacaktı? Cesedin sağ elinde iki parmağı olduğunu görecektim!

Kurnaz adam hemen plânını değiştirdi. Hendekte duran bu ceset Saint-Erme'in cesedi olabilirdi. Sağ eli hâriç, Saint-Erme'e benzetebilirdik. John Flail'in cesedi işine gelmiyordu.

Çünki, John daha yaşlıydı ve kasabada onu tanıyanlar çıkabilirdi.

Ona vedâ edip arabamla oradan ayrıldığım zaman polise haber vereceğini ısrarla söylemişti.

Hakikaten öyle yaptı ve polisin Pete Flail'i aramak üzere oraya iki memur gönderdiğini öğrenince, derhal garajdan arabasını çıkarıp Bataklık Yolu'nda bulunan John Flail'in evine koştu.

John evinde bir şeyler yemekte olmalıydı. Bir taşla onu orada öldürüyor ve cesedi arabasına atarak, yolun kenarındaki hendeğe getiriyor. Hendekteki Peter'in cesedine Saint-Erme'in elbiselerini giydirdikten sonra yüzünü parçalıyor ve sağ elini kesiyor.

Maksadı, katilin bu yolu tâkip ederek Stony Falls'a kadar gittiği intibâını vermekti. Bunda muvaffak olduğunu sanıyordu. Flail'i öldürmüş, **Parantez**'in giydiği şapkayı oraya bırakmış ve arabayı Mac Comerou'nun evine getirerek garaja kapatmıştı. Garajın önüne de Mac Comerou'nun lâstiği patlak arabasını çekmişti. Uygun bir zamanda Cadillac'ı ıssız bir yere bırakacaktı. Şimdilik garajın içinde durabilirdi.

Flail'i öldürdükten sonra yoluna devâm etmiş olsaydı, yolun az ilerde kapalı olduğunu görecekti. Zirâ, yolun ağzında ârızalı arabamla duruyordum.

Eve dönüp bahçede çalışmaya koyuluyor. Tam o sırada ben bahçeye giriyor ve ona bir saatten beri yolun başında beklemekte olduğumu söylüyorum. O zaman anlı yorki, katil **Parantez** ile kurbanı Saint-Erme'in Stony Falls'a kadar gitmiş olması artık imkânsızlaşıyor. O halde, benimle karşılaşmadan önce Bataklık Yolu'na sapmış olamazlar mı? Hayır, buna da imkân yok. Ben yolun başında bekliyorum. O tarafa gitmiş olmaları da imkânsız.

Garajın içinde sakladığı Cadillac'ı ve küçük adamın cesedini Stony Falls'a götürebilseydi, benim yalancı olduğumu iddia edebilirdi. Fakat, buna zamanı yoktu. Yapabileceği tek şey, arabayı Bataklık Yolu'na götürmek, böylece işin içinden çıkabilmeyi ümit etmekti.

Başından beri gözümün önünde duran ve göremediğim bir şey daha var: Mac Comerou'nun meşhur CANİLERİN PSİKOPATOLOJİSİ kitabı. Gri cilt kapağı, «Kız kardeşim Eva'ya..» diye başlayan ithaf yazısı ile 1280 sa hifelik bu kitap. Hatırladığım kadariyle, bahsettiği câni tipleri arasında, «E.D.» rümuzunda, tehlikeli derecede deli bir kadından bahsetmiyor muydu? Çok iyi tanıdığı belli olan bu kadın Eva Mac Comerou Dexter olamaz mıydı? Zamanım kalırsa bu kitabı yeniden okuyacağım.

Yâhut da, onun yanında duran diğer kitap... BAHÇE ÇİÇEKLERİ ELKİTABI... Bahçede elinde küreğiyle gördüğüm bu iblis, lâle ektiğini iddia ediyordu. Çıkarıp bu kitaba baksam, Ağustos ayında lâle ekilip ekilmediğini anlayabilirdim.

Veyâ rafta duran diğer bir kitap. MEŞHUR AMERİKALILAR ANSİKLOPEDİSİ. Belki, Dexter bunu düşünmüş, o sahifeyi yırtmış olabilirdi. Fakat, herşeyi yerinde duruyor. Okuyorum: MAC COMEROU, Adam Dwight: Psikolog. Doğum yeri, Olion (Missouri). Doğum tarihi, 7

Haziran 1892. Tahsili...

1892!.. Bahçede onu gördüğümde, en azından altmış beş yaşında olması gerektiğini kabul ettiğim halde, kırk beş yaşından fazla göstermediğini düşünmüştüm.

Fakat, gördüğüm bu adaleli vücut, sekseniki yaşında da olamazdı!..

Ya teninin rengi? Bütün yaz bahçe ile uğraştığını söylediği halde niçin derisi beyaz kalmıştı?

Ya masanın üzerinde, başından beri duran bu gazete? Danbury'de çıkan bir akşam gazetesi bu. Halbuki Quelch Danbury gazetelerinin sabah postasıyla geldiğini söylemişti. Bu gazeteyi ne ben, ne Rosenblatt ve ne de Stone getirmiş değildik. Elinor'a rastladığım zaman onun da elleri boştu.

Halbuki bu gazete Danbury'den yeni gelmişti. Bu gazete, Saint-Erme'in bu eve girdiğini bana söylemeliydi. Danbury'den gelen tek kişi o idi.

Her şey hakikati görmeme yardım edebilirdi. Her şey bunu haykırıyordu bana.

O halde, yazıyorum:

KATİL A. M. DEXTER'DİR. İNİS SAİNT-ERME ONUN TAKMA ADIDIR. AYRICA, AMCASI ADAM MAC COMEROU'YU DA ÖLDÜREREK ONUN YERİNİ ALDI. GERÇEK

PROFESÖRÜN CESEDİ TALAŞ YIĞINININ ALTINDA BULUNUYOR. DEXTER'İN

KAÇMASINA MÂNİ OLUN!

RİDDLE

Bu kâğıt parçasını sümenin altına sakladığım sırada, içinde, titrek bir elin yazdığı başka bir kâğıt parçası buldum:

Şu anda, yeğenim Adam M. Dexter beni öldürmeye hazırlanıyor. Sonumun yaklaştığını anlıyorum. Ayak seslerini işitiyorum.

Adam Mac Comerou

Demekki, o da biliyordu!.. İhtiyar profesör de katilin korkunç maksadını anlamıştı. Fakat, bütün bilgisi onu öldürülmekten kurtaramadı.

O da, şimdi benim oturmakta olduğum bu masada oturuyordu. Bu kâğıt parçasını yazdıktan sonra sümenin altına saklamış, belki birinin onu bulacağını ümit etmişti. Fakat, şimdiye kadar kimse bu imdat işâretini görememişti.

Şimdi ise...

Hayır, şimdi de bu kızı öldürmesine izin vermiyece ğim! Bu kızın saçının bir teline bile dokunamamalı! Arka tarafımda bulunduğunu biliyorum. Kütüphânenin camlarından akseden hayâlini görüyorum. Bana baktığını belli etmek istemiyor. Geniş kulaklarını ve dişsiz ağzını görüyorum. Ve bıçağını...

Zannedersem, karanlık yatak odasında bir müddetten beri bekliyordu. Stone'un, çağrım üzerine gelmeyişinden yirmi dakika sonra onu aramak için yatak odasına girdiğimde, katil de orada olmalıydı. Başka türlü olmasına imkân yok. Çünki, pencereyi kapamıştım.

Yatak odasının bir köşesinde perde ile gizlenmiş, elbiselerin bulunduğu bir bölme vardı.

Herhalde, oraya saklanmıştı. Veyâ kapının arkasına... Orada olduğunu görememiş, fakat hissetmiştim. Pencereyi kapamak için odaya girdiğimde, arkadan saldırıya uğramamak için sağımı ve solumu gözetliyordum. Perde ile örtülü bu bölmeyi açıp, askıdaki elbiseleri teker teker silkeleyemezdim. Zirâ, bıçağı ile orada beklediğinden emindim.

Niçin o zaman bana saldırmadı? Bilmiyorum. Belki de, ayağına kadar geleceğimi ümit ediyordu. Üstelik, bir tehlikeye karşı kendimi müdafaa etmek üzere tetikte duruyordum. Bu şartlar altında, beklemenin doğru olacağını düşünmüş olmalı.

Sonra, odadan çıkıp, kapıyı arkamdan kapamıştım. Eğer içerdeyse, dışarı çıkmak istediğinde kapının menteşelerinin gıcırdayacağını düşünmüştüm. Fakat o mekanis yenlik yapmıştı. Odada küçük bir yağ şişesi vardı. Menteşeler gıcırdamadı.

Kâğıdımın üzerine düşen gölgesini hissediyor ve kü tüphânenin camından da onu görüyordum. Geniş kulakları, donuk gözleri ve dişsiz bir ağzı vardı..

Yapacağını bu odada yapmasını istemiyordum. Genç kız uyanabilirdi. Onu da, ekmek bıçağı ile susturmak zorunda kalırdı.

Öte yandan, onun da bu odada öldürmek istemiyece ğini anlıyordum. Yazı masasının ve halının kana bulanmasını istemiyordu. Bunun dışarda, bahçede olmasını tercih ederdi. Bahçedeki bir sarı gül fidanının yanında beni de öldürüp, **Parantez**'in yanına gömebilmesi zor olmazdı. O

zaman ben de yok olurdum.

Bu işin dışarda, karanlıkta olmasını tercih ediyorum. O da öyle. Bu hususta anlaşmıştık!

Kalemimi bırakıp gerindim ve esnedim. Acıkmış olduğumu anladım. Koltuğu geri itip ayağa kalktım. Kucağım daki iskemle ayağı kayarak halının üzerine düştü. Yazı masasını dolanarak mutfağa girdim. Bahçeye çıkan kapının arkasına yığdığım tencereleri bir tarafa alarak kapıyı açtım. Bir müddet kapının önünde durdum.

Şeytan yakınımdaydı. Hafif bir mırıltı duydum:

— Arkanızdayım!

Gülümsedim. Çünki, bu bana bahçesine ilk defâ gelişimi hatırlatmıştı. Zavallı **Parantez**'i gömdüğü yerde toprağı düzeltmekle meşguldü. Ona yavaş ve tatlı bir sesle «Affedersiniz, bir bilgi isteyecektim..» demiştim. Sesim o kadar **Parantez**'inkini andırıyordu ki, gerçekten işittiğinden emin değildi, hayal gördüğünü sanıyordu. Yâ hut da, bu sesin toprağın altından geldiğini sanıyordu. O zaman, ona nerede olduğumu bildirmek için, şimdi onun kullandığı bu sözü söylemiştim:

— Arkanızdayım!

Yavaşça arkaya döndüm. Kendimi gayet soğukkanlı hissediyordum. İnsan arkadan vurulmaktansa, önden vurulmayı tercih eder. Onun yüzünü göreceğim için sâkin dim.

Cesâret, Riddle! Karşında duran ölümün yüzüne ba kabilmelisin!

Alaycı bir sesle güldü:

— Maskemi düşürmek istiyordunuz, değil mi? Zâten, herşeyi başından beri siz anladınız! Bu eve ilk girdiğinizde anladınız! İhtiyar Mac Comerou'nun bu uğursuz kedisi size hakikati hemen gösterdi! Bu evde onu besleyecek kimsenin bulunmadığını, boynundaki çıngıraklı kolye yüzünden de bir fâre bile yakalayamıyacağını anladınız.

— Belki...

O aynı sesle devâm etti:

— Sizin de, o tatlı sesinizin de Allah belâsını versin! O gözleri kanlı, lâtince şiirler okuyan iğrenç serserinin sesi de öyleydi! Bahçede sesinizi duyunca niçin ürktüğümü anlamıştınız! Onun sesini sâdece kızın ve Saint-

Erme'in duymuş olduğunu biliyordunuz. Ancak ikisi, bu sesi tanıyabilirlerdi! Bana «Arkanızdayım!» dediğiniz zaman Saint-Erme'in karşısında olduğunuzu biliyordunuz! Bir metre toprağın altında sandığım bir adamın sesini duyunca çıldıracaktım. Bana yaptığınızı, cehennem azâbı bile size ödetemez! Başından beri herşeyi biliyordunuz! Ben bile, size belki on kere hakikati söyledim!

— Belki.. Belki başından beri herşeyi anlamıştım. Evet, bana her şeyi siz söylediniz. Bütün hareketleriniz, bütün sözleriniz hakikatin nerede olduğunu âdetâ haykırıyordu. Evet, meselenin düğüm noktasının siz olduğunuzu anlamıştım. Oltamı rastgele attım, fakat boşa çıkmadı. Bu çıngıraklı yılan gibi, otların arasına sinip bekleyebilirdiniz. Fakat, kafanızı kaldırıp bakmak istediniz. Sizi başınızdan vurdum, Dexter! Çıngıraklı bir yılandan farklı değildiniz. Evet, Dexter, biliyordum! Biliyordum!

— Mâmafih, bu bildiğinizi kimseye anlatamıyacaksı nız! Oyunumu çok iyi plânladım.

Sizden daha zeki ve kuvvetliyim! Bana mâni olamıyacaksınız!

Bıçağı gırtlağıma dayamıştı. Önümüzde, bahçeye inen bir kaç basamak vardı. Kollarımı havaya kaldırtarak, beni arka arka merdivenleri inmeye zorladı. Basamakları birer birer indim.

Sarı güllerin, toprağın ve gecenin kokusunu duyuyordum. Ayağım toprağa bastı. Topraktan gelmiştim şimdi de oraya dönüyordum.

Fakat, ecelim henüz gelmemişti. Onu mahveden şeyin, üç saat kadar önce buradan çıkarken almış olduğum muzun kabuğu olduğunu düşündükçe gülümsüyorum. Muzun kabuğunu oraya atmış, birlikte arabamı görmek için yola koyulmuştuk.

Belki de, bu olmasa bile onu yine yenebilirdim. Bataklık Yolu'nun ağzında, yerden manivelâyı almak için eğildiğimde, arkamda elinde koca bir taşla duruyordu. Daha üç defâ, beni öldürmek için fırsat yakalamıştı. Her seferinde korktu. Maskesini düşürdüğümü biliyor, oyunu kaybettiğini anlıyordu. Fakat, üçüncü adımımda, sağ ayağımın altına rastlayan bu muz kabuğu olmasa, belki de bıçağıyla ağır şekilde yaralanabilirdim.

Arkamı dönmüş geriliyordum. Ayağımın altında muz kabuğunu hissettim. Ayağımı onun üzerine biraz daha kuvvetli basarak kendimi yana attım. Düşerken de sol ayağımı havaya savurdum. Suratına isâbet etti.

Yere düştüğümde bir takla atarak ondan uzaklaştım. Fakat, ters bir yere gelmiştim.

Yanıbaşımda **Parantez**'in mezarı vardı. Üç metre kadar ötemde de, birkaç saat önce kullanmış olduğu kürek...

Bıçağını pantolonunun kemerine sıkıştırdı ve küreği yerden aldı. Küreğin uzun sapı, bana daha kolay ve daha kuvvetlice vurmasını sağlıyordu. İki eliyle küreği havaya kaldırıp indirdi.

Geriye sıçramaya çalıştığım sırada, küreğin keskin yeri ayak bileğime isâbet etti.

Müthiş bir acı duydum. Eğer küreğini yeniden kaldırmasaydı, kaçmaya çalışacaktım. Zirâ, bıçağından kurtulmanın ve onu genç kızdan uzaklaştırmanın tek yolu buydu. Bağırarak ormanın içine kaçabilir, onu bu evden uzak laştırabilirdim. Zavallı **Parantez**, yiğit küçük adam da böyle yapmamış mıydı? Kayıp Nişanlı Gölü kenarında katili arabanın yanına çekerek, kızın kurtulmasını sağlamıştı.

Fakat, bacağım kaçmama imkân vermiyordu. Kapana kısılmıştım. Ayakta duruyor, fakat bir adım atamıyordum. Yeniden vurmak için küreği kaldırdığı zaman, can havliyle küreğe sarılmaya muvaffak oldum. İkimiz de bu küreğin ölmek veyâ yaşamak olduğunu anlamış, göğüs gö ğüse çırpmıyorduk.

Ya ben, ya o. Birimiz ölecektik. O beni öldürebilirse kurtulmuş olacaktı. Çünki, benden başka kimse ondan şüphelenmiyordu. Yeniden ortaya çıkabilir, talaş yığınlarının orada benim ve Unistaire'in, hayal görmüş olduğumuzu iddiâ edebilirdi. O zaman, aramalara son verilir, her şey kapanmış olurdu. Ben de burada, **Parantez**'in yanına gömülmüş olacaktım. Benim ve **Parantez**'in aynı şahıs olduğumuzu herkese kabul ettirebilirdi. Hattâ, aynı mezarı paylaşacaktık.

Elleri kuvvetliydi. Fakat, benimkiler de, bir operatörün elleri nasıl olmalı ise öyle kuvvetliydi. Geniş omuzları, adaleli kolları vardı. Gerçi, uzun boyuyla avantajlıydı, fakat ben de çeviktim kuvvetli reflekslere sâhiptim. O kırkbeş yaşında, ben ise yirmiyedi yaşındaydım.

Yaşamak için mücâdele ettiğim seneler, onun yaşayabileceğinden fazlaydı. Hem de daha fazla ve daha hayırlı işler içindi.

Bu kürek için mücâdele ediyorduk. Oldukça kuvvetliydi. Yüzünden akan teri, sıkılmış dişlerini ve gözlerindeki korkunç bakışı asla unutamıyacağım. Artık gözlerim kararıyordu.

Ayağımdaki ağrı dayanılmaz olmuştu. Evet, kuvvetliydi. Fakat, ben ondan onsekiz yaş küçüktüm ve insanın adale ve kemiklerinin yapısını iyi

biliyordum. Yavaş yavaş, onu küreği bırakmaya mecbur ettim. Sonunda elleri gevşedi. Kürek benimdi!

O zaman, bıçağını benim bulunduğum tarafa doğru savurdu. Aynı anda da, kürek kafatasının üzerine iniyordu.

Evet, onu kürekle öldürdüm. Beklemeye tahammülüm yoktu, işini bitirmeliydim. Ayağım çok fenâ acıyordu. Yeniden vurdum. Sanki, kollarıma hâkim değildim. Biliyo rum, üçüncü bir darbe lüzumlu değildi, fakat ayağımın ağrısı dayanılmaz olmuştu.

Ömrüm boyunca, sarı güllerin ve bahçe toprağının kokusunu duyduğum zaman, ayağımın ağrıyacağını biliyorum.

Komiser Rosenblatt bana bir püro ikram etti. Aldım. Bir polis memuru, insana her zaman bir püro ikram etmez. Bana sorarsanız, içerde uyumaya devâm eden Miss Darrie'nin vereceği başka bir mükâfatı tercih ederdim.

Lâtin şâiri Catulle, ebedî uykuda uyuyan insanların uzun gecesinden bahseden şiirinin sonunda «Da mi mille basia, deinde centum!» der. Lâtinceme pek itimâdım yok, bunu Elinor'a, uyanınca sorarım. Herhalde şöyle olmalı: «Bana bin tâne öpücük ver, sonra bir yüz tâne daha!»

Bakalım, göreceğiz.

Rosenblatt bir püro da Stone'a ikrâm etti. Kendi ayağımdan önce bu zavallıyı tedâvi etmek zorunda kaldım. Sol kulağının arka tarafından ağır bir yara almıştı. Normal yapıda bir insanı öldürebilecek bir yara. Onu, pencerenin altında yatarken bulduk. Bir yatağın üzerine taşıdığımızda kendine geldi ve küfretmeye başladı. Başına bir taşla vurulmuştu ama, püroyu tüttürecek dermanı vardı.

Evet, katil camı tıkırdatarak onu uyandırmışıtı. Stone, marangozhânede Mac Comerou'nun cesedinin Unistaire tarafından bulunduğunu bilmiyordu. Pencereye gittiğinde karşısında profesör Mac Comerou'yu gördü. Karşısındaki adamın Dexter olduğunu, hakiki profesörün cesedinin bulunduğunu nereden bilecekti?

Dexter ona, komiser Rosenblatt'ın, Unistaire'in evine gitmesini istediğini söyledi. Oradan, New-York polisine telefon ederek, Saint-Erme'in kaldığı otelden parmak izlerini almalarını söyleyecekti. Bütün bunlardan Miss Darrie'nin haberi olmamalıydı. Yarı uyanık bir halde olan Stone burada şüpheli bir taraf göremiyordu. Pencereden bahçeye atladı. Daha ayağı yere değmeden Dexter onu bayılttı. Stone ondan sonrasını hatırlamıyordu.

Dexter, hiç vakit kaybetmeden John Flail'in evine giden keçi yolundan bataklığa doğru koştu.

Yolda, Rosenblatt'i evden uzaklaştırmak için bir çığlık attı ve Quelch'in sesini taklit ederek «Ben Quelch! İmdat! Onu yakaladım! Yardıma gelin!» diye bağırdı. Sonra da, bir köşeye gizlenip, Rosenblatt'ın geçmesini bekledi. Artık, rahatça yatak odasının penceresinden girebilir ve dikkatimi gevşettiğim bir ânı bekleyebilirdi.

Rosenblatt, kendi dediğine göre, bu çığlığı Quelch'in attığına asla inanmamış... Çünki, ölecek olsa bile bu adam «Ben, Quelch.» demez, muhakkak «Ben, Mister Quelch» diye bağırırdı.

Bu yüzden, Rosenblatt katile gitmekte olduğunu biliyordu. Bunun **Parantez** veyâ SaintErme'den hangisi olduğuna henüz karar verememişti ama, yakında öğreneceğini hissediyordu.

Bununla berâber, katilin kendisini evden uzaklaştırmak için bağırdığını bilmiyordu. Daha çok, bataklığı aramakta olan adamları şaşırtmak istediğini sanıyordu. Stone'un evde, genç kızı korumakta olduğunu düşünerek, dışarda kalmakta bir tehlike görmedi. Böyle yapmakla hatâ işlediğini kabul ediyordu.

Katil Stone'u bir taşla bayılttı. Bana karşı kürek kullandı. İkiparmak Pete'i arabasıyla ezdi ve kardeşi John'u bir taşla öldürdü. İhtiyar **Parantez**'i boğazını sıkarak öldürdü, fakat daha sonra yolda ve arabanın içinde kan izleri bırakmak için bıçağı kullandı. Kısacası, Danbury'de satın aldığı ekmek bıçağını sâdece bir defâ kullandı: Talaş yığınları arasında bir ceset bulan Unistaire'e karşı.

Rosenblatt sözüne devâm etti:

— Dexter'in kurduğu plân pek de fenâ sayılmazdı. Bu şehre gelir gelmez kendisini herkese Profesör Mac Comerou olarak tanıttı. Devamlı bu evde kaldığını kolayca is bat edebilecekti.

Evet, John Flail durumu anlayabilirdi ama bu ihtimal çok zayıftı. Kimse Cadillac arabanın bahçedeki garajın içinde saklanmış olacağını düşünemezdik Çünki, daha ilerde başka birini ezmişti. Kısacası, her şey yolundaydı. Miss Darrie'nin parasına sâhip olmuştu. Kızı öldürmeye muvaffak olamamıştı, günün birinde kız bankadaki hesâbında hiç para kalmadığını öğrenince Saint Erme'in bir dolandırıcı olduğunu anlayacaktı. Fakat, Dexter bu Saint-Erme ile yakın ahbap olmadıklarını devamlı söylediği için rahatını bozamazlardı. Sigorta parasına gelince, ceset olmasaydı bile, parayı alacağını tahmin ediyorum. Yine de, İki Parmak

Pete'in karşısına çıkması, onun için bir mûcize oldu. İnsan ölünce bir cesedi olmasını tercih eder.

Söze karıştım:

— Yaşamak güzel şey. Bu akşam bir çok defâ ruhumun bedenimden ayrı gezdiğine inanacak gibi oldum. Bataklık Yolu'nun ağzından kımıldamadığımı ve hiçbir araba görmediğimi biliyordum. Size başka bir şey söyleyemezdim. Özür dilerim, komiserim, bu davranışım işinizi bir hayli zorlaştırdı.

Gülümseyerek cevap verdi:

— Fakat size inanmıştım. Daha doğrusu, bir şeyler bildiğinizi hissetmiştim. Bunun ne olduğunu anlayamıyor dum. Niçin? Çünki, o kadar basitti ki, gözümüzün önünde olduğu halde göremiyorduk. Tıpkı, cebinizde bulunan kartvizitin üzerinde yazılı ismin katil olduğu gibi...

— Kartvizit mi? Hangi karttan bahsediyorsunuz?

— İşte şu..

Bana bir karton parçası uzattı ve izah etti:

— Siz marangozhâne civarında aramalara katılmışken, ben de arabada bırakmış olduğunuz ceketinizin ceplerini karıştırdım. Bu kart cebinizdeydi. Okuyun, üzerinde katilin adı ve adresi yazılıydı!

Kartviziti inceledim. Bu kart bana, merhum John R. Buchanan'ın kâhyalığını yapan kadın tarafından verilmişti. Ona, oğlunun New-York'da bir garajcıya sattığı arabayı götürüp teslim etmeyi vâdetmiştim. Kartı okumadan, içinde ücretim olan zarfla birlikte cebime atmıştım. Kartta şunlar yazılıydı:

Dexter Garajı

Gece gündüz hizmetinizde

14.Sokak, 614, New-York City,

Tel. 28530

Eski araba alınır ve satılır, direksiyon dersleri verilir.

Sâhibi : A. M. Dexter.

Kâhya kadın, kurşun kalemle garaj sâhibinin adını bir ok işâreti ile göstermiş ve altına şunu yazmıştı: **Arayacağınız adam budur.**

Hiçbir şey demeden kartı Rosenblatt'a geri verdim. Aklıma, Harvard Üniversite'sinde tanıdığım bir hocamız geldi. Bu adam kendisine «Profesör» diye hitap edilmesine çok kızardı.

Şöyle derdi: «Profesör diye, panayırlarda sihirbazlık yapan, atları terbiye eden veyâ size kayak yapmasını öğreten birine denir.» İhtiyar Mac

Comerou da, meşhur bir eserin yazarı, gerçek bir bilgin olmasına rağmen «Profesör» ünvanını kullanmıyacak kadar mütevâziydi. Mektup kutusu üzerinde yalnız ismi bulunuyordu. Kitabının kapağına da «profesör» unvanını yazdırmamıştı.

Meşhur Amerikalılar Ansiklopedisinde bile sâdece psikolog diye anılıyordu.

Şimdi, bu eşsiz adam ölmüş, hârika beyni de durmuştu. Bahçede onun katili ile ilk karşılaşışımda hiçbir şeyin farkına varmamıştım. Dexter bana kendisini «Profesör Mac Comerou» olarak tanıtmıştı.

Elbette profesördü. Direksiyon dersleri vermiyor muydu?..

Ben de ona, bir garajcı tanıyıp tanımadığını sormuştum!

Rosenblatt ayağa kalktı, bir telefon bulabilmek için dışarı çıkacaktı. Çenemle ona yatak odasını işâret ettim:

— Uyandığı zaman ona ne diyeceksiniz?

— Ne demeli?

— Hiçbir şey. Ona bütün bunların bir kâbus, kötü bir rüyâ olduğunu, asla hakikat olmadığını söyleyin.

Ve Rosenblatt sözümü bağladı: «Doğrusu da bu değil mi?»

Böylesi bu genç kız için de, benim için de daha uygun olurdu. Bir adam onun hayâtına girdi ve çıkıp gitti. Benim ayağıma da bir kürek düştü. Hepsi bu kadar.

Yine de, ömrüm boyunca sarı güllerin ve bahçe toprağının kokusunu duyduğum zaman ayağımın ağrıyacağını biliyorum.

İKİNCİ KİTAP

KÜÇÜKLERİNİZ İÇİN...

Yazan

Enid BLYTON

Çeviren
Ayten GÖLETLİ

AYI İLE ÖRDEK

Tüylü bir ayı ile kauçuktan yapılmış bir ördek oyuncakçı mağazasının yüksek raflarında uzun zamandır kalmaktan sıkılıyorlardı. Bir senedir burada idiler. Tahmin edersiniz, bu arada iki yılbaşı geçmişti. Ve onları oradan kurtaracak kimse çıkmamıştı.

Ayı ile Ördek kendilerini çok bahtsız hissediyorlardı. Hiç bir çocuk onları satın almak istememişti. Üzerlerine örtülen örtüyü zaman zaman kalın bir toz tabakası kaplıyordu. Örtü temizlenmek için kaldırıldığı zaman biraz ışık görebiliyorlardı. Oyuncakçı da satılacaklarından ümidini kestiği için onları ortaya çıkarmaya lüzum görmüyordu. Ayı ve Ördek bir kız veya bir oğlan çocuk tarafından sevilebilme ümidini kaybetmişlerdi.

Bu aksilik, oyuncak fabrikasının yaptığı hatâ yüzünden meydana gelmişti. Ayı ve Ördek de kendi cinslerinin çıkardığı sesi çıkarmıyorlardı. Her seferinde karnına bastırılınca **Ayı** (kuan, kuan) diye **Ördek** gibi, bağırıyor, **Ördek i**se sıkıştırıldığı zaman **Ayı** gibi homurdanarak (Gru, gru) diye kuvvetli bir ses çıkarıyordu. Bu çok şaşırtıcı bir şeydi.

Bu yüzden satıcı onları müşterilerine gösterse bile hiç kimse satmalmak istemiyordu. O da sonunda sıkıntıdan kurtulmak için satmaktan vaz geçiyor ve onları rafların en yüksek yerine koyuyordu.

Bir gün, **Mariette** isminde sarışın bir kız, annesi ile mağazadan içeri girdi. Kız bugün tam yedi yaşına basmıştı. Büyük Annesi ona doğum günü hediyesi olarak oyuncak alması için para vermişti. Etrâfı araştıran gözlerini bir aralık yukarıya kaldırdı. Temizlenmek için örtüleri kaldırılan Ayı ile Ördek oradan bu güzel kıza bakıyorlardı.

Kız yüksek raftakileri gösterdi:

— Ben bu Ayıyı ve Ördeği istiyorum, onları tercih ederim.

Satıcı, bir merdivene çıkıp onlara uzandı. Ayı ile Ördek çok memnun olmuşlardı.

Mariette sordu:

— Bağırıyorlar mı?

— Ah! işte, bunu biraz tuhaf bulacaksınız, fakat üzülerek söyliyeyim ki, Ayı bir ördek gibi bağırıyor, Ördek ise ayı gibi homurdanıyor. Bu bir fabrika yanlışlığıdır, tâmir etmek ise imkânsız...

Küçük kız Ayının karnına bastı. Ayı ona (kuan, kuan) diye cevap verdi. Sonra Ördeği sıktı, o da (gru, gru) diye öttü.

Mariette haykırdı:

— Ne yazık! Bir ayı ördek gibi kuan, kuan, ördek de ayı gibi gru, gru diye ses veriyor. Bunu sevmedim.

Ayı ile Ördek neredeyse ağlıyacaklardı. Küçük kız. yeniden onlara baktı. Onlara acıdığı için o da üzgündü.

— Onlar tam benim istediğim gibi, en çok istediğim Ayı ve Ördek... Eğer başka mağazada bulamazsam tekrar buraya gelir onları alırım.

— Nasıl isterseniz!.

Satıcı onları etajerin üzerine bıraktı. Ayı ile Ördek annesi ile elele mağazadan çıkan çocuğa bakıyorlardı. O sırada çok üzgündüler, eğer küçük sarışın kızla berâber olsalardı çok sevinçli olacaklardı.

O gece Ayı kesin bir karar aldı:

— Kuan, kuan, dedi Ördeğe, Dâimâ burada kalamayız satılmamız için bir şeyler yapmamız lâzım.

Cevap verdi Ördek.

— Gru, gru! Bunu ben de çok istiyorum, fakat ne yapmalıyız.

Ayı biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Kuan, kuan, eğer **Bonavis Anneyi** görmüş olsaydık.

— Kimdir?

— Tepenin en üstünde oturan ihtiyar bir hanım, o çok şeyler biliyor. Pek çok insanlar güç durumda kaldıkları zaman akıl sormaya ona giderler.

Ördek bağırdı:

— Gru, gru! Çok cesâretli olmamız icâbettiğini biliyor musun?

— Kuan, kuan!

Ördek, etajerden aşağıya atlıyan Ayının peşine takıldı. İkisi de açık olan pencereden çıktılar, merdiveni da yıyarak aşağıya atladılar. Kendilerini yolda buldular. Ördek sallanarak yürürken hızlı gidemiyordu. Onlara Bonavis anneye gidebilmeleri için uzun zaman lâzımdı. Bir müddet sonra oraya ulaştılar. Küçük ev nihâyet karşılarında duruyordu. Bütün pencereleri aydınlıktı..

Ördek soluğu kesilerek bağırdı:

— Bu akşam burada bir bayram olduğu söyleniyordu! Çok şansımız var.

Bonavis anne bir kaç arkadaşını yemeğe çağırmıştı. Ayı ve Ördek dâvetli değillerdi. Onun için misâfirler gidene kadar bir yerde beklemeleri lâzımdı. Bir çitin arkasında saklanarak misâfirlerin gitmesini beklemeye başladılar.

Sonunda, teşekkürler vedâlaşmalar başladı, tekrar kapı kapandığı zaman, gizlendikleri yerden çıkıp bir pencereye yaklaştılar ve Bonavis

annenin yalnız olduğuna iyice emin olmak için içeriyi tetkik ettiler. Bonavis anne bir sandalyenin üzerine oturmuş iki eliyle alnını tutuyor ve inliyordu:

— Ay.. Ay... Başım... Yatmadan önce yıkanacak bir sürü bulaşık var...

Bonavis annenin bu hâline acıyan Ayı ile Ördek, kendi zorluklarını unutmuşlar ona yardım etmeyi düşünüyorlardı. Kapıyı vurup cevap beklemeden içeriye girdiler.

Ayı terbiyeli terbiyeli konuştu:

— Biz hepsini yapacağız, siz üzülmeyiniz! Ördek size yardım edecek, bir bardak ıhlamur ve ısınmanız için sıcak su hazırlayacak... Ben masayı toplayıp, bulaşıkları yıkayarak, mutfağı ve yemek odasını süpüreceğim.

Şaşkına dönmüş olan Bonavis anne söyleyecek söz bulamıyordu. Sonunda onları tanıdı:

— Siz oyuncak mağazasından geliyorsunuz. Niçin buraya kadar çıkmak zahmetine girdiniz?

Ayı cevap verdi:

— Bu çok mühim değil! Yapacağımız fazla yorgunluk verici bir şey de değil siz hemen yatar mısınız? Bütün işleri biz yapacağız.

Ördek beğendiğini gösteren bir sevimlilikle homurdandı:

— Gru, gru!

Bonavis anne için bu büyük bir sürprizdi.

— Kuan, kuan, diye atıldı Ayı.

Oyuncakların yanlış ses çıkarmaları daha büyük bir sürpriz oldu. Fakat ona arkadaşı oyuncakçı Ördek gibi öten bir Ayı ile Ayı gibi homurdanan bir Örnek'ten bahsetmişti. Ne iyi!...

Onlar gözlerinin önünde idiler ve ona yardım etmek istiyorlardı. Açlık susuzluk çeken yorgun teyzelerine bakmak ve onun işlerini yapmak için gelmişlerdi.

Ayı onun yatak odasında yatmasına yardım ediyor. Ördek ise ona bir ıhlamur yaparak ayaklarına koyması için sıcak su hazırlıyordu. Sonra yatağını düzelterek yorganını çekip ışığını söndürdüler ve onu dinlenmeye bıraktılar. Kendi üzüntülerini ona anlatmak? Oh!.. Hayır. Şimdi olmazdı.

Ayı hemen işe koyuldu. Masayı ortadan kaldırıp, yıkanacak bulaşıkları mutfakta tekneye yığmaya başladı. Bütün işlerini tertemiz yapıyordu. Bulaşıklar yıkanıp, etraf süpürüldükten sonra kalan pastaları bir kutunun içerisine yerleştirdi. Kendi karnı da çok acıkmıştı fakat yarım bir bisküi bile yiyemezdi, çünkü o nâmuslu bir ayı idi. Onları yemek için asla

dokunmuyordu, kendi malı olmadığı için bunlardan yiyemezdi. Ördek odadan çıkana kadar o çalışmasını tamamladı.

Ördeğe yavaşça seslendi:

— O., hemen hemen uyumuş gidiyor muyuz?

İçerden Bonavis Anne'nin sesi geldi:

— Daha uyumuyorum. Gitmeden önce mutfaktaki dolabı açınız, orada iki kutu hap bulacaksınız. Ayı sen bir sarı hap, Ördek sen de bir mâvi hap al... Bana bir akşam yardım ettiğiniz için pişman olmıyacaksınız.

Ayı şaşkın ve sevinçli konuştu:

— Teşekkür ederiz!

Bonavis annenin verdiği yutacakları bu büyülü haplarla kusursuz birer ördek ve ayı olacaklarını biliyorlardı. Ve nasıl olacaklarını, çok merâk ediyorlardı.

Ayı bir sarı, Ördek de bir mâvi hap yutarak masanın çekmecesini itina ile kapattılar. İkisi birden Bonavis anneye seslendiler:

— İyi geceler!

Sonra oradan ayrıldılar.

Uzun ve yorucu bir yürüyüşten sonra mağazaya vardılar. Merdivenle tırmanıp, kendi yerlerine çekilerek biraz sonra uykuya daldılar.

Ertesi sabah kapının zili onları uykudan sıçrayarak uyandırdı. Güneş dalgalanarak pencereden içeri giriyordu.

Evvelki gün gelen sarışın kız mağazanın ortasında idi ve eli ile onları gösteriyordu:

— Bu Ayı ve Ördeği tekrar görmek istiyorum. Onlardan iyisini başka yerlerde bulamadım, diğerleri ya çok büyük...

Satıcı merdiveni dayıyarak çıkıp iki oyuncağı uzattı:

— Ne yazık ki Ördek Ayı, Ayı ise ördek gibi ses çıkarıyor!

Mariette, Ördeği eline alarak sıkıştırdı. Hepsini büyük bir şaşkınlığa uğratan güzel bir (kuan, kuan) sesi çıktı. Bu Ördeğin kendisi için de çok güzel bir sürprizdi. Çünki hayâtında ilk defâ böyle tatlı bir ses çıkarıyordu, kulaklarına inanamadı.

Sonra küçük kız Ayının karnının üzerine bastırdı. Ayı da bir ayı sesi çıkararak (gru, gru) diye homurdandı. Bu nasıl olurdu herkes şaşırmıştı. Hepsinden çok da Ayı ile Ördek sevinçli idiler.

Sonunda kendi seslerine kavuşmuşlardı.

Küçük kız bağırdı:

— Ne hoş, ne güzel!

Sonra satıcıya döndü:

— Dün bunları tam tersi idi. Siz mi bunları düzelttiniz?

Şaşkınlıktan oyuncakçının dili tutulmuştu:

— Ha... Hayır! Onları siz gittikten sonra kendi ellerimle yerlerine koydum, raftan bir yere ayrılmadılar, nasıl olduğunu ben de çok merâk ediyorum.

Mariette yine karınlarına bastı:

Ayı homurdandı:

— Gru, gru!

Ördek cevap verdi:

— Kuan, kuan!

İkisi de sevinçten uçuyorlardı. Bonavis Anne o hapları aldırmakla onlara ne büyük iyilik etmişti.

Küçük kız oyuncakçıya döndü:

— Ben onları alıyorum. Bunların hiç bir kusuru yok. Tam benim istediğim gibi. Bu Ayının güzel gözleri var, kürkü de çok güzel, bu Ördek ise çok maskara, onları çok seveceğim.

Bu sözler Ördek ve Ayıyı çok memnun etti. Onlar da bu zarif Marietti hemen sevmişlerdi.

Satıcı Onları ipekten bir kâğıda sararak bir kutunun içine koyup kurdele ile bağladı, ikisi de okadar memundular ki, Ayı Ördeği bacaklarının arasında sıkıştırıyor, Ördek (kuan, kuan) diye bağırıyor, Ve bir (Gru, gru) sesi ona karşılık vériyordu.

Küçük kız güldü:

— işitiyor musunuz? Onlar benimle gelecekleri için çok seviniyorlar...

Sevinçle mağazadan paketi ile birlikte çıktı.

Ayı ile Ördek Mariett'in dolabında yerlerini aldılar. Onlar her günün bir kısmını Bebek Angel'in pembe beşiğinde geçiriyorlar. Ne zaman küçük kız onlarla oynasa (gru, gru) ve (kuan, kuan) sesleri yükselir. Oralardan her geçen onların neş'e içinde oynayıp bağırıştıklarını işitir.

PASTA ŞEHRİ

Bir zamanlar **Nikola** adında çok obur bir çocuk vardı. Bütün pastaları severse de çikolatalı pastaları ve şekerle meli turtaları ötekilerden üstün tutardı. Annesi ne zaman pasta hazırlayıp masanın üzerine yerleştirerek, şurup yapsa o sevinç çığlıkları atarak zıplardı.

Tabağına aldığı pastayı çabuk bitirip bir yenisini almak için bütün oburluğu ile yer, hemen diğer parçayı almak için masaya yaklaşırdı.

Annesi seslenirdi:

— Daha yavaş ye Nikola!

Fakat o annesini hiç bir zaman dinlemezdi. Saat dörtte çikolatalı pasta görürse daha çok oburlaşır, kız kardeşi ve küçük arkadaşları bir parça yiyene kadar o yağ ve reçel sürülmüş bir dilim ekmekle, iki parça pastayı bitirirdi. Arkadaşları ise Nikola'ya kızarak onların haklarını da yediğini söylerlerdi.

— Bu doğru değil, Nikola, sen obursun! Her zaman payından çok yiyorsun.

Bir gün öğleyin eve gelen Nikola annesinin pasta yapmak için tatlı hazırladığını görerek hemen tatlının yanına yaklaşıp ondan iki parça yedi. Sonra daha istedi. Fakat annesi kalan tatlıyı dolaba kaldırdı. Ablası bugün öğle yemeğine gelmeyeceği için ona da kalmasını istiyordu.

Nikola o kadar çok yediği halde tatlıya doyamamıştı.

Annesi yıkadığı çamaşırları asmak üzere bahçeye çıkınca Nikola dolaba yaklaşarak kapısını açtı. Tatlıya baktı. Orada bütün parlaklığı ile duruyordu. Nikola ise onu yememek için çok gayret sarfediyordu. Sonunda dayanamadı... Biraz sonra tabak boştu!

Ne kötü bir şey! Değil mi? Pastayı bitirmişti ama çok kötü bir şey yaptığını da biliyordu.

Şimdi annesine ne diyecekti? Kardeşi Ginette'e ne diyecekti. Ablası da pastayı onun kadar severdi. Ona bağıracak ve kulaklarını çekecekti. Belki de onu döverdi. Çünki çok kızacaktı.

Nikola bunları düşünerek bahçeye çıktı. Koşarak bahçeyi geçti, çiti aşarak gidip kırda oturdu.

— Bu durumda eve dönemem. Eğer gidersem orada dayak ve azar var. Tabii cezâlandırılacağım.

Böyle düşünerek derin derin içini çekiyordu. Bu sırada yoldan geçen bir küçük adam ona bakarak durdu. Bu boyu Nikola kadar fakat yüzünden yaşlı olduğu anlaşılan küçük bir adamdı.

Nikola'ya yaklaşarak sordu:

— Neyin var?

— Eve dönmek istemiyorum, azarlanmaktan korkuyorum.

Küçük adam üzüldü:

— Zavallı çocuk!

Küçük adamın ayaklarına kadar uzayan sakalı ve Ni kola'nın şimdiye kadar kimse de görmediği kadar parlak gözleri, Nikola'yı büyülemişti. Gözlerini adamdan ayıramıyordu.

— Peki, neden evine dönmek istemiyorsun? Başka yere de gidemezsin.

Nikola cevap verdi:

— Hayır! Oturabilecek bir yer arıyorum. Veya istediğim kadar çok pasta, çukulata, tatlı yiyebileceğim bir yere gitmek istiyorum.

— Ah! Ah! Ah! dedi, küçük adam. Ben senin dileğini yerine getirebilirim. İstersen benimle gel. Ben seni PASTA ŞEHRİ'ne kadar götüreyim. Korkma yorulmazsın çok uzak değildir.

Nikola kendi kendine soruyordu. İyi işitmiş miydi?.... Pasta Şehri! Böyle bir şey olabilir miydi? Bir sıçrayışta kalktı.

— Geliyorum! Pasta, turta istendiği kadar yenilebilir mi? Hiç kimse karışmaz mı?.

Küçük Adam cevap verdi:

— Evet! İstediğin kadar... Orada Pasta, turta, çikolata ile beslenilir. Pasta şehrinde benim bir yeğenimin evi var.. O evde kalabilirsin, o da bundan çok memnun olacaktır.

Nikola, küçük obur, bir defâ daha söyletmedi. Hemen yerinden kalkıp gitmeye hazırlandı.

Evde bıraktığı annesini, iki saate kadar mektepte bulunması gerektiğini unutmuştu. Küçük adamın peşinden gitti.

Tarlayı, tarlanın etrâfını çeviren parmaklığı da geçerek ormana girdiler. Ormanda bir müddet yürüdükten sonra uzaktan ağaçsız bir yerin ortasında parlayan PASTA ŞEHRİ göründü. Nikola çivilenmiş gibi yerinde kaldı, şimdiye kadar böyle bir şey görmemişti.

Kremalı pastadan evler!. Çikolata ile örtülmüş damlar...

Nikola haykırdı:

— Ne zevkli ne güzel! Bu dere, nedir böyle? Fakat içinde akan su değil, krema!....

Küçük Adam haber verdi...

— İşte yeğenimin evine geldik!

Nikola ile Küçük Adam, doğum günü pastasına benzeyen pastadan bir eve girdiler.

— **Gurmandine, Gurmandine!** Orada mısın? Bak sana cana yakın bir misâfir getiriyorum.

Gurmandine cevap verdi:

— Hoş geldi.

Küçük adama çok benzeyen, onun gibi küçük, sakallı biri idi bu. Çikolata kokuyordu. Zâten bütün şehir çikolata kokuyordu. Bu kokuyu duydukça Nikola'nm oburluğu daha çok artıyor ve onlardan doyasıya yemek için sabırsızlanıyordu.

Küçük Adam Nikola'ya yol gösterdi...

— Gir gir Nikola! Ümit ederim ki memnun kalacaksın. Burada kendine istediğin kadar ziyafet çekebilirsin.

Nikola'nın ağzı sulanmıştı:

— Sâhi mi? Öğlende çok yiyememiştim. Bir parça turta da bana yeterdi.

Gurmandine cevap verdi:

— Bu kolay!

Mutfağa gidip elinde güzel bir tabak içine yerleştirilmiş bir turta ile geri döndü.

— İstediğin kadar al, ben istemiyorum.

İnanılmaz bir şey, Nikola bütün turtayı çabucacık bitirdi. Tabağı boş gören Gurmandine, güldü. Sonra sordu:

— Fırında daha var, ister misin?

Nikola istemeye niyetlendi, fakat bir lokma daha yiyecek durumda değildi. Üzülerek istemediğini başını yukarı kaldırarak bildirdi:

— Benim uykum var!

Gurmandine onu birinci katta bir odaya götürdü. Nikola hemen uykuya daldı. Biraz sonra kendi adının çağırıldığını duyarak uyanıp kalktı. Uykulu gözlerle nerede olduğunu, niçin çağırıldığını anlamaya çalışırken olanları hatırladı ve bir sıçrayışta yataktan kalktı. Aşağıdan çörek kokuları geliyordu. Birden çok sevindi. Koşarak merdivenlerden aşağıya indi.

Gurmandine masanın üzerine fırından çıkan tabakları yerleştiriyordu. Nikolaya döndü:

— Günaydın! Şimdi yemek saatidir. Pastalar da fırından henüz çıktı.

Nikola acele ile yerine yerleşti. Gurmandine, çikolata ile kaplı pasta ile yuvarlak ve kare biçiminde çikolatalı bisküileri getirdi.

Nikola büyük bir sevinçle bağırdı:

— Ah.. Yağ reçel sürülmüş ekmek değil bu.

Gurmandine cevap verdi:

— Elbette değil... Gatodan istediğin kadar al ben aç değilim.

Nikola, bu kadar güzel pasta varken onun karnım tok demesini acayip buldu. Ne kadar iyi hepsini o yiyecek yedikten sonra, çok şişman olacaktı. Bütün bisküileri, gatoyu zevkle acele acele yedi. Ama daha sonra gelen pastanın bir kısmını yiyemiyecek kadar doymuştu.

Yiyememesine çok üzülmekle berâber devâm edemedi. Çünki hakikaten çok doymuştu. Biraz gezerse acıkacağını düşünerek şehirde tur atmaya çıktı.

Bütün mağazalarda, şekerlemeli turta, pasta ve çikolata satılıyordu. Başka hiç bir şey yoktu.

Nikola biraz daha gezdikten sonra vitrinleri çok basit bulmaya başladı. Düşününüz ki bir tek oyuncak bile yoktu. Etrafına biraz daha bakındıktan sonra acıkmaya başladığını hissetti. Güzel tatlı şeyler yedikten sonra saatler ne çabuk geçmişti.

Eve geldiği zaman güzel pastaları hazır buldu. Öğle yemeğinde de böyle nefis pastalar yemişti. Bu güzel şeylerden iki kere yemek fırsatını bulmuş oluyordu. Sonra odasına gidip uyumaya koyuldu.

Ertesi sabah yine sevinçle aynı kahvaltının kokusunu aldı. Güzel kremalı sütlü kahve de vardı. Yağlı kızarmış ekmek, çörek olsa diye düşünerek yemek odasına koştu. Fakat masada kremalı pasta vardı. Nikola'nın içinden geçenleri anlamış olan Gurmandine ona döndü:

— Benim pastamdan memnun değil misin? Hiç de memnun görünmüyorsun. Halbuki pastam çok güzeldir. Başka şey hazırlıyacak zamanım yoktu. Çikolatalı gato yapamadım, onun için bu pastayı yemen lâzım...

Fakat Nikola yemek istemiyordu. O şimdi kızarmış bir dilim ekmeğin hasretini çekiyordu.

Kızan Gurmandine bir tabak pasta alıp Nikola'nın başına attı. Pasta küçük çocuğun burnunun üzerinden akarak yüzünde dağıldı. Gurmandine çocuğu pasta yağmuruna tutuyordu. Nikola ağlı yarak bir kenara büzüldü. Çok üzgündü. Bağırarak annesini çağırıyordu.

Koşarak evden çıktı. Şehri baştan başa geçti. Ormanda bütün hızı ile koşuyor ve annesini çağırıyordu. Çiti atladı. Tarlayı geçti. Sonunda evinin bahçesine geldiği zaman ter içinde kalmıştı. Kendini mutfaktan içeri attı. Annesi krem şokola yapıyordu. Onun boynuna atıldı:

— Anne, Anne!. Anneciğim sen beni nerede diye arıyor muydun, ben yokum diye üzülüyor muydun?

— Yo hayır Nikola! Yalnız biraz acele et. Saat ikiye çeyrek var, yoksa mektebe geç kalacaksın.

Nikola anladı ki PASTA ŞEHRÎ'nde yirmi dört saat bizim dünyâmızdaki bir saat kadarmış.

Ne iyi... Fakat Pasta şehrine gitmeden önce yaptığı oburluğu annesine söylemesi lâzımdı:

— Anneciğim! Özür dilerim. Affedersin. Büfenin içine koyduğun kremalı pastayı ben yedim.

— Bu çok fenâ Nikola!. Ama bu seferlik suçunu affediyorum. Çünki suçunu kendiliğinden söyledin. Ginette'e söylemiyeceğim. Oburluk çok fenâ bir şey... Bir daha yapmamalısın. Oburluk hem sağlığa aykırı, hem de kötü bir alışkanlıktır.

— Bir daha asla oburluk yapmıyacağım anneciğim!

Annesi inanmadı:

— Bu akşam çikolatalı turtayı dağıtacağım zaman yine oburca yemek isteyeceğinden korkuyorum. Nikola!

Fakat o akşam bir sürpriz oldu. Nikola kremadan bir damla bile istemedi. Çünki krema ona PASTA ŞEHRÎ'nde geçirdiği kötü zamanı hatırlatıyordu. Kremalı pastadan da almadı ve ondan sonra ne zaman masanın üzerinde kremalı pasta görse kaldırmak için annesinden izin istedi.

Annesi şaşırmıştı. Nikola'nın oburluktan nasıl kurtulduğunu bir türlü anlıyamıyordu. Fakat Nikola bunu gayet iyi biliyordu.

SEVGİLİ
KÜÇÜKLER!

Bu hikâyeleri beyendiniz mi?
Beyendinizse bize yazın. Size böyle hikâyelerle dolu kitaplar çıkaralım.
Başka bir hikâyeyi (İki ESİR) adlı kitabımızın sonunda bulabilirsiniz.
Bundan sonra çıkacak kitaplarımızda da böyle hikâyeler bulabilirsiniz.

AKBA
YAYINEVİ
YAYINLARI
İKİ ESİR (Lajos Zlahy) (472 Sf.) (25 TL.)
DENİZ KURDU (Jack London) (624 Sf.) (20 TL.)
SARA DANE (Catherine Gaskin) (432 Sf.) (20 TL.)
SON DURAK, MORG (Ross Macdonald) (192 Sf.) (12.50 TL.)
GÖZLERİNE İNANMA (J. Townsley Rogers) (12.50 TL.)

AKBA Yayınevi
Ankara Cad. 49 A
Cağaloğlu İSTANBUL
Tel.: 22 36 87